

Raport integrat din interviurile cu grupuri de focus (FGI) și chestionarele din cadrul proiectului MindPlay

Cuprins

Introducere	3
Caracteristicile participanților	3
Curs de studiu	4
REZULTATE FGI – DIRECTORI DE ȘCOLI	4
Tema 1 – Provocări la nivel școlar	4
Tema 2 – Practici de management	5
Tema 3 – Cooperarea părților interesate	6
Tema 4 – Nevoi și lacune	7
Tema 5 – Răspuns la MindPlay Tools	8
RAPORT PRIVIND CHESTIONARELE COMPLETATE DE DIRECTORII DE ȘCOLI	11
Grupul de studiu	11
Tema 1. Profilul școlii	11
Tema 2. Probleme actuale de sănătate mintală	15
Tema 3. Contextul actual al sănătății mintale	17
Tema 4. Bariere și nevoi sistematice	18
Tema 5. Așteptări față de proiectul MindPlay	20
Tema 6. Întrebări deschise	23
REZULTATE FGI – PROFESORI	24
Tema 1. Provocări observate în materie de sănătate mintală	24
Tema 2. Practici și competențe actuale	26
Tema 3. Cooperarea cu școala și părinții	29
Tema 4 – Nevoi și lacune	31
Tema 5 – Reacția la instrumentele MindPlay	33
RAPORT PRIVIND CHESTIONARELE COMPLETATE DE PROFESORI	36
Tema 1. Informații de bază	36

Tema 2. Cunoștințe și competențe	40
Tema 3. Experiențe actuale	46
Tema 4. Sprijin în mediul școlar	49
Tema 5. Așteptări privind proiectul MindPlay	52
Tema 6. Întrebări deschise	55
REZULTATE FGI - PSIHOLOGI ȘI CONSILIERI ȘCOLARI	57
Tema 1 – Identificarea riscurilor	58
Tema 2 – Practici de diagnostic	59
Tema 3. Cooperare și lacune sistemice	60
Tema 4 – Nevoi de competență	60
Tema 5 – Evaluarea instrumentului MindPlay	61
Tema 6. Bune practici și studii de caz	62
RAPORT PRIVIND CHESTIONARELE COMPLETATE DE PSIHLOGII ȘI CONSILIERII ȘCOLARI	64
Tema 1. Context	64
Tema 2. Competențe de diagnostic	66
Tema 3. Practică actuală	70
Tema 4. Nevoi și lacune sistemice	73
Tema 5. Așteptări față de proiectul MindPlay	75
Tema 6. Întrebări deschise	77
REZULTATE FGI – PĂRINȚI	79
Tema 1 – Observații acasă	79
Tema 2 – Relațiile la școală	79
Tema 3. Nevoi și așteptări	80
Tema 4. Bariere	81
Tema 5. Reacția la instrumentele MindPlay	81
RAPORT PRIVIND CHESTIONARELE COMPLETATE DE PĂRINȚI	84
Tema 1. Despre copilul dumneavoastră	84
Tema 2. Observații acasă	86
Tema 3. Cooperarea cu școala	90
Tema 4. Așteptări privind proiectul MindPlay	93

Introducere

Studiul include patru grupuri cheie de părți interesate din cadrul sistemului educațional: părinți, profesori, psihologi și pedagogi școlari și directori de școli.

Scopul interviurilor de grup (FGI) și al panelurilor de discuții a fost de a obține o înțelegere aprofundată a provocărilor, nevoilor și practicilor legate de sprijinirea sănătății mintale a copiilor din învățământul preșcolar și primar timpuriu (cu vârste cuprinse între 5 și 9 ani). O atenție deosebită a fost acordată identificării timpurii a dificultăților emoționale și comportamentale, calității cooperării școală-familie și potențialului de implementare a unor instrumente inovatoare de diagnostic și educație, inclusiv a unor soluții bazate pe jocuri.

Studiul se situează în contextul mai larg al importanței crescânde a prevenției sănătății mintale și al necesității de a consolida competențele atât ale personalului educațional, cât și ale părinților. Rezultatele oferă o bază pentru dezvoltarea de instrumente MindPlay, inclusiv jocuri de diagnosticare, materiale educaționale și programe de instruire adaptate nevoilor reale ale utilizatorilor.

Caracteristicile participanților

Studiul a implicat reprezentanți a patru grupuri:

Părinții copiilor de vârstă preșcolară și primară – persoane direct implicate în viața de zi cu zi a copilului, reprezentând experiențe parentale diverse și niveluri variate de implicare în activitățile școlare.

Profesori (învățăământ primar timpuriu și preșcolar) – practicieni care lucrează direct cu copiii, cu experiență în observarea dificultăților emoționale și comportamentale în cadrul sălilor de clasă.

Psihologi și pedagogi școlari (specialiști) – profesioniști responsabili de diagnostic, terapie și suport psihologic-pedagogic, reprezentând diferite instituții și niveluri de experiență profesională.

Directorii de școli – persoane responsabile de organizarea sistemelor de sprijin în cadrul școlilor și grădinițelor, oferind o perspectivă sistemică și managerială.

Participanții au reprezentat o varietate de medii educaționale, permițând surprinderea atât a experiențelor individuale, cât și a condițiilor sistemice mai ample. Toate grupurile au demonstrat un nivel ridicat de implicare și dorință de a împărtăși reflecții și perspective practice.

Curs de studiu

Discuțiile au fost moderate de facilitatori care au asigurat un schimb echilibrat și dinamic, au încurajat o reflecție mai profundă și au susținut participarea activă. Metoda FGI a permis nu numai identificarea perspectivelor individuale, ci și recunoașterea tiparelor comune, a tensiunilor și a diferențelor dintre grupurile de părți interesate.

Datele colectate au fost analizate folosind metode calitative, concentrându-se pe teme recurente, provocările cheie și recomandările pentru dezvoltarea ulterioară a instrumentelor proiectului.

REZULTATE FGI – DIRECTORI DE ȘCOLI

Introducere:

Acest studiu de tip interviu de grup (IFG) a fost realizat pentru a sprijini sănătatea mintală și bunăstarea copiilor din învățământul timpuriu (clasele 0-3) și din învățământul preșcolar prin dezvoltarea de instrumente eficiente, programe de instruire multilingve, jocuri psihologice (atât pe tablă, cât și digitale) și scenarii educaționale bazate pe integrare.

Obiectivul studiului a fost identificarea principalelor provocări sistemice și organizaționale, precum și a nevoilor directorilor de școli în contextul sprijinirii sănătății mintale a copiilor. O atenție deosebită a fost acordată potențialei implementări a unor instrumente educaționale inovatoare.

IGF a fost realizat pentru a colecta datele necesare dezvoltării platformei MindPlay.

Tema 1 – Provocări la nivel școlar

1. Care sunt cele mai semnificative probleme de sănătate mintală din școala dumneavoastră?

Cele mai frecvente probleme de sănătate mintală observate în rândul elevilor includ tulburările de anxietate, nivelurile ridicate de stres și anxietatea de separare asociate cu distanța față de părinți. Dintr-o perspectivă comparativă, se poate observa o schimbare

Co-funded by
the European Union

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

semnificativă în momentul dezvoltării acestor dificultăți. Problemele care anterior erau caracteristice creșei sau etapelor preșcolare timpurii apar acum din ce în ce mai mult la copiii mai mari, în special la cei aflați în etapa de învățământ primar timpuriu.

2. Ce factori contribuie cel mai mult la stres sau dificultăți de comportament la copii?

Unul dintre factorii cheie care contribuie la această situație este expunerea limitată a copiilor la medii sociale naturale în primele etape de dezvoltare. Copiii sunt frecvent crescuți în condiții de înaltă protecție, adesea descriși ca fiind „sub o bulă protectoare”, cu oportunități limitate de interacțiune între colegi. În multe cazuri, până la vârsta de șase sau șapte ani, mediul lor social principal este format aproape exclusiv din membri ai familiei, cum ar fi părinții și bunicii. Acest lucru duce la un nivel redus de competențe sociale, dificultăți de adaptare la mediul școlar și reacții de anxietate intensificate în situații care implică separare sau experiențe noi. În consecință, școala devine pentru mulți copii primul lor mediu social intensiv, ceea ce crește semnificativ riscul dificultăților emoționale și de adaptare.

Tema 2 – Practici de management

3. Ce proceduri există pentru identificarea timpurie a problemelor?

În domeniul identificării timpurii a dificultăților, există o lipsă de proceduri operaționale clar definite și direct aplicabile. Acordarea unui sprijin formal unui copil necesită îndeplinirea unor cerințe sistemice specifice, adesea rezultate din reglementările existente, ceea ce prelungeste semnificativ procesul de răspuns. În etapa premergătoare emiterii unui aviz oficial sau a unui diagnostic, activitățile de sprijin rămân de natură informală și se bazează în principal pe observațiile individuale ale profesorului, evaluarea continuă a funcționării copilului în mediul clasei și, acolo unde este cazul, analiza relațiilor cu semenii, de exemplu prin intermediul unor instrumente sociometrice de bază. În practică, aceasta înseamnă că responsabilitatea pentru identificarea timpurie a dificultăților revine predominant profesorilor, în timp ce sprijinul sistemic și bazat pe instrumente în această etapă rămâne limitat.

4. Sunt aceste proceduri eficiente?

Identificarea dificultăților de către profesori oferă, în general, o reflectare fiabilă a funcționării copilului în mediul școlar; cu toate acestea, aceasta nu se traduce direct în posibilitatea implementării imediate a unor măsuri de sprijin suplimentare. O limitare semnificativă este supraîncărcarea cu personal specializat, inclusiv psihologi și pedagogi, care rezultă nu numai din lucrul cu elevi care au deja diagnostice formale, ci și din necesitatea de a răspunde la situații de criză și intervenție în curs de desfășurare. Aceste

activități sunt adesea bruște și neplanificate, reducând și mai mult disponibilitatea specialiștilor pentru sprijin sistematic și acțiuni preventive. O provocare suplimentară este nivelul scăzut de implicare în rândul unor părinți. Se observă frecvent că părinții pun la îndoială diagnosticele sau observațiile școlare, susținând adesea că copilul se comportă diferit acasă. Există, de asemenea, o disponibilitate limitată de a coopera și de a întreprinde procese de diagnostic, precum și o tendință de a transfera responsabilitatea pentru rezolvarea problemei în întregime asupra școlii. În practică, acest lucru duce la situații în care școala inițiază procesul de diagnostic și pregătește documentația necesară, profesorii sunt împovărați cu responsabilități administrative și observaționale suplimentare, iar recomandările post-diagnostic se concentrează în principal pe acțiunile desfășurate în mediul școlar. Prin urmare, responsabilitatea pentru implementarea și rezultatele sprijinului revine în mare măsură școlii. Per total, sistemul funcționează într-un model reactiv, cu o capacitate limitată de intervenție rapidă și coordonată, în ciuda identificării precise a dificultăților la nivel de profesor.

5. De ce fel de formare au nevoie profesorii?

Nevoile de formare ale profesorilor nu sunt axate în primul rând pe competențele de diagnostic. Observarea sistematică efectuată de către profesori, rezultată din contactul intensiv și pe termen lung cu copiii, care se întinde adesea pe câteva ore pe săptămână, constituie o bază suficientă și fiabilă pentru identificarea dificultăților. În cazul copiilor mai mici, relația profesor-elev capătă frecvent un caracter cvasi-grijitiv, cu un nivel ridicat de apropiere, ceea ce sporește și mai mult acuratețea observațiilor. Decalajul de competențe cheie constă în schimb în domeniul comunicării cu părinții. Aceasta include purtarea de conversații în situații în care părinții neagă existența dificultăților, consolidarea pregătirii părinților pentru a întreprinde acțiuni precum solicitarea unui diagnostic sau ajustarea abordării lor și pledarea eficientă pentru soluții care depășesc modelele educaționale tradiționale. În practică, există o lipsă evidentă de acceptare în rândul unor părinți a activităților care vizează dezvoltarea competențelor socio-emoționale, inclusiv implementarea unor abordări educaționale alternative, cum ar fi Planul Dalton. Prioritățile părinților se concentrează adesea pe rezultate academice măsurabile, cum ar fi cititul și scrisul, subestimând în același timp importanța abilităților non-tehnice și a competențelor de viață. Prin urmare, consolidarea competențelor de comunicare în rândul

profesorilor poate avea un impact mai mare asupra eficacității decât dezvoltarea ulterioară a instrumentelor de diagnostic.

Tema 3 – Cooperarea părților interesate

6. Cât de bine cooperează școala cu psihologii?

Dintr-o perspectivă formală, cooperarea cu psihologii funcționează în mod adecvat, cuprinzând consultări, trimiteri pentru diagnostic și implementarea recomandărilor rezultate din opiniile și deciziile formale. Psihologii sunt implicați în sprijinirea elevilor și colaborează cu profesorii și conducerea școlii pentru a aborda problemele curente. Cu toate acestea, dintr-o perspectivă operațională, sunt identificate limitări semnificative, inclusiv disponibilitatea insuficientă a specialiștilor din cauza personalului limitat, volumul excesiv de muncă legat de sarcinile de intervenție și timpii de răspuns prelungiți la dificultățile raportate.

7. Cât de bine cooperează școala cu părinții?

Nivelul de implicare a părinților în viața școlară și în abordarea problemelor educaționale și comportamentale este limitat și a scăzut în ultimii ani. Un factor important care influențează această tendință este utilizarea pe scară largă a registrelor școlare electronice. Părinții, având acces continuu la note, evidențe de prezență și observații, renunță adesea la participarea la întâlniri și la contactul direct cu școala, presupunând că accesul online la informații este suficient. Drept urmare, participarea la întâlnirile părinți-profesori scade, oportunitățile de discuții aprofundate despre funcționarea copilului sunt reduse, iar comunicarea devine mai superficială și reactivă. În practică, se observă și atitudini disprețuitoare față de semnalele transmise de școală, alături de așteptări exigente față de profesori și instituții, combinate cu o implicare limitată a părinților în rezolvarea problemelor. În consecință, cooperarea dintre școală și părinți devine adesea unilaterală, ceea ce împiedică semnificativ sprijinul eficient pentru dezvoltarea copilului și implementarea unor strategii educaționale consecutive. Din perspectiva managementului, aceasta reprezintă una dintre provocările cheie în funcționarea școlii.

8. Ce bariere sistemice există (de exemplu, politici, personal, timp)?

Dintr-o perspectivă sistemică, pot fi identificate o serie de bariere care limitează eficacitatea sprijinului psihologic și pedagogic în școli. Acestea includ factori financiari, de personal și sociali. O provocare cheie este finanțarea insuficientă, care are un impact direct asupra capacității de a angaja specialiști. Psihologii și alți profesioniști aleg adesea angajarea în sectorul privat

datorită condițiilor financiare mai atractive. Drept urmare, școlile au acces limitat la personal calificat, iar resursele existente sunt insuficiente în raport cu nevoile în creștere. O întrebare strategică fundamentală apare și cu privire la domeniul de responsabilitate al școlilor, în special în ce măsură acestea ar trebui să îndeplinească un rol educațional față de un rol de îngrijire și creștere. Există o schimbare vizibilă a așteptărilor către extinderea rolului școlilor în domenii asociate în mod tradițional cu familia, ceea ce duce la o povară sporită asupra sistemului educațional. În plus, se observă un nivel scăzut de maturitate socială în rândul unor părinți. Adulții, inclusiv părinții și tutorii, întâmpină din ce în ce mai multe dificultăți în a face față independent provocărilor, bazându-se adesea pe sprijin specializat și demonstrând competențe parentale limitate. Aceste bariere sistemice sunt multidimensionale și se consolidează reciproc. Constrângerile financiare și de personal, combinate cu așteptările în continuă evoluție față de școli și cu factorii sociali mai largi, au ca rezultat un sistem care funcționează sub o presiune constantă din cauza cerințelor tot mai mari, fără resurse adecvate pentru a le satisface.

Tema 4 – Nevoi și lacune

9. Ce competențe ar trebui consolidate în întreaga școală?

Domeniul cheie care necesită consolidare în întreaga școală se referă la competențele de comunicare ale personalului în interacțiunile sale cu părinții, în special în situații dificile și conflictuale. Este nevoie de dezvoltarea în continuare a capacității de a purta conversații orientate spre obiective, care sunt clar axate pe obținerea unor rezultate specifice legate de sprijinirea copilului. Aceasta include structurarea conversațiilor într-un mod deliberat și transparent, cum ar fi definirea obiectivului discuției, prezentarea observațiilor, identificarea în comun a posibilelor soluții și rezumarea acțiunilor convenite. Este la fel de important să se utilizeze comunicarea bazată pe informații factuale, ceea ce reduce riscul de escaladare emoțională, precum și să se dezvolte abilități legate de gestionarea rezistenței și a emoțiilor parentale, inclusiv aplicarea tehnicilor de deescaladare. Un alt aspect important este consolidarea competențelor legate de comunicarea bazată pe parteneriat și participativă, care poate crește implicarea părinților în procesele decizionale. De asemenea, trebuie recunoscut faptul că școlile și părinții pot avea înțelegeri diferite despre ceea ce constituie interesul superior al copilului, ceea ce creează adesea bariere suplimentare în comunicare.

10. De ce resurse sau instrumente suplimentare are nevoie școala?

Cele mai semnificative nevoi identificate se referă la resursele financiare și umane. O finanțare sporită ar permite angajarea de specialiști în cadrul școlilor sau introducerea unor mecanisme

de stimulare, cum ar fi salarii mai competitive, care ar încuraja profesioniștii să lucreze în sectorul educației, mai degrabă decât în sectorul privat. În situațiile în care astfel de soluții structurale nu sunt realizabile, școlile exprimă o nevoie puternică de instrumente practice, ușor

de implementat și care să sprijine direct munca zilnică a personalului. Este esențial să se combine soluțiile de formare cu materiale operaționale și un acces îmbunătățit la sprijin specializat.

O astfel de abordare integrată ar permite școlilor să treacă de la un model reactiv de sprijin la un sistem mai proactiv și mai eficient pentru abordarea nevoilor elevilor.

Tema 5 – Răspuns la instrumentele MindPlay

11. Care sunt așteptările în ceea ce privește jocurile de diagnosticare?

Jocurile de diagnosticare sunt așteptate să îndeplinească o funcție de sprijin în domeniile comunicării, înțelegerii emoționale și reflectării funcționării copiilor în viața reală într-un mediu social. Acestea ar trebui să ajute copiii să își identifice și să își denumească emoțiile și nevoile,

precum și să sprijine dezvoltarea competențelor lingvistice și de comunicare. Acest lucru este deosebit de important având în vedere că, adesea, copiii au un vocabular limitat și se pot baza pe modele de comunicare inadecvate, uneori derivate din jocurile digitale. Scenariile utilizate în astfel de jocuri ar trebui să se bazeze pe situații cotidiene, ușor de înțeles, pentru a evita abstractizarea excesivă sau conținutul supraréalist, care ar putea îngreuna distincția copiilor între realitate și ficțiune. A existat un consens clar că jocurile de societate ar avea un impact mai pozitiv asupra dezvoltării și ar reduce riscul de a fi percepute ca încă o activitate digitală. În același timp, elementele narative și de povestire pot fi încorporate eficient, deoarece cititul și modularea vocii pot spori implicarea copiilor. Domeniul tematic al jocurilor ar trebui să rămână apropiat de experiențele și interesele copiilor, evitând în același timp stilizarea excesivă tipică mediilor de jocuri digitale.

12. Ce factori ar putea facilita sau împiedica implementarea lor?

Un factor cheie care influențează implementarea jocurilor de diagnostic este alinierea acestora cu realitățile organizaționale ale școlilor, în special dimensiunile mari ale claselor, care limitează oportunitățile de observare individuală și de lucru cu fiecare copil. Jocurile cu narațiuni excesiv de complexe se pot dovedi dificil de aplicat în cadrul sălilor de clasă, în timp ce cele excesiv de simple pot să nu mențină implicarea elevilor. Introducerea unor astfel de instrumente poate fi, de

asemenea, percepută ca o povară suplimentară pentru profesori, care, având în vedere volumul lor de muncă actual, se pot confrunta cu dificultăți în a găsi timp pentru pregătire și implementare. În plus, dacă utilizarea jocului depinde de prezența sau intervenția ulterioară a unui specialist, scalabilitatea acestuia este redusă semnificativ. O altă barieră potențială este nivelul scăzut de acceptare în rândul părinților.

În același timp, anumiți factori ar putea facilita semnificativ implementarea. Printre aceștia se numără posibilitatea organizării lucrului în grupuri mai mici, de exemplu prin împărțirea clasei în echipe, precum și proiectarea jocurilor într-un format simplu și concis, care pot fi desfășurate în cadrul unei unități de lecție standard. De asemenea, este important ca jocurile să aibă cerințe organizatorice minime, cum ar fi faptul că nu necesită echipamente, săli sau resurse suplimentare. Instrucțiuni clare și accesibile pentru profesori sunt esențiale, permițând o implementare rapidă fără o pregătire extinsă, precum și sprijin metodologic sub formă de scenarii de lecție și îndrumări privind interpretarea rezultatelor.

13. Ce instruire ar fi necesară pentru personal?

Instruirea legată de utilizarea jocurilor ar trebui să fie de natură practică și să sprijine direct implementarea lor în realitățile școlare. Ar trebui să se concentreze pe interpretarea comportamentelor elevilor în contextul diagnosticării informale, inclusiv pe aspectele de observat, cum ar fi emoțiile, modelele de comunicare și relațiile, precum și pe modul de traducere a acestor observații în acțiuni concrete de sprijin în cadrul clasei. În plus, instruirea ar trebui să abordeze gestionarea situațiilor dificile care pot apărea în timpul jocului, cum ar fi reacția la frustrare sau pierdere, pentru a dota profesorii cu abilități practice și operaționale, fără a impune o sarcină organizațională suplimentară.

14. Cum ar trebui măsurat succesul?

Cea mai dezirabilă soluție ar fi dezvoltarea de jocuri care permit autoevaluarea automată, unde rezultatele sunt generate pe baza desfășurării jocului. O altă abordare ar putea implica crearea unei continuări a jocului, în care etapele ulterioare evaluează rezultatele nivelurilor anterioare. Cu toate acestea, un element crucial al procesului de evaluare rămâne observarea continuă a schimbărilor comportamentale la copii de către profesori, inclusiv evaluarea implicării elevilor în timpul jocului și identificarea schimbărilor în funcționarea grupului-clasă în ansamblu.

RAPORT PRIVIND CHESTIONARELE COMPLETATE DE DIRECTORII DE ȘCOLI

INTRODUCERE

Scopul studiului a fost de a identifica provocările și nevoile conducerii școlare în lucrul cu cei mai mici elevi, inclusiv cu cei din clasele I-III ale școlii primare și din clasele preșcolare „preprimare”, cu accent deosebit pe activitățile legate de susținerea bunăstării mintale și a siguranței copiilor.

Studiul a abordat o serie de domenii tematice, inclusiv prevenirea violenței domestice și a violenței între egali, dependențele comportamentale, problemele de sănătate mintală în rândul elevilor, competențele personalului didactic și disponibilitatea școlilor de a implementa instrumente dezvoltate în cadrul proiectului MindPlay.

Sondajul a fost realizat anonim. Datele colectate vor fi utilizate exclusiv în scopuri de cercetare și dezvoltare în cadrul proiectului, iar analiza lor va susține alinierea eficientă a soluțiilor educaționale și de diagnosticare MindPlay cu nevoile reale ale școlilor poloneze.

Grup de studiu

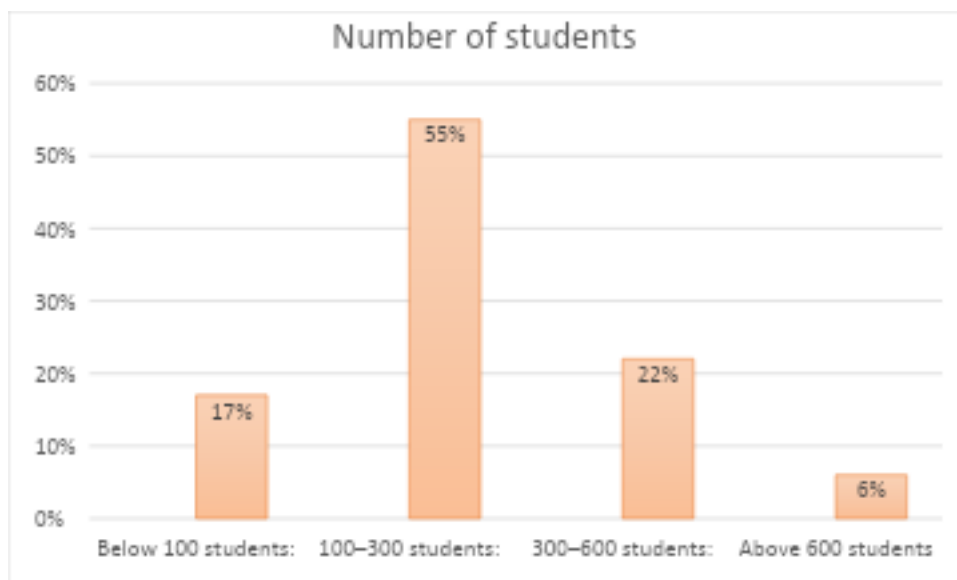
Un total de 18 directori de școli și membri ai personalului de conducere al școlilor primare au participat la studiu. Mai jos este un profil consolidat al participanților.

Tema 1. Profilul școlii

1. Numărul de elevi din școală:

NUMĂR DE STUDENȚI	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Sub 100 de elevi:	3	17%
100–300 de studenți:	10	55%
300–600 de studenți:	4	22%
Peste 600 de elevi:	1	6%

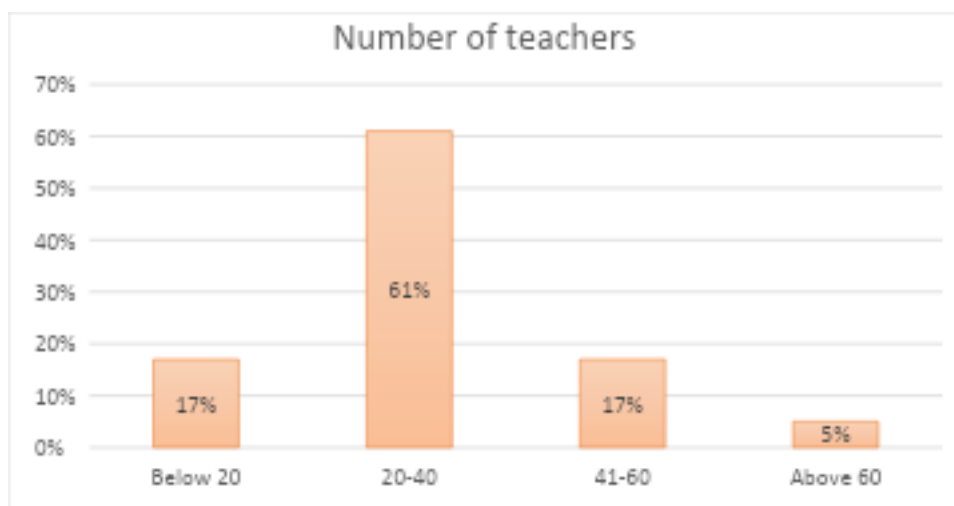
2. Numărul de profesori angajați în școala dumneavoastră :

NUMĂR DE PROFESORI	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Sub 20	3	17%
20-40	11	61%
41-60	3	17%
Peste 60 de ani	1	5%

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

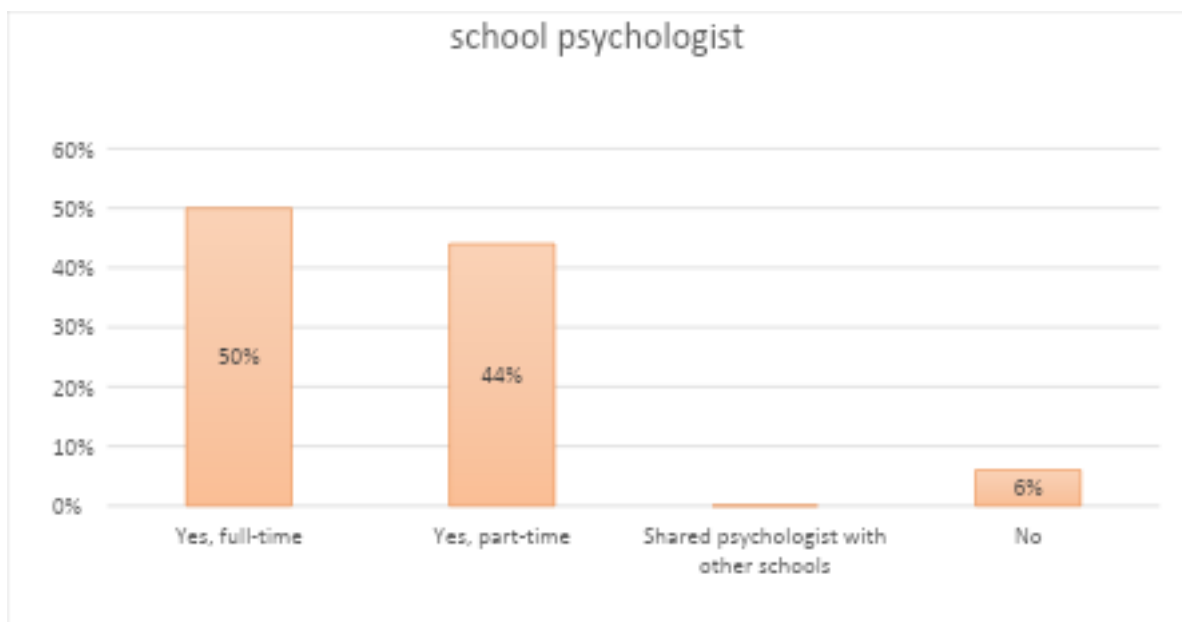
3. În școala dumneavoastră este angajat un psiholog școlar?

	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Da, cu normă întreagă	9	50%
Da, cu jumătate de normă	8	44%
Psiholog comun cu alte școli	0	0%
Nu	1	6%

**Co-funded by
the European Union**

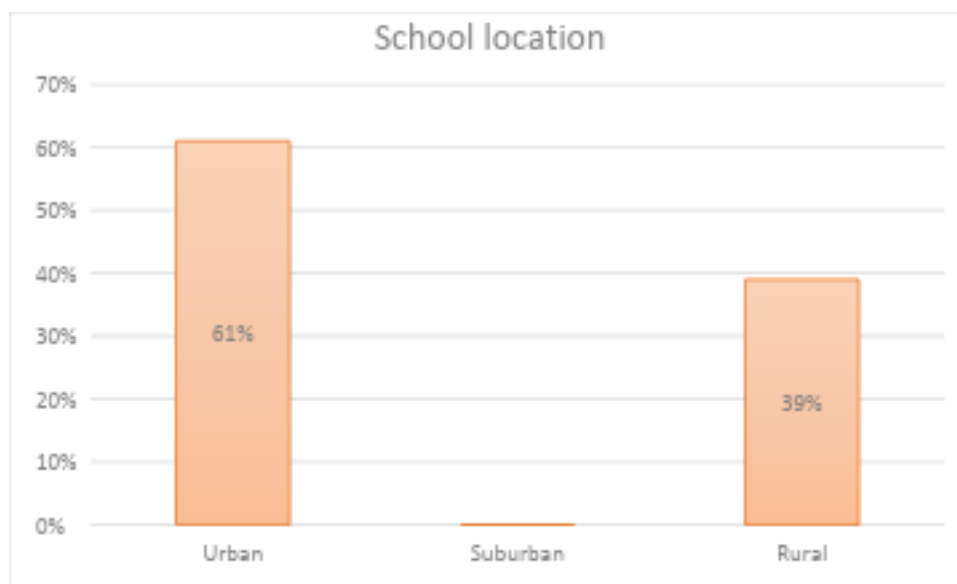
Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

4. Locația școlii

	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
urban	11	61%
suburban	0	0%
rural	7	39%

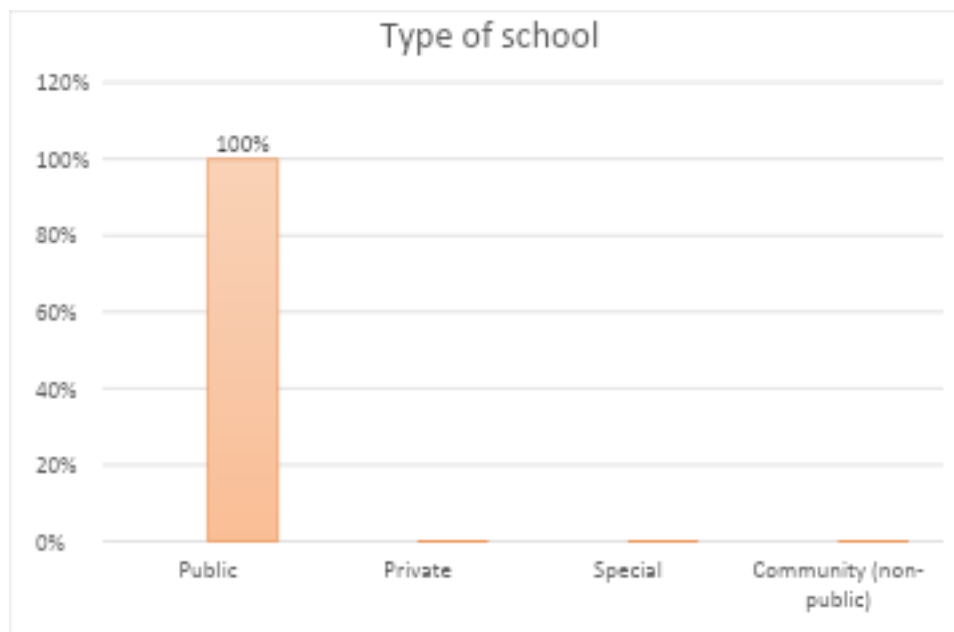

5. Tipul școlii

	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Public	18 ani	100%
Privat	0	0%
Special	0	0%
Comunitate (nepublică)	0	0%

Tema 2. Probleme actuale de sănătate mintală

1. Cât de semnificative sunt provocările legate de sănătatea mintală a elevilor din clasele de învățământ timpuriu?

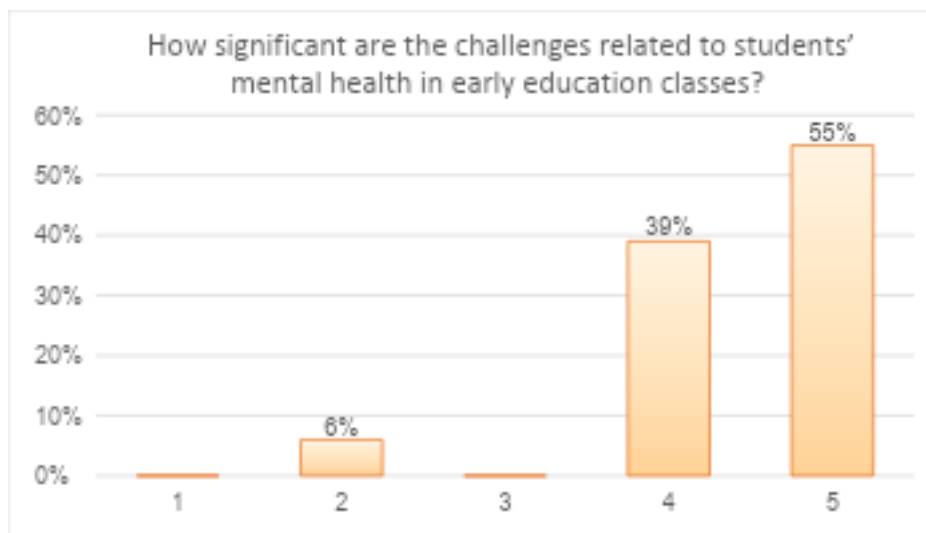
(1 = deloc semnificativ, 5 = foarte semnificativ)

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	0	1	0	7	10
%	0%	6%	0%	39%	55%

**Co-funded by
the European Union**

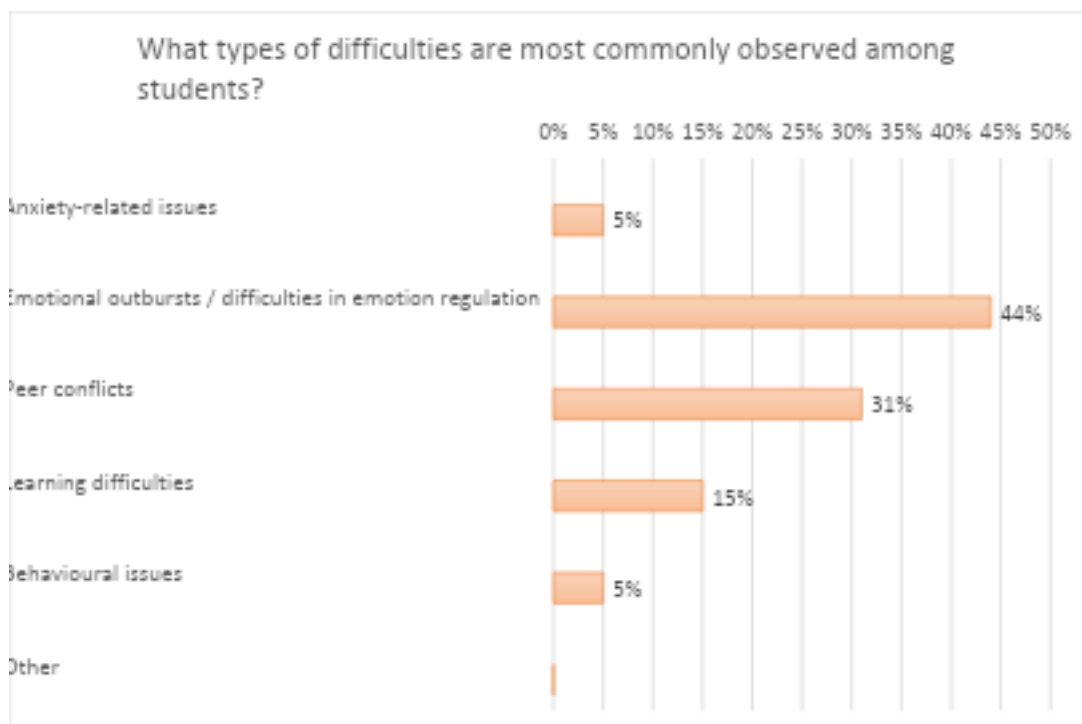
Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

2. Ce tipuri de dificultăți sunt cel mai frecvent observate în rândul elevilor?
(mai multe răspunsuri posibile)

TIPURI DE DIFICULTĂȚI	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Probleme legate de anxietate	2	5%
Izbucniri emoționale / dificultăți în reglarea emoțiilor	17 ani	44%
Conflicte între colegi	12	31%
Dificultăți de învățare	6	15%
Probleme de comportament	2	5%
Alte	0	0%

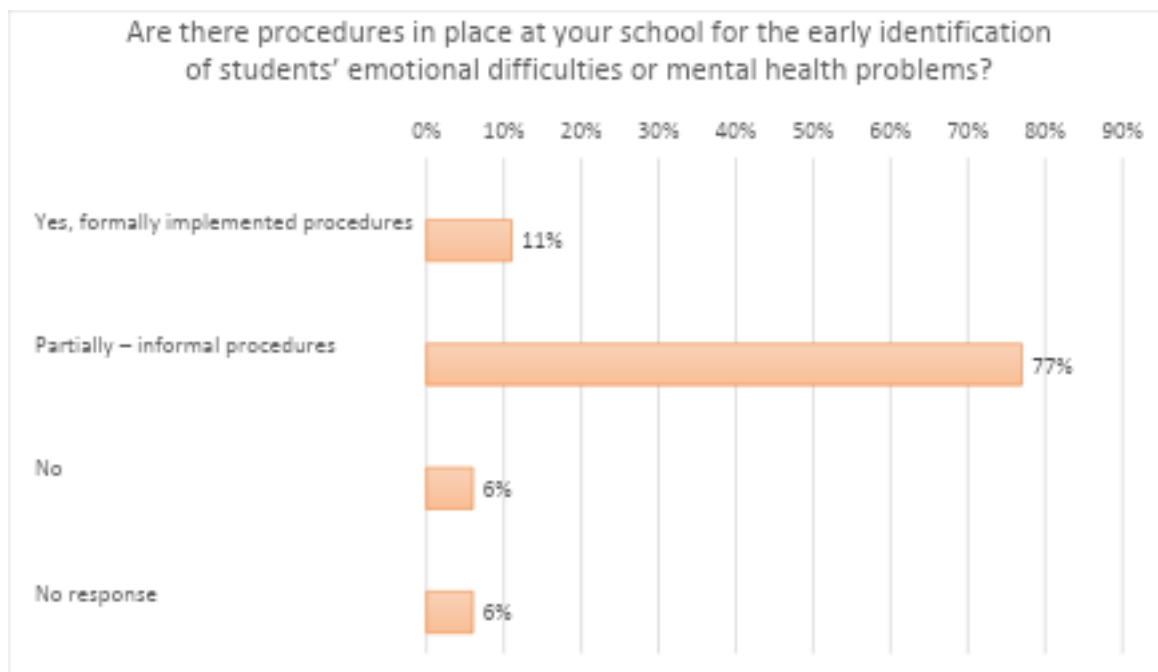

3. Există proceduri în școala dumneavoastră pentru identificarea timpurie a dificultăților emoționale sau a problemelor de sănătate mintală ale elevilor?

PROCEDURI	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Da, proceduri implementate oficial	2	11%
Proceduri parțiale – informale	14	77%
Nu	1	6%
Niciun răspuns	1	6%

Tema 3. Contextul actual al sănătății mintale

1. Vă rugăm să evaluați nivelul următoarelor competențe din școala dumneavoastră.

(1 = deloc semnificativ, 5 = foarte semnificativ)

COMPETENȚE	1	2	3	4	5
Capacitatea profesorilor de a recunoaște semnele timpurii ale dificultăților emoționale și comportamentale ale elevilor	0	0	0	8	10
Capacitatea profesorilor de a gestiona dificultățile de comportament ale elevilor	0	0	1	13	4
Capacitatea profesorilor de a coopera cu specialiști (psiholog, pedagog)	0	0	0	3	15
Pregătirea generală a școlii pentru a răspunde în situații de criză	0	0	0	10	8
Pregătirea generală a întregii școli pentru a răspunde la situații de criză	0	0	2	10	6

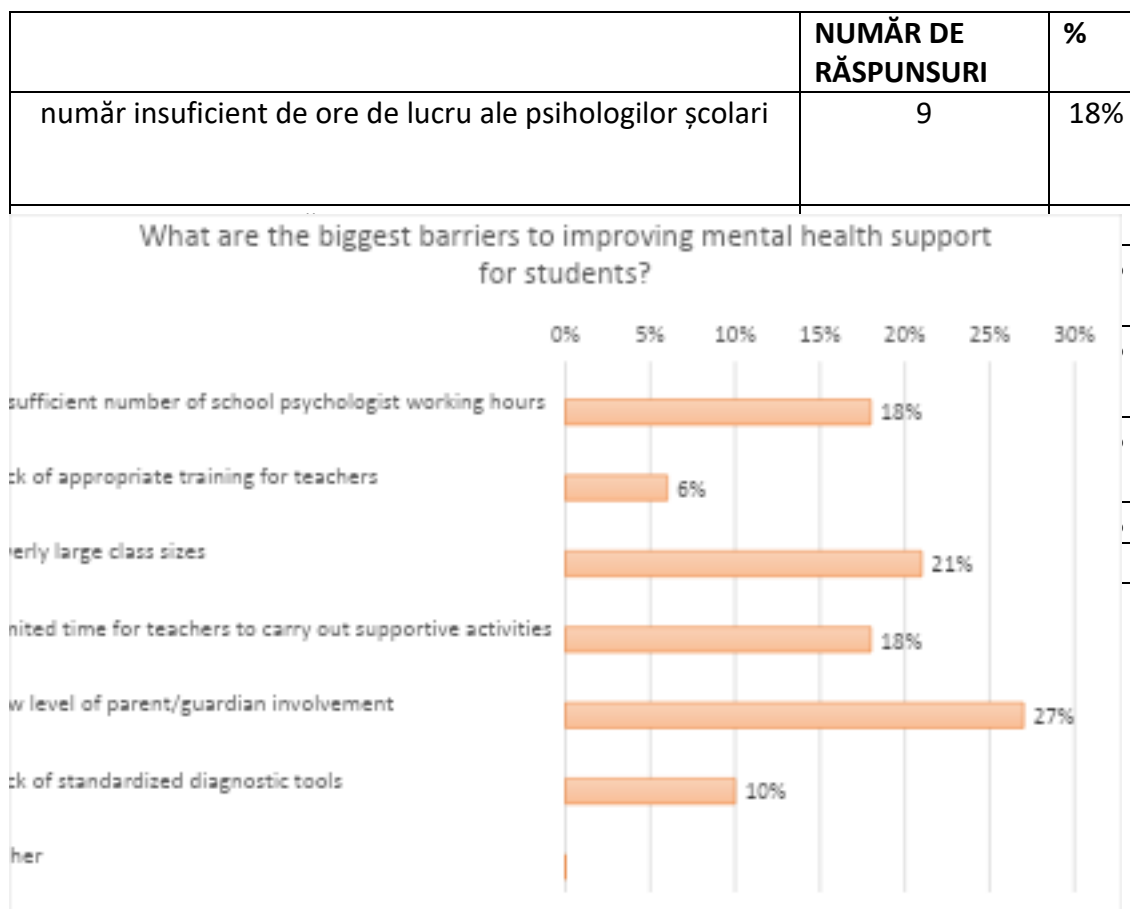
Co-funded by
the European Union

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Tema 4. Bariere și nevoi sistematice

1. Care sunt cele mai mari bariere în calea îmbunătățirii sprijinului pentru sănătatea mintală oferit elevilor?

(mai multe răspunsuri posibile)

2. Ce fel de instruire este cea mai necesară pentru personalul școlar?

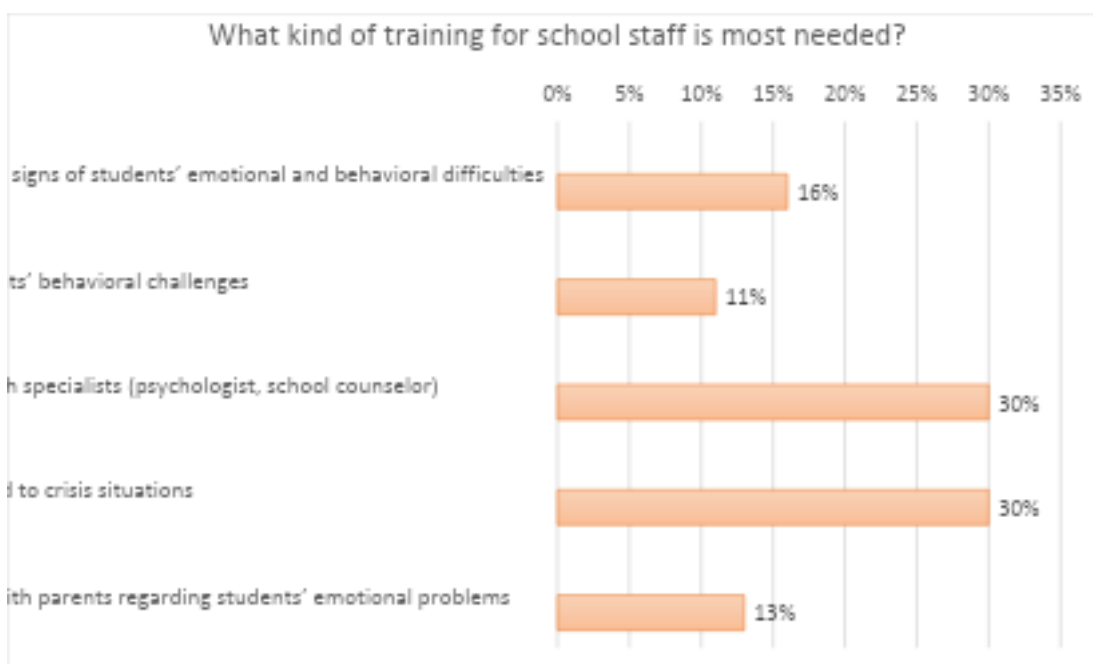
	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
capacitatea profesorilor de a recunoaște semnele timpurii ale dificultăților emoționale și comportamentale ale elevilor	7	16%
capacitatea profesorilor de a gestiona problemele comportamentale ale elevilor	5	11%

Co-funded by
the European Union

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

capacitatea profesorilor de a colabora cu specialiști (psiholog, consilier școlar)	13	30%
pregătirea întregii școli pentru a răspunde la situații de criză	13	30%
eficiența comunicării cu părinții în ceea ce privește problemele emoționale ale elevilor	6	13%

Tema 5. Așteptări față de proiectul MindPlay

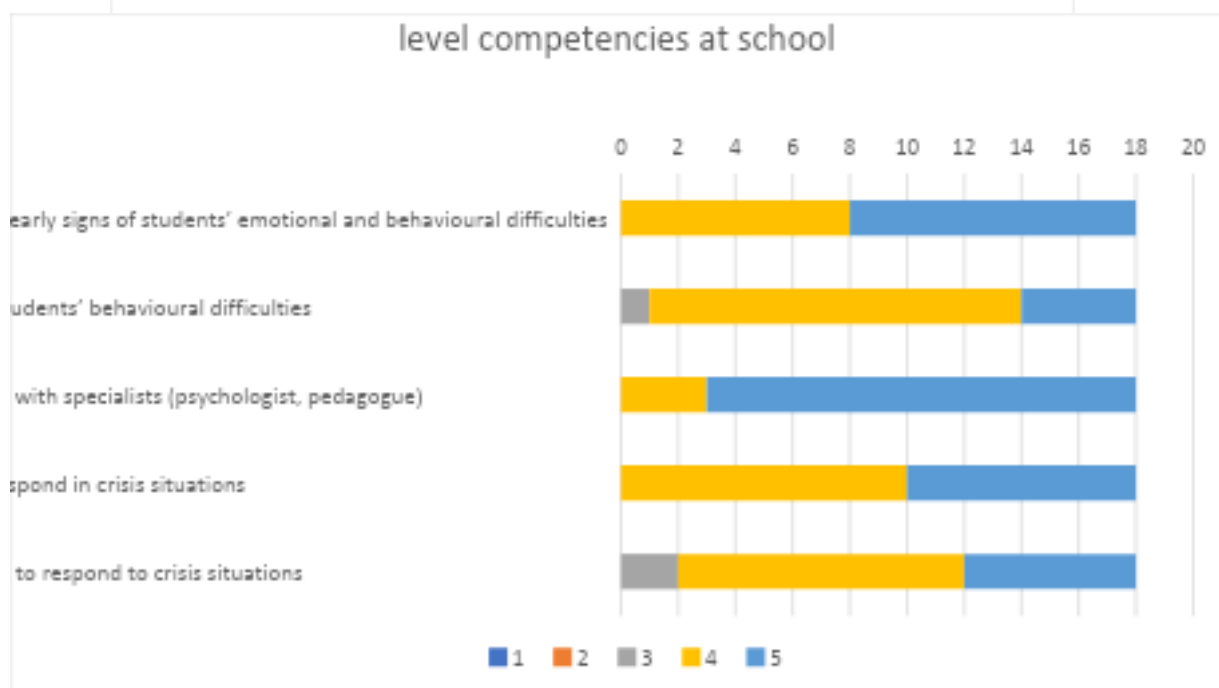
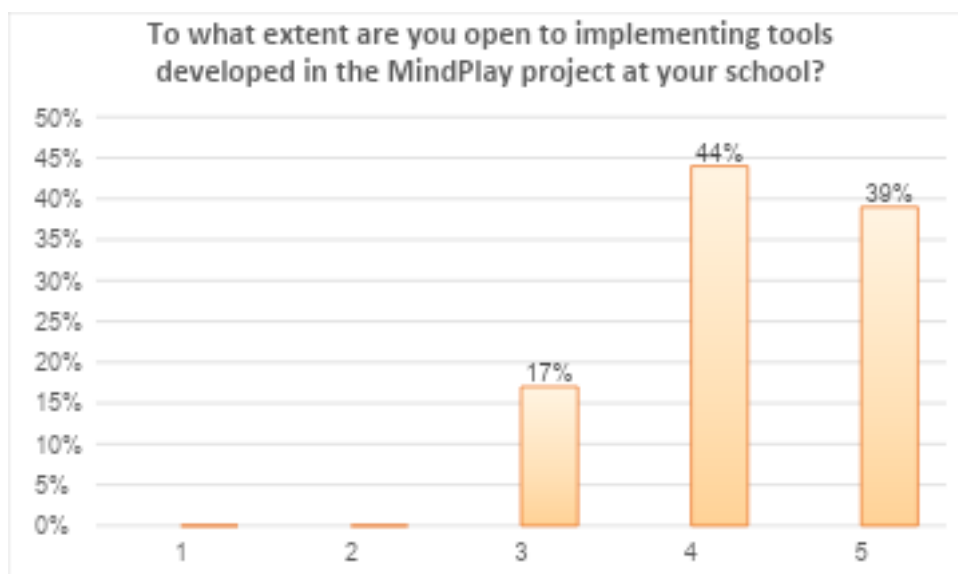
1. În ce măsură sunteți deschis(ă) implementării instrumentelor dezvoltate în cadrul proiectului MindPlay în școala dumneavoastră?
(1 = categoric nu, 5 = categoric da)

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

	1	2	3	4	5
Numărul de răspunsuri	0	0	3	8	7
%	0%	0%	17%	44%	39%

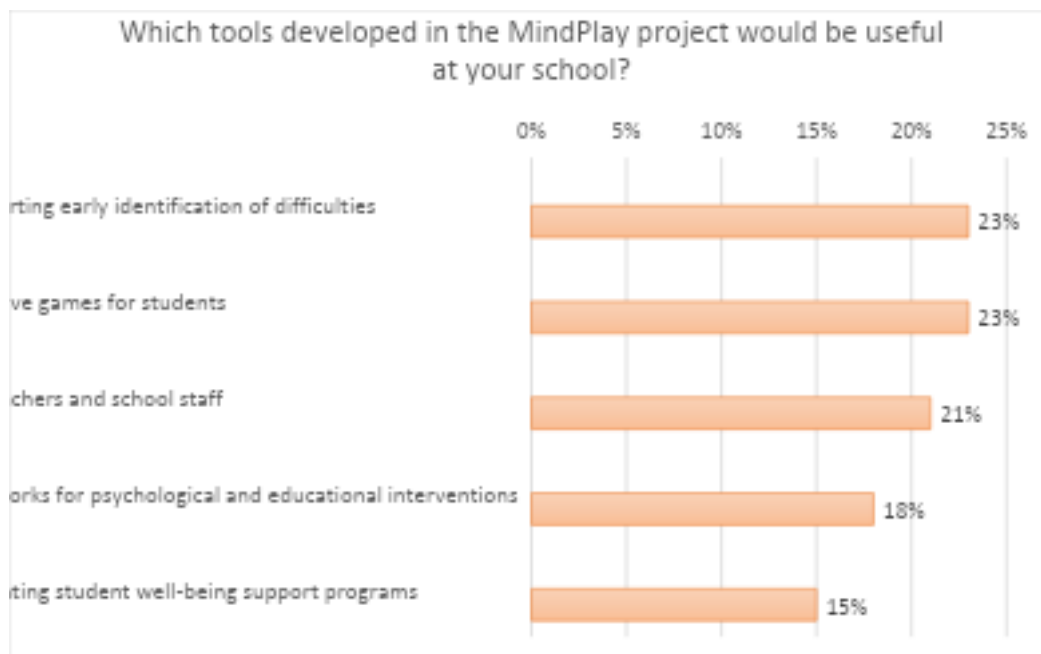

2. Ce instrumente dezvoltate în cadrul proiectului MindPlay ar fi utile în școala dumneavoastră?

(vă rugăm să selectați toate variantele aplicabile)

	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
jocuri de diagnosticare care susțin identificarea timpurie a dificultăților	14	23%
jocuri integrative și preventive pentru elevi	14	23%
module de formare pentru profesori și personalul școlar	13	21%
proceduri și cadre pentru intervenții psihologice și educaționale	11	18%
linii directoare pentru implementarea programelor de sprijin pentru bunăstarea elevilor	9	15%

3. Ce bariere pot împiedica implementarea instrumentelor MindPlay în școala dumneavoastră?

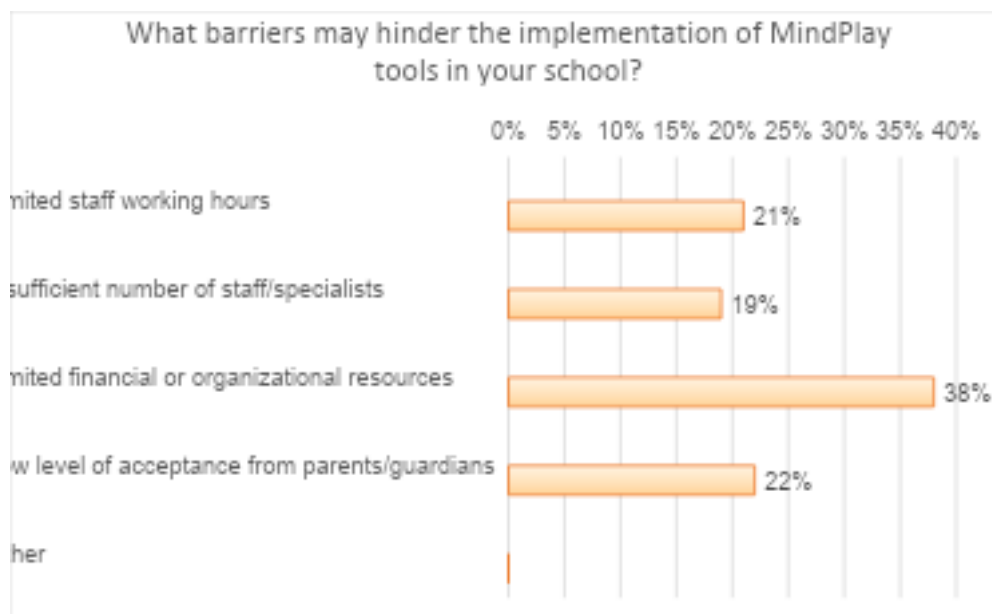
(vă rugăm să selectați toate variantele aplicabile)

	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
timp de lucru limitat al personalului	8	21%
număr insuficient de personal/specialiști	7	19%
resurse financiare sau organizaționale limitate	14	38%
nivel scăzut de acceptare din partea părinților/tutorilor	8	22%
alte	0	0%

Co-funded by
the European Union

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Tema 6. Întrebări deschise

Ce schimbări sistemice considerați că sunt necesare pentru a sprijini mai eficient sănătatea mintală a elevilor în etapa de învățământ timpuriu?

- „Reducerea dimensiunii grupurilor și creșterea numărului de ore dedicate specialiștilor”
- „Modificări în programa de bază pentru a include sprijin pentru sănătatea mintală”
- „Clase mai mici”
- „Reducerea volumului de muncă al elevilor”
- „Practicieni în organele legislative”
- „Creșterea numărului de ore pentru psihologi și consilieri școlari”

Ce fel de sprijin ar fi necesar pentru a permite implementarea eficientă a instrumentelor de diagnosticare și a programelor de instruire dezvoltate în cadrul proiectului MindPlay?

- „Dotarea sălilor de clasă și a sălilor specifice materiilor”
- „Creșterea resurselor financiare”
- „Formare pentru profesori”
- „Formare pentru profesori și specialiști”
- „Instrumente de diagnosticare dezvoltate în comun cu profesorii/specialiștii”

Co-funded by
the European Union

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

- „Finanțare”

REZULTATE FGI – PROFESORI

Introducere:

Acest studiu de grup de lucru (FGI) este realizat cu scopul de a sprijini sănătatea mintală și bunăstarea elevilor din învățământul primar timpuriu (clasele 0-3) și din învățământul preșcolar („clase preprimare”) prin dezvoltarea de instrumente eficiente, programe de instruire multilingve, jocuri psihologice atât în format de tablă, cât și digital, precum și scenarii de joc bazate pe integrare. Cercetarea constituie o parte integrantă a Pachetului de Lucru 2 (WP2).

Obiectivul studiului (care include atât FGI, cât și cercetarea prin sondaj) este de a stabili o bază analitică și contextuală solidă pentru implementarea WP2 prin colectarea de date empirice de la părțile interesate cheie, și anume profesori și educatori. Studiul FGI a fost realizat pentru a colecta datele necesare pentru dezvoltarea portalului MindPlay.

Tema 1. Provocări observate în domeniul sănătății mintale

Ca răspuns la întrebarea privind dificultățile emoționale și comportamentele problematice cel mai frecvent observate în rândul copiilor, participanții au indicat că aceste provocări sunt concentrate în principal în jurul câtorva domenii cheie: reglarea emoțională, funcționarea socială, atenția și concentrarea și gestionarea situațiilor dificile. Una dintre principalele probleme identificate este afectarea reglării emoționale. Copiii întâmpină dificultăți în gestionarea furiei, frustrării și tristeții, care se manifestă prin izbucniri emoționale, impulsivitate, plâns și iritabilitate. În același timp, se observă și comportamente de internalizare, inclusiv anxietate, retragere, dispoziție proastă și anxietate de separare. Copiii se luptă adesea să își înțeleagă propriile emoții, precum și pe cele ale celorlalți. O zonă importantă evidențiată de participanți se referă la relațiile cu colegii și funcționarea în grup. Dificultățile de cooperare, răspunsurile inadecvate în situații sociale și provocările în rezolvarea conflictelor au fost frecvent menționate. În consecință, se observă atât comportamente agresive, cât și retragerea din interacțiunile sociale. Copiii sunt deosebit de sensibili la evaluarea colegială - se tem de ridicol, sunt foarte susceptibili la sentimente de stigmatizare și, în urma eșecului, pot internaliza o imagine de sine negativă, ceea ce, la rândul său, le împiedică dorința de a se

reimplica

în activități de grup. O altă dificultate identificată frecvent se referă la problemele de atenție și hiperactivitatea psihomotorie. Copiii au adesea dificultăți în a-și menține concentrarea asupra sarcinilor, sunt ușor distrași și manifestă un comportament impulsiv, ceea ce afectează negativ atât procesul de învățare, cât și relațiile lor cu ceilalți. Participanții au subliniat, de asemenea, rezistența scăzută a copiilor la eșec și situații dificile. În ciuda deschiderii și dorinței lor

de a se implica, copiii tind să renunțe rapid, să evite noi provocări și să se retragă atunci când se confruntă cu dificultăți. Acest lucru este adesea însoțit de o teamă puternică de a greși și de

o lipsă de încredere în propriile abilități. Multe răspunsuri au evidențiat, de asemenea, prezența comportamentelor agresive, care provin din dificultățile de a exprima emoțiile în moduri acceptabile din punct de vedere social. Astfel de comportamente apar atât în interacțiunile cu colegii, cât și cu adulții.

Contextul mai larg al acestor provocări include factorii de mediu, în special situația familială. Participanții au subliniat impactul instabilității emoționale, contactul limitat cu părinții, experiențele de viață dificile (cum ar fi divorțul părinților sau sosirea unui frate/o soră), precum și utilizarea excesivă a tehnologiilor digitale. De asemenea, s-a atras atenția asupra semnelor de suprasolicitare legate de responsabilitățile copiilor și a oboselii rezultate. În concluzie,

declarațiile participanților la programul FGI indică faptul că dificultățile copiilor sunt complexe și adesea concomitente, cuprinzând atât comportamente de externalizare (de exemplu, agresivitate, impulsivitate), cât și comportamente de internalizare (de exemplu, anxietate, retragere). Sursele acestora ar trebui luate în considerare atât în contextul dezvoltării individuale a copilului, cât și în contextul influenței familiei și a mediului social.

2. Semne timpurii ale dificultăților care sunt cel mai greu de detectat sau interpretat

Participanții au indicat în unanimitate că cele mai dificil de detectat și interpretat corect semnele timpurii sunt cele de natură internalizantă, adică cele care nu sunt „vizibile” și nu perturbă funcționarea grupului. Această categorie include în principal anxietatea, tristețea și stima de sine scăzută, pe care copiii le comunică rareori direct. Aceste simptome sunt adesea subtile și pot fi interpretate greșit ca timiditate, trăsături de temperament sau o etapă naturală de

dezvoltare. Drept urmare, ele pot rămâne neobservate mult timp. Participanții au subliniat dificultatea de a identifica schimbările treptate în comportamentul unui copil, cum ar fi scăderea activității, pierderea interesului, motivația redusă sau retragerea crescândă din relațiile cu colegii. Copiii

care se confruntă cu aceste tipuri de dificultăți adesea nu prezintă probleme de comportament; dimpotrivă, tind să funcționeze „în liniște” și să se conformeze grupului, ceea ce complică și mai mult identificarea lor - în special în clase și grupuri mari. De asemenea, s-a subliniat faptul că semnalele mascate sunt deosebit de dificil de recunoscut, inclusiv lipsa de inițiativă în joc, evitarea interacțiunilor sociale, dificultățile în exprimarea nevoilor sau conformitatea excesivă cu colegii. În unele cazuri, simptomele somatice (cum ar fi durerile de stomac sau durerile de cap) apar ca manifestări ale tensiunii emoționale, care nu sunt întotdeauna asociate cu dificultăți de sănătate mintală. O barieră suplimentară în calea recunoașterii semnelor de avertizare timpurie este influența factorilor de mediu, în special a situației familiale a copilului. Provocările în acest domeniu nu sunt adesea dezvăluite, ceea ce limitează o înțelegere completă a funcționării copilului și întârzie acordarea unui sprijin adecvat. În general, cele mai dificil de identificat dificultăți sunt cele care se dezvoltă treptat, au o intensitate scăzută și au o natură „liniștită” care nu perturbă funcționarea grupului, ceea ce le face ușor de trecut cu vederea sau de interpretat greșit.

3. Comportamente care ridică cea mai mare îngrijorare și de ce

Participanții au indicat că cele mai mari îngrijorări sunt în primul rând cele extreme – atât cele externalizante, cât și cele internalizante – precum și cele care împiedică stabilirea contactului cu copilul și stabilirea unui diagnostic la timp. Deosebit de alarmante sunt comportamentele intens agresive și impulsive. Acestea includ izbucniri frecvente și bruște de furie, toleranță scăzută la frustrare și reacții disproporționate față de situație. Copiii se luptă cu controlul emoțional și cu anticiparea consecințelor acțiunilor lor, ceea ce poate duce la comportamente riscante și poate pune probleme de siguranță. La fel de îngrijorătoare este retragerea socială profundă. Lipsa dorinței de a comunica, evitarea contactului și închiderea emoțională împiedică semnificativ stabilirea relațiilor cu copilul și limitează posibilitatea de a oferi sprijin. Astfel de comportamente rămân adesea neobservate pentru perioade lungi de timp sau sunt dificil de interpretat cu exactitate, ceea ce întârzie intervenția. Participanții au subliniat, de asemenea, reacții emoționale puternice și disproporționate, care pot indica dificultăți în reglarea emoțională și o reziliență psihologică redusă. În acest context, simptomele legate de anxietate – inclusiv anxietatea de separare – precum și somatizarea (de exemplu, durerile de stomac sau durerile de cap) au fost, de asemenea, identificate ca

fiind îngrijorătoare, în special atunci când este dificil să se facă distincția între răspunsurile emoționale și afecțiunile medicale. O altă sursă importantă de îngrijorare se referă la schimbările în funcționarea copiilor asociate cu expunerea excesivă la conținut digital. Participanții au remarcat o implicare redusă în realitatea offline, o tendință spre fantezii excesive și identificarea cu personajele din jocuri. Deosebit de problematică este estomparea granițelor dintre lumea reală și cea fictivă, ceea ce poate duce la comportamente impulsive și la o conștientizare diminuată a consecințelor din viața reală. De asemenea, s-a subliniat faptul că multe dintre aceste dificultăți pot proveni din mediul familial, inclusiv instabilitatea emoțională sau modelele inadecvate de petrecere a timpului liber (cum ar fi utilizarea excesivă a dispozitivelor digitale). În concluzie, comportamentele care ridică cea mai mare îngrijorare sunt cele intense și imprevizibile sau, dimpotrivă, ascunse și izolante pentru copil, precum și cele care indică dificultăți serioase în reglarea emoțională, relațiile sociale și înțelegerea realității.

Tema 2. Practici și competențe actuale

4. În ce măsură vă simțiți încrezător în recunoașterea dificultăților timpurii de sănătate mintală la copii?

Participanții au indicat că nivelul lor de încredere în recunoașterea dificultăților timpurii de sănătate mintală la copii este moderat și variat - bazat, pe de o parte, pe experiența profesională, iar pe de altă parte, limitat de factori sistemici și de complexitatea crescândă a provocărilor emergente. Profesorii au subliniat că, prin ani de practică și interacțiune zilnică cu copiii, au dezvoltat competențe care le permit să identifice dificultățile emoționale și comportamentale de bază. În special la nivelurile preșcolare și primare, expresivitatea emoțională naturală a copiilor servește drept factor de susținere, deoarece își dezvăluie spontan stările emoționale. Un instrument cheie în acest proces rămâne observarea sistematică și atentă a funcționării copilului în diferite contexte - în timpul lecțiilor, jocului și interacțiunilor cu colegii. În același timp, participanții au subliniat că identificarea dificultăților este o activitate orientată spre proces și cu surse multiple. Aceasta implică nu numai observarea, ci și analiza schimbărilor comportamentale în timp, referirea la normele de dezvoltare, comunicarea cu părinții și colaborarea cu alți profesori și specialiști (cum ar fi psihologii și personalul pedagogic). Un element important al acestui proces este, de asemenea, documentarea observațiilor și, acolo unde este necesar, trimiterea copilului pentru o evaluare ulterioară și cooperarea cu serviciile de consiliere psihologică și pedagogică. În ciuda acestor competențe, profesorii au subliniat limite semnificative. Aceștia au evidențiat lipsa unor instrumente suficiente pentru a sprijini diagnosticarea și

observarea sistematică, precum și numărul tot mai mare de copii care necesită sprijin, ceea ce le crește substanțial volumul de muncă și limitează oportunitățile de muncă individualizată. Provocări suplimentare apar din cauza schimbărilor societale mai ample, inclusiv dezvoltarea tehnologică și modelele de comunicare în continuă evoluție, care influențează funcționarea copiilor și fac ca comportamentul să fie mai dificil de interpretat fără echivoc. În acest context, participanții au subliniat în mod clar necesitatea dezvoltării în continuare a competențelor, în special în domeniile sprijinului emoțional, construirii relațiilor, comunicării și identificării timpurii a simptomelor. În general, profesorii se simt relativ încrezători în recunoașterea dificultăților de bază datorită experienței și observării continue; cu toate acestea, sentimentul lor de eficacitate este limitat de lipsa instrumentelor, de cerințele tot mai mari și de contextul în schimbare al vieții copiilor, ceea ce creează o nevoie clară de sprijin suplimentar și dezvoltare profesională.

5. Ce acțiuni întreprindeți când observați ceva îngrijorător?

Participanții au indicat că acțiunile întreprinse atunci când se observă semne îngrijorătoare sunt de natură multiplă și se bazează atât pe practica educațională de zi cu zi, cât și pe cooperarea cu specialiștii. Inițial, profesorii se concentrează pe observarea sistematică a copilului și pe conversațiile individuale, care ajută la o mai bună înțelegere a funcționării copilului și a cauzelor care stau la baza dificultăților. Un element important este și comunicarea cu părinții sau îngrijitorii, permițând o comparare a comportamentului copilului în diferite medii și identificarea potențialilor factori de influență. În același timp, se întreprinde colaborarea cu alți profesori și personalul școlii pentru a obține o înțelegere mai cuprinzătoare a situației copilului. În practica zilnică, profesorii implementează, de asemenea, măsuri de sprijin care vizează promovarea dezvoltării emoționale și sociale. Acestea includ învățarea copiilor să recunoască și să denumească emoțiile, modelarea răspunsurilor adecvate, consolidarea comportamentelor pozitive și crearea unui sentiment de siguranță prin reguli clare și o structură zilnică previzibilă. Profesorii subliniază importanța individualizării - adaptarea așteptărilor la abilitățile copilului, împărțirea sarcinilor în etape mai mici, extinderea timpului disponibil pentru finalizarea sarcinilor și oferirea de sprijin suplimentar acolo unde este necesar. O arie cheie de intervenție implică, de asemenea, dezvoltarea competențelor sociale, inclusiv cooperarea, comunicarea și abilitățile de rezolvare a conflictelor, de exemplu prin mediere sau activități de joc de rol. Atunci când dificultățile persistă sau se intensifică, se iau măsuri suplimentare, inclusiv colaborarea cu specialiști precum psihologi școlari și pedagogi și, dacă este necesar, trimiterea către instituții externe, cum ar fi

centre de consiliere psihologică și pedagogică sau servicii de asistență socială. În același timp, participanții au remarcat că acțiunile întreprinse sunt adesea reactive și bazate pe intervenție - implementate numai atunci când au apărut deja dificultăți clare, mai degrabă decât în etapa de prevenire timpurie. Prin urmare, acțiunile profesorilor cuprind atât sprijin continuu în mediul școlar, cât și implicarea treptată a specialiștilor și a instituțiilor externe; cu toate acestea, există o nevoie clară de a consolida abordările preventive și de a permite o intervenție mai timpurie.

6. Ce fel de sprijin primiți din partea psihologilor sau specialiștilor școlari?

Participanții au indicat că sprijinul specializat în mediile educaționale joacă un rol semnificativ în lucrul cu copiii care se confruntă cu dificultăți emoționale și sociale; cu toate acestea, disponibilitatea și domeniul de aplicare al acestuia sunt adesea insuficiente în raport cu nevoile tot mai mari. În practică, sprijinul oferit de psihologi sau specialiști pedagogi ia diverse forme. Acesta poate implica o consultație diagnostică unică, menită să identifice problema, sau o serie de întâlniri axate pe implementarea unor măsuri corective și oferirea de sprijin continuu copilului. În cazurile în care dificultățile au o dimensiune mai largă, bazată pe grup, specialiștii organizează, de asemenea, ateliere pentru clase întregi, concentrându-se pe dezvoltarea competențelor socio-emoționale, îmbunătățirea relațiilor cu semenii și crearea unui mediu de grup sigur și suportiv. Instituțiile de învățământ implementează, de asemenea, o serie de activități de sprijin, cum ar fi cursuri care vizează dezvoltarea competențelor emoționale și sociale, antrenamentul abilităților sociale și intervenții terapeutice. Un element cheie al întregului proces este cooperarea strânsă cu părinții sau îngrijitorii, inclusiv schimbul de informații despre funcționarea copilului și dezvoltarea unor strategii consecvente pentru sprijinirea copilului atât acasă, cât și la școală. În același timp, participanții au subliniat în unanimitate că accesul la sprijin psihologic este adesea limitat. Numărul insuficient de ore de lucru specializate, combinat cu numărul tot mai mare de copii care necesită asistență, înseamnă că sprijinul nu este întotdeauna oferit în timp util sau într-o măsură suficientă. Drept urmare, profesorii sunt adesea lăsați să abordeze singuri dificultățile elevilor, ceea ce le crește atât sarcina de muncă profesională, cât și cea emoțională. Participanții au subliniat, de asemenea, importanța acțiunilor preventive adresate unor grupuri întregi de copii. Acestea includ activități axate pe emoții, relații și gestionarea dificultăților, precum și promovarea unei atmosfere de acceptare, cooperare și respect reciproc. Deși sprijinul specializat constituie o componentă importantă a sistemului de asistență pentru copii, eficacitatea acestuia este limitată de bariere organizaționale.

În același timp, există o nevoie clară de a consolida atât disponibilitatea specialiștilor și a măsurilor preventive, cât și cooperarea dintre școli și familii.

7. Este suficient acest sprijin? Ce lipsește?

Participanții au indicat în mod clar că nivelul actual de sprijin specializat din instituțiile de învățământ este insuficient în raport cu nevoile tot mai mari și din ce în ce mai complexe ale copiilor, în special ale celor cu nevoi educaționale speciale. S-a atras atenția asupra creșterii sistematice a numărului de copii care dețin diagnostice, declarații oficiale sau opinii emise de centrele de consiliere psihologică și pedagogică - în unele clase, această proporție depășește jumătate din elevi. O astfel de scară a nevoilor pune o povară semnificativă asupra sistemului de sprijin și face dificilă asigurarea unei asistențe adecvate și individualizate. O problemă cheie identificată se referă la limitările sistemice, inclusiv numărul insuficient de ore de lucru alocate psihologilor și pedagogilor, precum și numărul mare de copii repartizați unui singur specialist. Drept urmare, sprijinul este adesea ad-hoc, mai degrabă decât continuu, iar capacitatea de răspuns rapid la dificultățile emergente este limitată. O provocare suplimentară este timpul lung de așteptare pentru accesul la serviciile de consiliere psihologică și pedagogică, care întârzie atât diagnosticul, cât și inițierea terapiei. Participanții au subliniat, de asemenea, lipsa resurselor suficiente pentru a permite implementarea regulată a activităților de sprijin, monitorizarea progresului copiilor și aplicarea unor strategii de intervenție consecvente. Prin urmare, profesorii își asumă frecvent o parte substanțială din responsabilitatea pentru sprijinul zilnic al copiilor cu dificultăți, adesea fără o pregătire sau un timp adecvat. Cooperarea cu părinții sau îngrijitorii a fost identificată ca o altă provocare semnificativă. Participanții au menționat situații în care dificultățile copiilor sunt reduse la minimum, diagnosticele sau recomandările specialiștilor nu sunt acceptate sau există discrepanțe între modul în care copilul se descurcă acasă și la școală. Astfel de circumstanțe împiedică planificarea și implementarea eficientă a unor măsuri de sprijin coerente. De asemenea, s-a observat că nivelul de sprijin disponibil depinde adesea de resursele financiare și organizaționale ale unei anumite instituții sau ale organismului său de conducere, ceea ce duce la inegalități în accesul la asistență. Per total, participanții la FGI au evaluat în mod constant că sistemul actual de sprijin specializat nu ține pasul cu nevoile tot mai mari ale copiilor. Acesta necesită consolidarea la nivel de personal, organizațional și sistemic pentru a oferi un sprijin mai accesibil, consistent și eficient în domeniul sănătății mintale a copiilor.

Tema 3. Cooperarea cu școala și părinții

8. Cât de bine comunică profesorii, părinții și psihologii despre bunăstarea copiilor?

Participanții au indicat că comunicarea și cooperarea dintre profesori, specialiști și părinți joacă un rol cheie în procesul de sprijinire a copilului; cu toate acestea, în practică, aceștia se confruntă adesea cu numeroase provocări și tind să fie inconsecvenți. Formal, există un sistem de comunicare, însă eficacitatea acestuia este frecvent limitată. Profesorii și specialiștii sunt de obicei primii care identifică dificultățile unui copil și inițiază contactul cu părinții, depunând eforturi pentru a stabili acțiuni comune. În același timp, aceștia se confruntă adesea cu o lipsă de acceptare a problemei de către părinți, precum și cu pasivitate sau o tendință de a minimiza dificultățile raportate. În unele cazuri, responsabilitatea pentru problemele copilului este transferată asupra școlii, iar competențele profesorilor și specialiștilor sunt puse la îndoială, ceea ce împiedică semnificativ dezvoltarea unei abordări bazate pe parteneriat. Cooperarea în cadrul instituției - între profesori, specialiști și conducerea școlii - variază, de asemenea. În unele școli, echipele bine coordonate funcționează eficient; cu toate acestea, în multe cazuri, acțiunile sunt ad-hoc și bazate pe intervenție, întreprinse ca răspuns la dificultățile emergente, mai degrabă decât ca parte a unei abordări preventive. Printre limitări se numără și lipsa timpului pentru întâlniri regulate și provocările organizaționale rezultate din programul diferit al personalului, ceea ce duce adesea

la o comunicare informală și ocazională, mai degrabă decât structurată și sistematică. În cazul copiilor care se confruntă cu dificultăți mai semnificative, se implementează măsuri mai structurate.

Se înființează echipe formate din profesori, specialiști și conducerea școlii pentru a dezvolta în comun strategii de sprijin și a monitoriza progresul copilului. Cu toate acestea, chiar și în aceste situații, eficacitatea cooperării depinde în mare măsură de nivelul de implicare individuală, de calitatea relațiilor și de capacitatea organizațională. Participanții la FGI au subliniat că, în ciuda existenței unor proceduri formale, cooperarea dintre școli și părinți, precum și în cadrul echipelor școlare, se confruntă adesea cu bariere de comunicare, organizaționale și relaționale. Prin urmare, există o nevoie clară de a consolida această cooperare, în special în ceea ce privește construirea unor relații bazate pe parteneriat cu părinții și crearea condițiilor pentru o colaborare mai sistematică și coordonată între profesori și specialiști.

9. Ce bariere de comunicare întâmpinați?

Participanții au indicat că cooperarea cu părinții în domeniul sănătății mintale a copiilor se confruntă cu numeroase bariere de natură emoțională, comunicativă și organizațională. Dificultatea cea mai frecvent evidențiată este lipsa de acceptare de către părinți a problemelor copilului. În multe cazuri, există o tendință de a minimiza dificultățile (de exemplu, „copilul nu

se comportă așa acasă”, „va trece peste asta cu vârsta”), de a evita diagnosticul și de a ignora recomandările oferite de specialiști. Părinții și școlile au adesea înțelegeri diferite despre ceea ce constituie bunăstarea unui copil, ceea ce face dificilă dezvoltarea unor abordări comune. O altă barieră semnificativă este implicarea limitată a părinților, adesea rezultată din lipsa de timp, angajamentele profesionale și disponibilitatea limitată pentru comunicare. Profesorii au subliniat că unii părinți nu participă la întâlniri sau manifestă un interes insuficient pentru situația copilului, ceea ce împiedică o cooperare consecventă. O altă problemă se referă la nivelul scăzut de cunoștințe al părinților cu privire la dezvoltarea și funcționarea copilului în cadrul grupurilor de egali. Participanții au subliniat, de asemenea, o lipsă de conștientizare a impactului factorilor de mediu, cum ar fi igiena somnului sau utilizarea excesivă a tehnologiilor digitale. În plus, atitudinile exigente față de școli și așteptările inconsistente plasate asupra copilului pot afecta negativ funcționarea acestuia emoțională. Participanții au făcut referire și la provocări relaționale, inclusiv transferul responsabilității pentru dificultățile copilului către instituție, temerile părinților de a „eticheta” copilul și lipsa de încredere în competențele profesorilor și specialiștilor. În multe cazuri, există, de asemenea, o lipsă de consecvență între abordările educaționale de acasă și de la școală. Un factor suplimentar care complică cooperarea este suprasolicitarea resimțită de părinții înșiși, care se confruntă adesea cu propriile dificultăți emoționale, limitându-și capacitatea de a se implica în sprijinirea copilului lor. Per total, participanții FGI au indicat că principalele bariere în cooperarea cu părinții provin din lipsa de acceptare a dificultăților copilului, implicarea limitată, cunoștințele insuficiente și inconsecvența practicilor educaționale, toate acestea împiedicând semnificativ sprijinul eficient pentru dezvoltarea și sănătatea mintală a copiilor.

Tema 4 – Nevoi și lacune

10. De ce competențe au nevoie profesorii cel mai urgent?

O nevoie cheie de dezvoltare identificată în rândul personalului didactic este consolidarea competențelor legate de lucrul cu comportamente dificile, recunoașterea dificultăților emoționale și comportamentale, precum și a tulburărilor, și reacția adecvată în situații de criză. Profesorii au subliniat, de asemenea, necesitatea dezvoltării abilităților legate de cooperarea cu instituții de sprijin extern. O lacună clară este vizibilă în domeniul colaborării eficiente cu părinții sau îngrijitorii, în special în situațiile care necesită comunicarea de informații sensibile sau încurajarea părinților să efectueze o evaluare diagnostică. Profesorii raportează o lipsă de instrumente de comunicare bazate pe o abordare orientată spre parteneriat și responsabilă, care le-ar permite să poarte conversații într-un mod neimpunător, să reducă rezistența și să încurajeze implicarea părinților în procesul de sprijinire a copilului. De

asemenea, este important să se dezvolte abilități în construirea de argumente persuasive, bazate pe dovezi, bazate pe observații ale funcționării copilului, utilizând tehnici de comunicare indirectă (cum ar fi elemente de interviu motivațional) care să consolideze sentimentul de agenție al părintelui. În același timp, este evidențiată o limitare sistemică, și anume lipsa posibilității de a trimite un copil pentru evaluare către servicii de consiliere psihologică și pedagogică fără consimțământul unui părinte sau tutore legal. În practică, se observă rezistență din partea unor părinți față de procesul de diagnosticare, adesea rezultată din îngrijorări cu privire la rezultatele acestuia sau din convingerea că serviciile de consiliere sunt eficace și limitate. Acest lucru îi determină uneori pe părinți să caute forme alternative de sprijin, cum ar fi consultațiile psihiatrice.

11. Ce face ca intervenția timpurie să fie dificilă?

Intervenția timpurie ca răspuns la dificultățile copiilor este împiedicată de o serie de factori interconectați, de natură sistemică, relațională și diagnostică. Una dintre principalele provocări este cooperarea limitată a părinților, inclusiv atât lipsa consimțământului de a întreprinde acțiuni de sprijin sau diagnostic, cât și negarea problemelor existente, reticenta de a se implica sau inconsecvența în respectarea recomandărilor. Acest lucru duce adesea la întârzieri în diagnosticare și acces la sprijin specializat. O dificultate semnificativă constă și în identificarea problemelor copiilor, care pot proveni din natura subtilă a simptomelor, mascarea dificultăților de către copii și lipsa de deschidere din partea lor. Profesorii adesea nu au o imagine completă a situației copilului, inclusiv cunoștințe despre funcționarea acestuia în mediul casnic, ceea ce limitează considerabil evaluarea precisă și implementarea intervențiilor adecvate. Alte constrângeri includ factori organizatorici, cum ar fi dimensiunile mari ale claselor, resursele limitate de timp disponibile profesorilor și accesul restricționat la specialiști, toate acestea reducând capacitatea de observare individuală și de răspuns prompt. Eficacitatea intervenției timpurii este influențată în continuare de factori de mediu care nu pot fi controlați de instituția de învățământ, inclusiv situația familială a copilului, lipsa stabilității sau a sprijinului acasă și competențe parentale insuficiente.

12. Ce subiecte ați dori să includă formarea profesorilor?

Profesorii au subliniat necesitatea unor programe de formare cuprinzătoare, cu un puternic accent practic, care să acopere atât munca directă cu copiii, cât și cooperarea cu părinții sau îngrijitorii.

Un domeniu important este dezvoltarea competențelor legate de recunoașterea dificultăților

emoționale și identificarea tulburărilor de sănătate mintală, precum și aplicarea metodelor practice

de lucru cu copiii care prezintă provocări emoționale și comportamentale. La fel de semnificativă este consolidarea abilităților de construire a relațiilor de sprijin cu copiii, sporirea sentimentului lor de siguranță și promovarea competențelor socio-emoționale. O componentă cheie a unei astfel de formări ar trebui să fie, de asemenea, pregătirea profesorilor pentru o comunicare eficientă cu părinții și dezvoltarea unor relații constructive, bazate pe parteneriat. Ar trebui pus un accent deosebit pe purtarea conversațiilor în situații dificile, inclusiv în cazurile în care părinții neagă dificultățile copilului sau nu sunt pregătiți să se implice în procese de diagnostic. În acest context, este esențial să se îmbunătățească abilitățile de formulare a mesajelor bazate pe observații fiabile, utilizând un limbaj neutru și lipsit de prejudecăți și aplicând tehnici care sporesc disponibilitatea pentru cooperare, cum ar fi elementele interviului motivațional. În plus, programele de formare ar trebui să abordeze strategii de gestionare a comportamentelor dificile manifestate de îngrijitori, inclusiv tehnici de deescaladare, gestionarea conflictelor și menținerea limitelor profesionale în cadrul relației.

Tema 5 – Reacția la instrumentele MindPlay

13. Ce părere aveți despre jocurile de diagnosticare (de societate/digitale) pentru identificarea riscurilor?

Ideea utilizării jocurilor de diagnosticare este evaluată foarte pozitiv ca un instrument valoros care susține procesul de identificare a dificultăților emoționale, sociale și cognitive ale copiilor. Un avantaj cheie al acestor instrumente este posibilitatea de a observa comportamentele și emoțiile copiilor într-un mod natural, într-un mediu de joc sigur, ceea ce face ca procesul să fie mai puțin stresant decât metodele tradiționale de diagnosticare. Jocurile de diagnosticare permit o înțelegere mai profundă a funcționării unui copil, permițând totodată diferențierea nivelurilor de dificultate și adaptarea activităților la nevoile individuale. Jocurile de echipă sunt considerate deosebit de valoroase, deoarece susțin dezvoltarea abilităților sociale precum cooperarea, partajarea, rezolvarea conflictelor și negocierea, promovând totodată relațiile cu colegii și un sentiment de apartenență în cadrul grupului. Ele creează un spațiu pentru exprimarea în siguranță a emoțiilor și dezvoltarea empatiei. Participanții au subliniat, de asemenea, importanța documentării sistematice a observațiilor obținute în timpul jocului și utilizarea acestora pentru a informa planificarea ulterioară a sprijinului pentru copil.

14. Ce caracteristici v-ar face să aveți încredere în astfel de instrumente?

Încrederea în instrumentele de diagnosticare, cum ar fi jocurile, se construiește în primul rând prin fiabilitatea, transparența și aplicabilitatea lor practică în cadrul școlii. Simplitatea și intuitivitatea sunt de o importanță cheie - instrumentele ar trebui să aibă o structură clară, un limbaj accesibil și instrucțiuni concise și ușor de urmărit, oferind în același timp un sprijin real profesorilor în aplicarea lor. Recomandările formale din partea specialiștilor, în special a psihologilor, sunt un factor important care sporește credibilitatea și acceptarea în rândul profesorilor, al conducerii școlii și al părinților. De asemenea, este important ca rezultatele să poată fi consultate cu specialiștii și interpretate în contextul mai larg al funcționării copilului. Instrumentele ar trebui să aibă obiective de diagnostic clar definite, adecvate vârstei și abilităților copiilor (de exemplu, în domenii precum cooperarea, reglarea emoțională sau inițiativa în joc), precum și proceduri și reguli standardizate care să permită compararea observațiilor în timp și să le sporească fiabilitatea. Rezultatele generate ar trebui să fie transparente, clare și aplicabile în activitățile ulterioare de sprijinire a copilului. Activitățile ar trebui să aibă, de asemenea, un format captivant, bazat pe joc, care să minimizeze stresul și să încurajeze comportamentul autentic. Instrumentele ar trebui să țină cont de ritmuri de dezvoltare diverse, de nevoile educaționale individuale și de contextul cultural al copiilor. Procesul de utilizare a unor astfel de instrumente ar trebui să implice observarea efectuată de către un profesor sau specialist calificat, documentarea sistematică bazată pe criterii stabilite și triangularea constatărilor cu alte surse de informații (cum ar fi feedback-ul profesorilor și al părinților, precum și diagnosticele de specialitate) pentru a obține o înțelegere cât mai cuprinzătoare a situației copilului. De asemenea, este esențial să se asigure o comunicare transparentă cu părinții cu privire la scopul și utilizarea instrumentului, menținând în același timp confidențialitatea și respectând demnitatea copilului.

15. Cât de utile ar putea fi jocurile de integrare pentru consolidarea coeziunii în clasă?

Jocurile de integrare sunt evaluate ca un instrument extrem de util pentru sprijinirea dezvoltării și consolidării relațiilor în cadrul grupului-clasă. Eficacitatea lor provine din faptul că sunt bazate pe activități care implică comunicarea, munca în echipă și dialogul, creând astfel un spațiu sigur pentru schimbul de opinii și experiențe. Acestea permit dezvoltarea unor competențe socio-emoționale cheie, cum ar fi ascultarea activă, exprimarea emoțiilor, înțelegerea perspectivelor celorlalți și implicarea într-un dialog constructiv. Rolul lor este deosebit de important în facilitarea exprimării emoționale, în special în rândul copiilor care întâmpină dificultăți de comunicare verbală, precum și în identificarea nevoilor acestora. Aceste jocuri susțin, de asemenea, dezvoltarea atitudinilor cooperative prin sarcini

care necesită munca în echipă și atingerea unor obiective comune. În plus, sunt percepute ca un instrument valoros în munca sociometrică și în diagnosticarea emoțiilor copiilor, ceea ce le sporește și mai mult utilitatea în practica educațională de zi cu zi.

16. Ce riscuri sau provocări prevedeți?

Printre riscurile și provocările potențiale asociate cu utilizarea jocurilor de integrare și diagnosticare, profesorii au identificat atât probleme organizatorice, cât și metodologice. O provocare semnificativă constă în implementarea acestor instrumente în grupuri mari de elevi, unde asigurarea implicării active a tuturor participanților poate fi dificilă. O altă problemă este toleranța scăzută la eșec observată la unii copii, ceea ce poate duce la scăderea motivației, escaladarea emoțiilor sau retragerea din activități. În acest context, este important să se conceapă jocuri într-un mod care să permită succesul în diferite etape și să valorifice efortul, mai degrabă decât doar rezultatele. Un risc evidențiat frecvent este posibilitatea interpretării greșite a comportamentelor copiilor, ceea ce subliniază necesitatea unei pregătiri adecvate a profesorilor pentru utilizarea acestor instrumente și efectuarea eficientă a observațiilor. Lipsa de competență în moderarea activităților poate duce la dificultăți în menținerea structurii sesiunilor și la răspunsul adecvat la situații dificile. Participanții au subliniat, de asemenea, riscul unei competiții excesive, care poate afecta negativ relațiile dintre elevi și, în unele cazuri, poate exacerba tensiunile și conflictele existente, în loc să le reducă. O altă provocare este potențiala superficialitate a rezultatelor - dacă activitățile nu sunt urmate de discuții și reflecții adecvate, experiențele elevilor s-ar putea să nu se traducă în dezvoltarea durabilă a competențelor socio-emoționale. Există, de asemenea, riscul dezvoltării necontrolate a dificultăților emoționale sau relaționale ale elevilor, care, în absența unui sprijin specializat, pot fi dificil de abordat în mod adecvat de către profesori.

17. Ce ar face ca instrumentele să fie practice și ușor de implementat?

Jocurile și instrumentele ar fi cele mai practice dacă s-ar caracteriza prin simplitate și utilizare intuitivă, nu ar necesita o investiție semnificativă de timp și ar include instrucțiuni clare, împreună cu scenarii de activitate gata de utilizare pentru profesori. Este esențial ca acestea să fie adaptate la realitățile mediului școlar, inclusiv la funcționarea în clase mari, și să permită o aplicare flexibilă în practica de zi cu zi. Un aspect important este, de asemenea, atractivitatea lor vizuală și alinierea la vârsta și nevoile copiilor, ceea ce sporește implicarea elevilor și eficacitatea generală a activităților. Instrumentele ar trebui să sprijine dezvoltarea competențelor emoționale și sociale, inclusiv recunoașterea și denumirea emoțiilor, gestionarea situațiilor dificile și cooperarea în cadrul unui grup. Este la fel de important să ne

asigurăm că aceste instrumente creează un mediu sigur, lipsit de prejudecăți, care încurajează deschiderea și încurajează copiii să își exprime emoțiile în mod autentic.

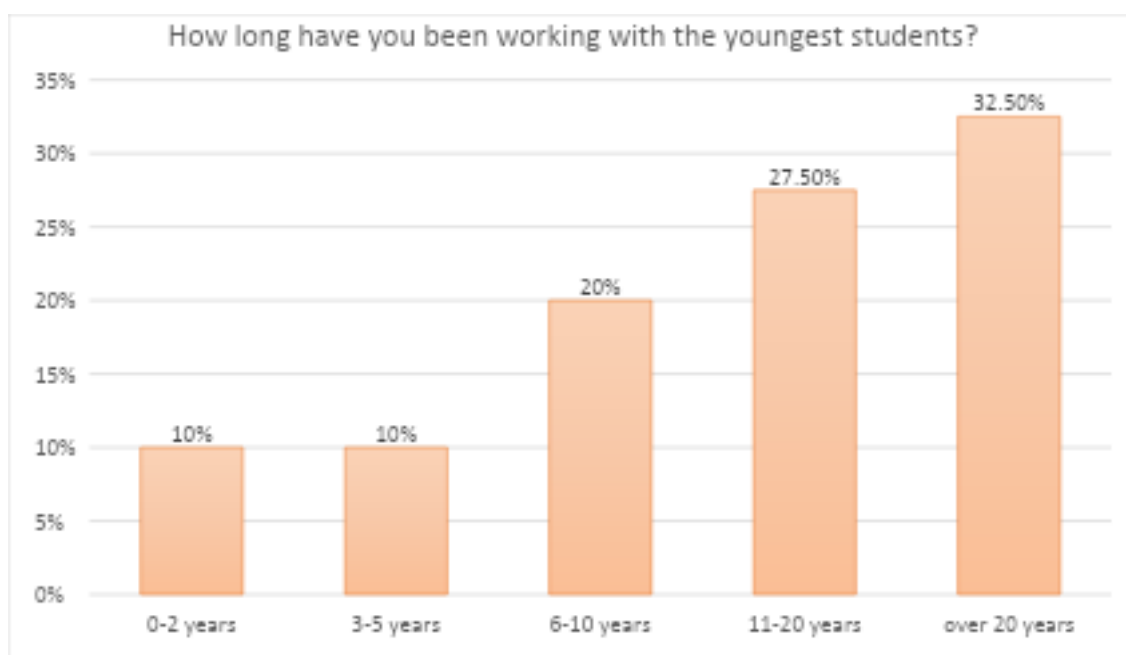

RAPORT PRIVIND CHESTIONARELE COMPLETATE DE PROFESORI

Tema 1. Informații de bază

1. De cât timp lucrați cu cei mai mici elevi?

INTERVAL DE DATE	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
0-2 ani	4	10%
3-5 ani	4	10%
6-10 ani	8	20%
11-20 de ani	11	27,5%
peste 20 de ani	13	32,5%

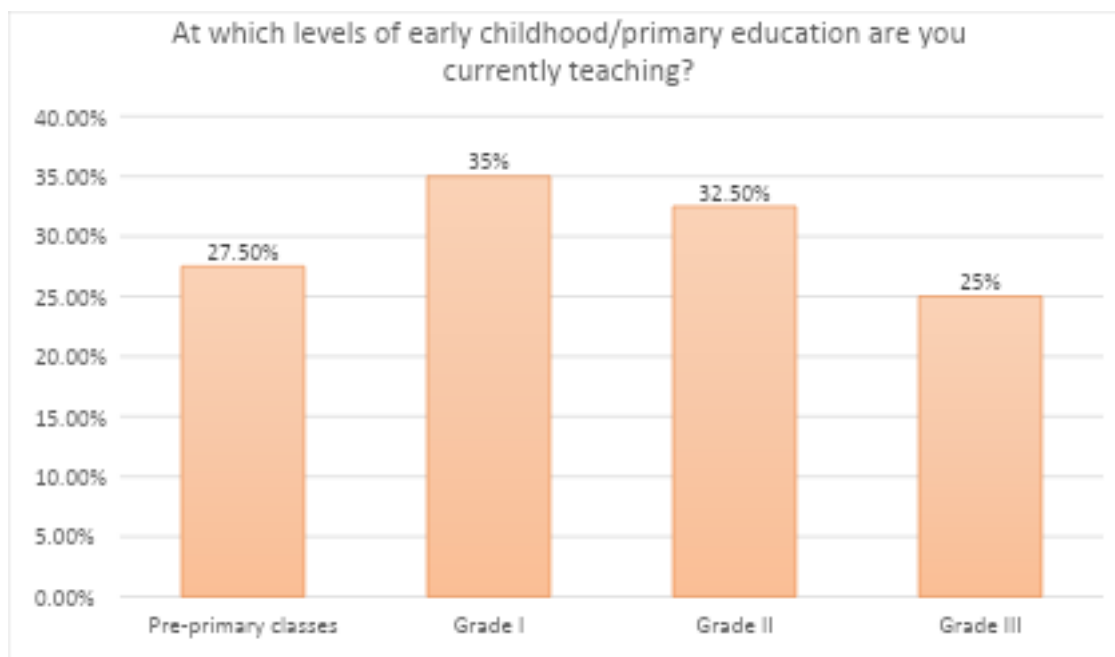

2. La ce niveluri ale învățământului timpuriu/primar predăți în prezent?

NIVEL DE EDUCAȚIE	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Clasele preșcolare	11	27,5%
Gradul I	14	35%
Gradul II	13	32,5%

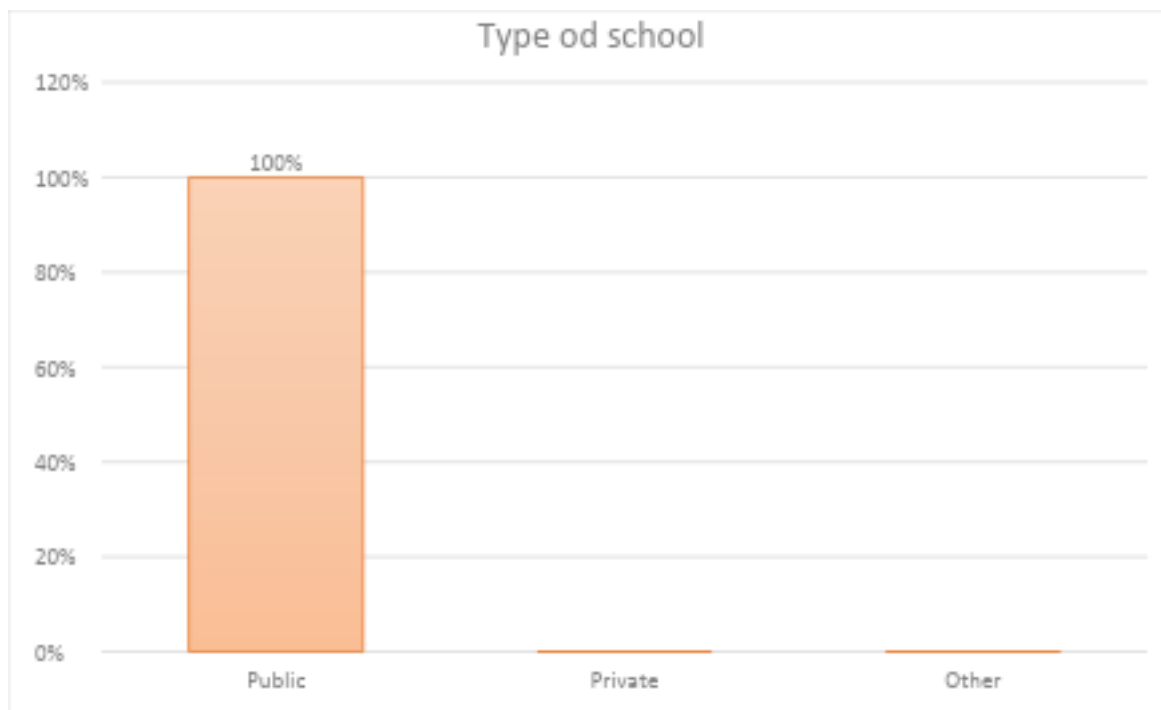
Gradul III	10	25%
------------	----	-----

3. Tipul școlii

TIPUL DE ȘCOALĂ	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Public	40	100%
Privat	0	0%
Alte	0	0%

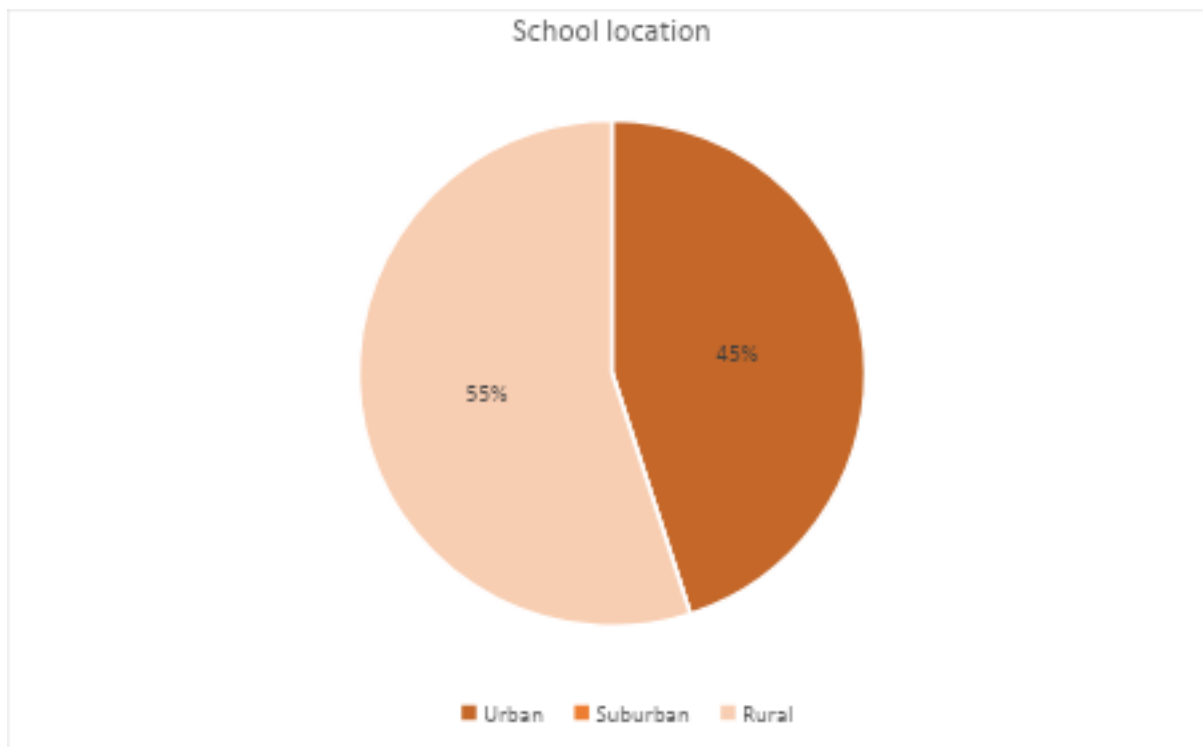

4. Locația școlii

LOCAȚIA ȘCOLII	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Urban	18 ani	45%
Suburban	0	0%
Rural	22	55%

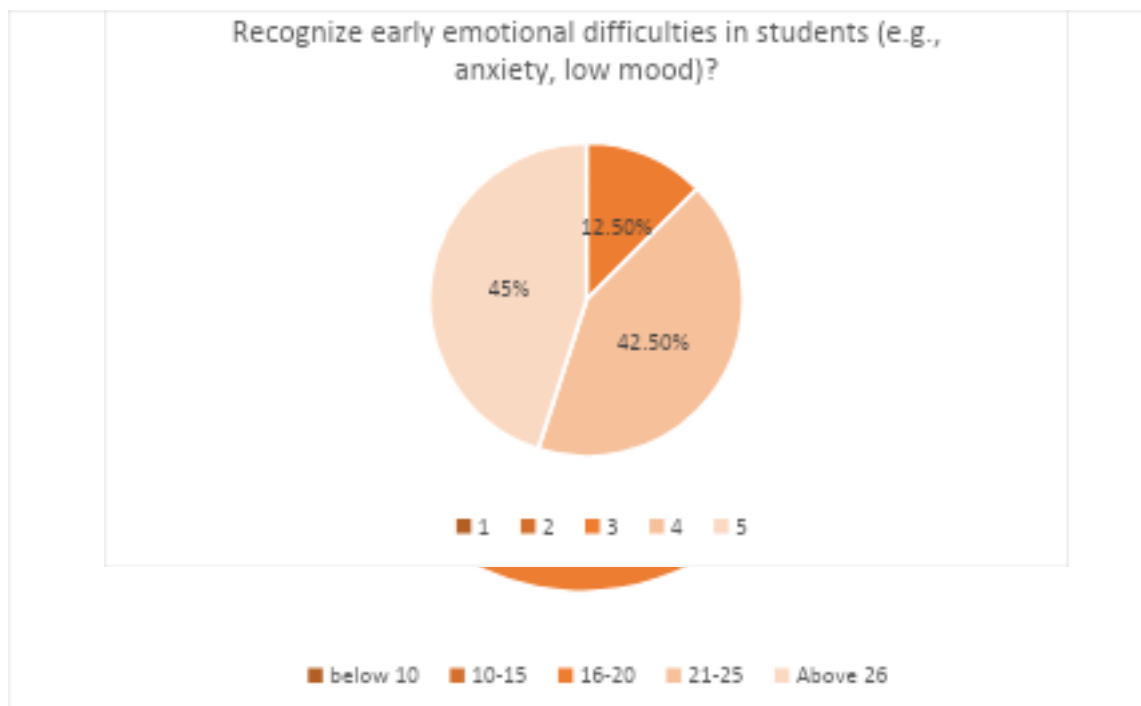

5. Mărimea clasei

MĂRIMEA CLASEI	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
sub 10	1	2%
10-15	10	24%
16-20	13	33%
21-25	17 ani	41%
Peste 26	0	0%

Tema 2. Cunoștințe și competențe

(1 = foarte scăzut, 5 = foarte ridicat)

Cum vă evaluați capacitatea de a:

6.1 Recunoașteți dificultățile emoționale timpurii la elevi (de exemplu, anxietate, dispoziție proastă)?

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	0	0	5	17 ani	18 ani
PROCENT	0%	0%	12,5%	42,5%	45%

6.2 Recunoașterea dificultăților legate de dependențele comportamentale (de exemplu, utilizarea excesivă a mediilor digitale)?

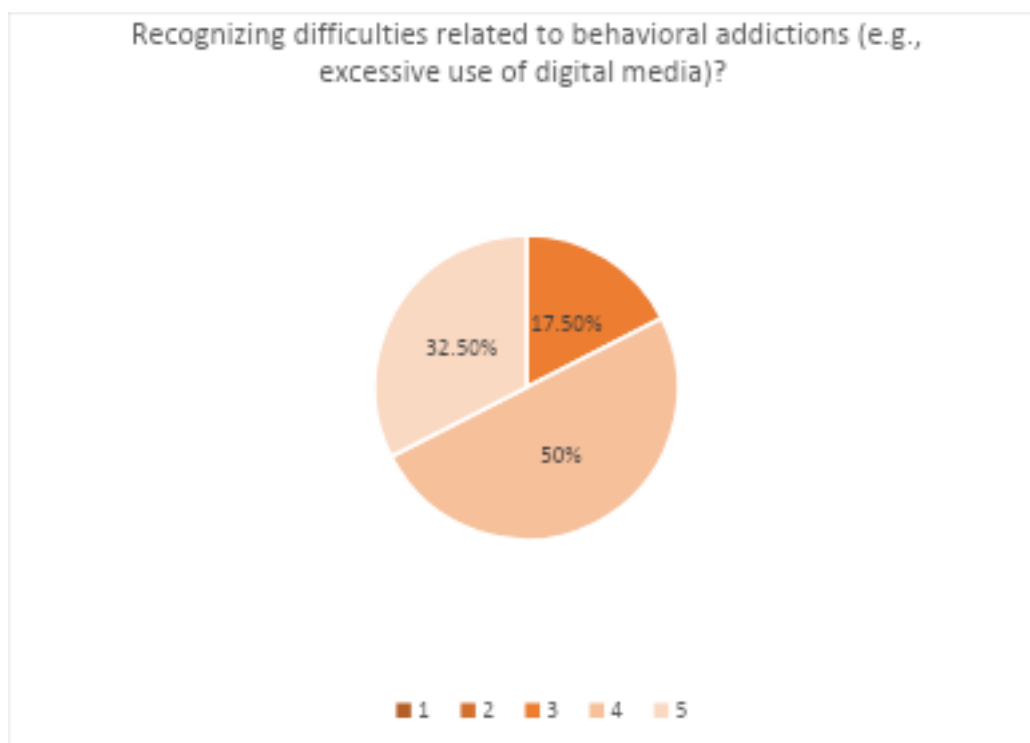
	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	0	0	7	20	13

Co-funded by
the European Union

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

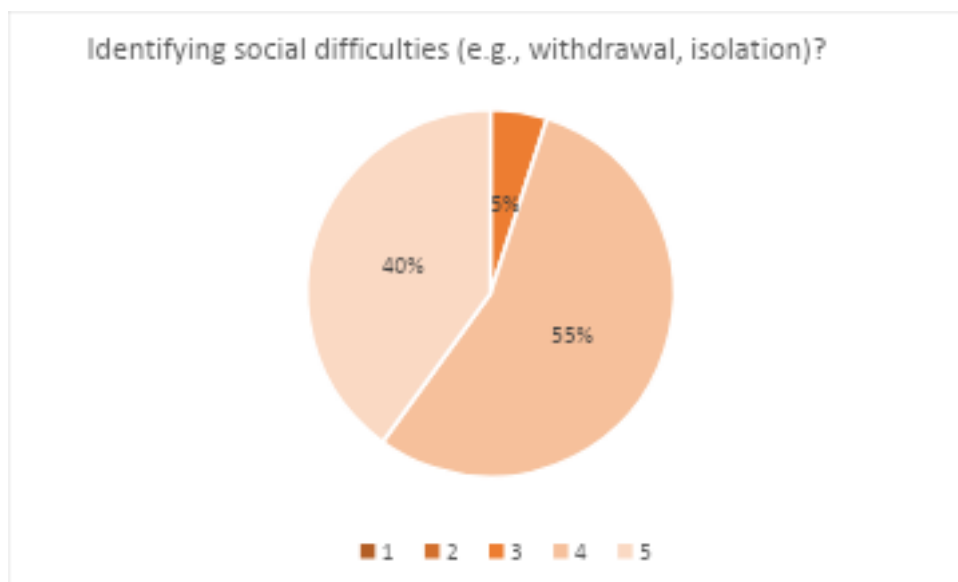
PROCENT	0%	0%	17,5%	50%	32,5%
----------------	----	----	-------	-----	-------

6. 3 Identificarea dificultăților sociale (de exemplu, retragere, izolare)?

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	0	0	2	22	16
PROCENT	0%	0%	5%	55%	40%

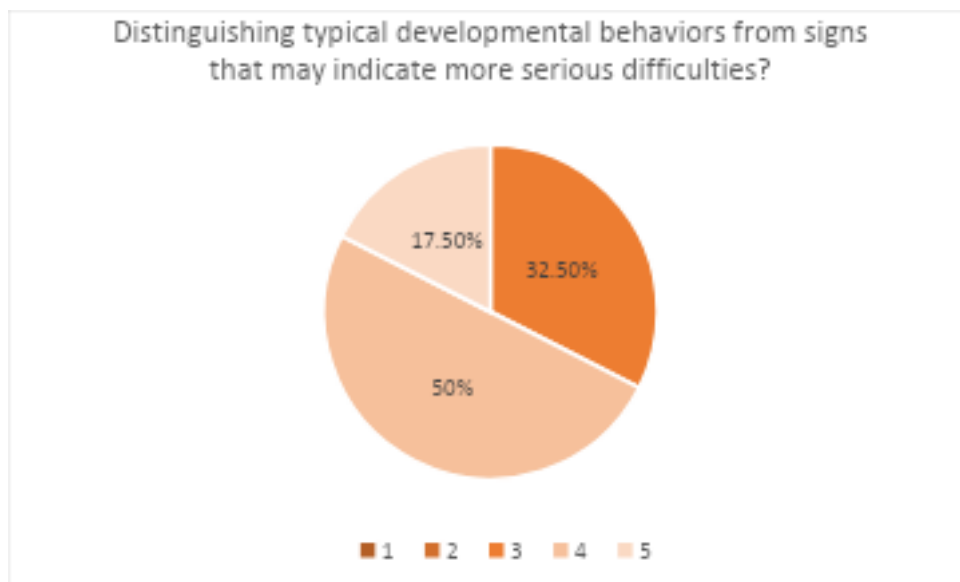

6.4 Distingerea comportamentelor tipice de dezvoltare de semnele care pot indica dificultăți mai serioase?

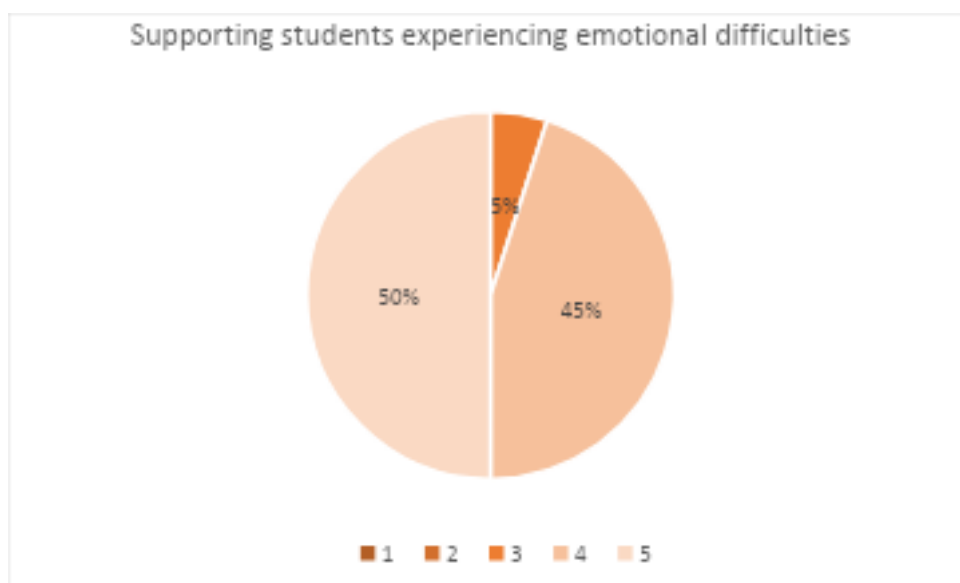
	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	0	0	13	20	7
PROCENT	0%	0%	32,5%	50%	17,5%

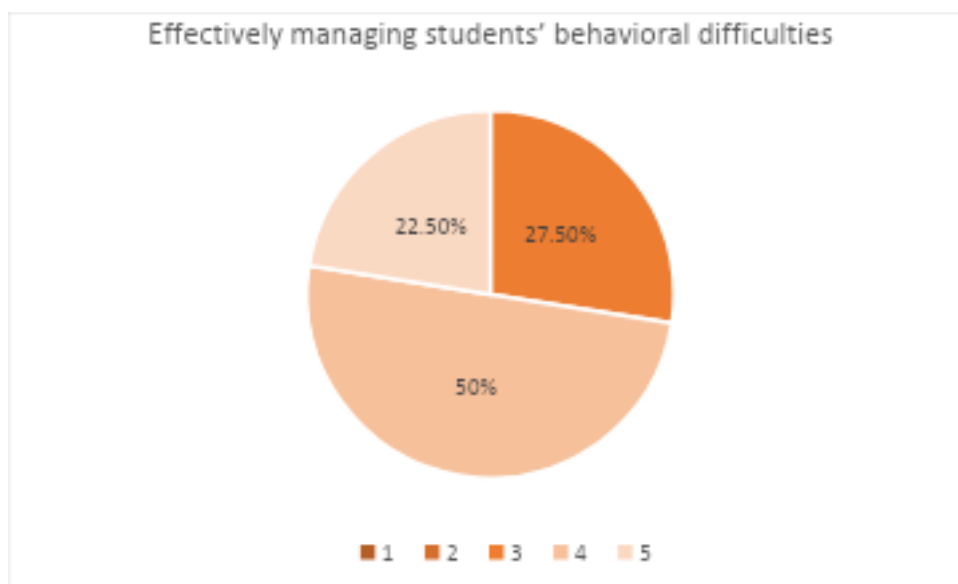
6.5 Sprijinirea elevilor care se confruntă cu dificultăți emoționale.

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	0	0	2	18 ani	20
PROCENT	0%	0%	5%	45%	50%

6.6 Gestionarea eficientă a dificultăților de comportament ale elevilor.

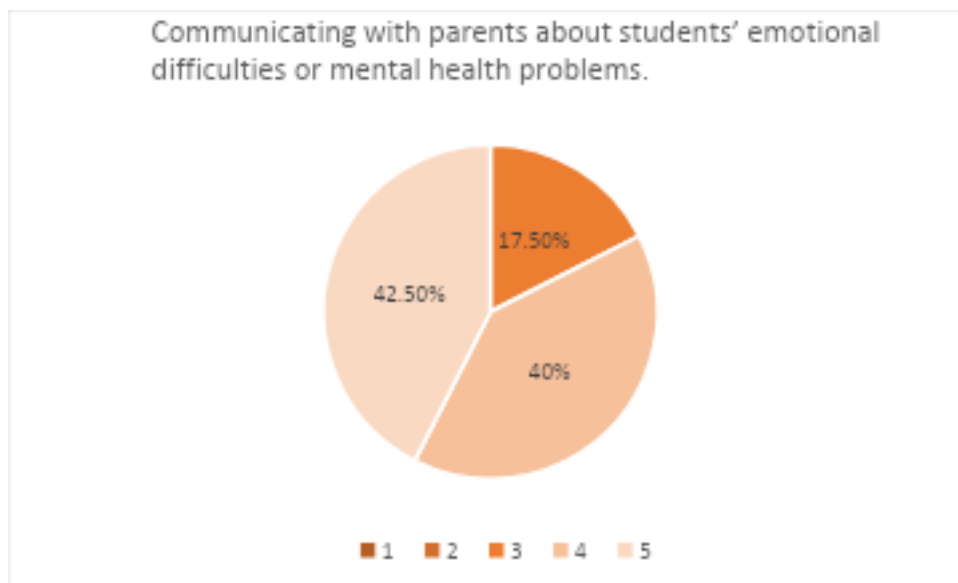
	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	0	0	11	20	9
PROCENT	0%	0%	27,5%	50%	22,5%

6.7 Comunicarea cu părinții despre dificultățile emoționale sau problemele de sănătate mintală ale elevilor.

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	0	0	7	16	17 ani
PROCENT	0%	0%	17,5%	40%	42,5%

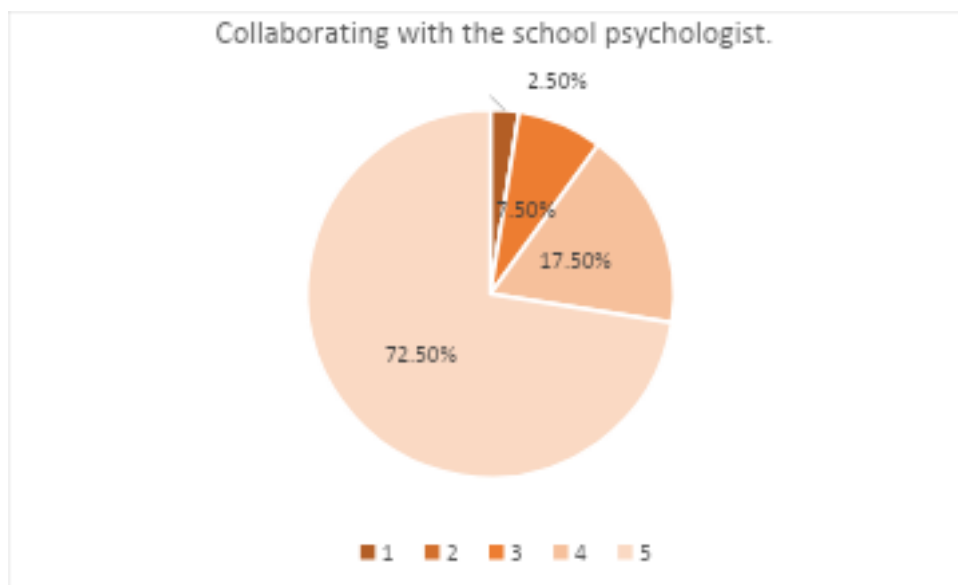

6.8 Colaborarea cu psihologul școlar.

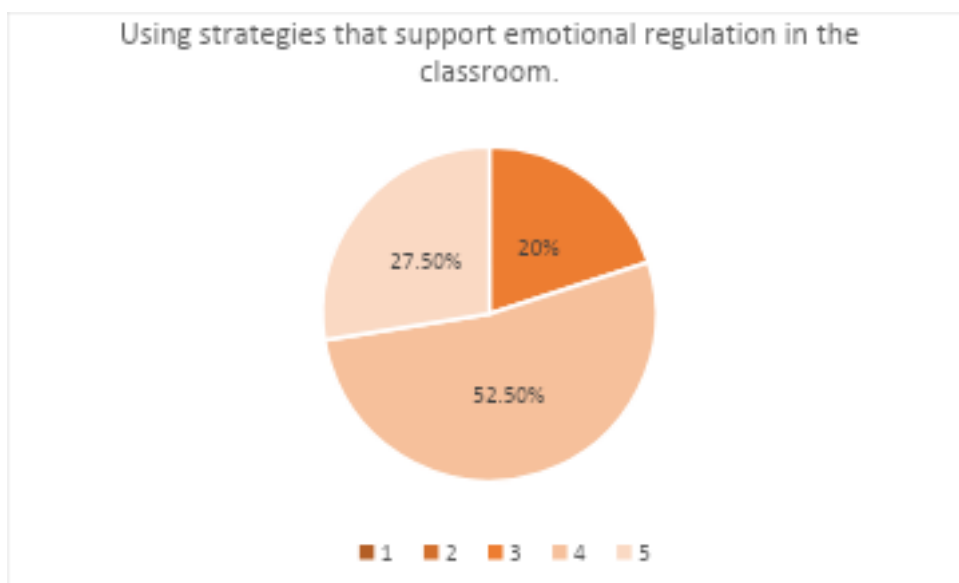
	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	1	0	3	7	29
PROCENT	2,5%	0%	7,5%	17,5%	72,5%

6.9 Utilizarea strategiilor care susțin reglarea emoțională în sala de clasă.

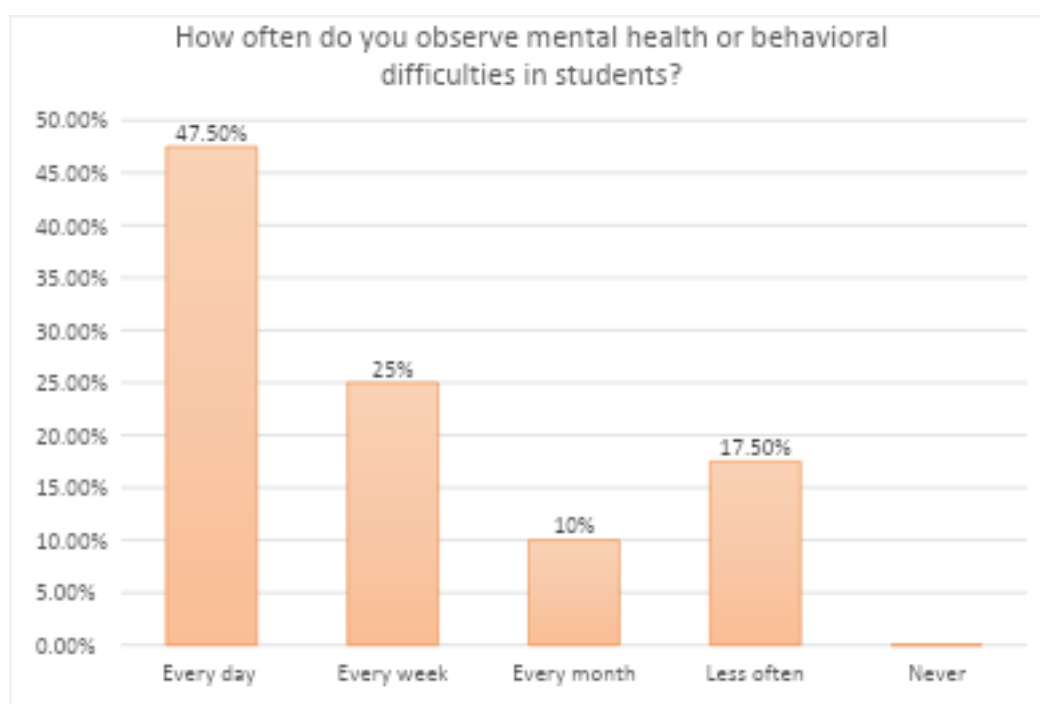
	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	0	0	8	21 de ani	11
PROCENT	0%	0%	20%	52,5%	27,5%

Tema 3. Experiențe actuale

7. Cât de des observați dificultăți de sănătate mintală sau de comportament la elevi?

	NUMĂR DE RĂSPUNSURI OD	%
În fiecare zi	19	47,5%
În fiecare săptămână	10	25%
În fiecare lună	4	10%
Mai rar	7	17,5%
Nu	0	0%

8. Ce tipuri de dificultăți observați cel mai des la elevi?

(maxim 3 răspunsuri)

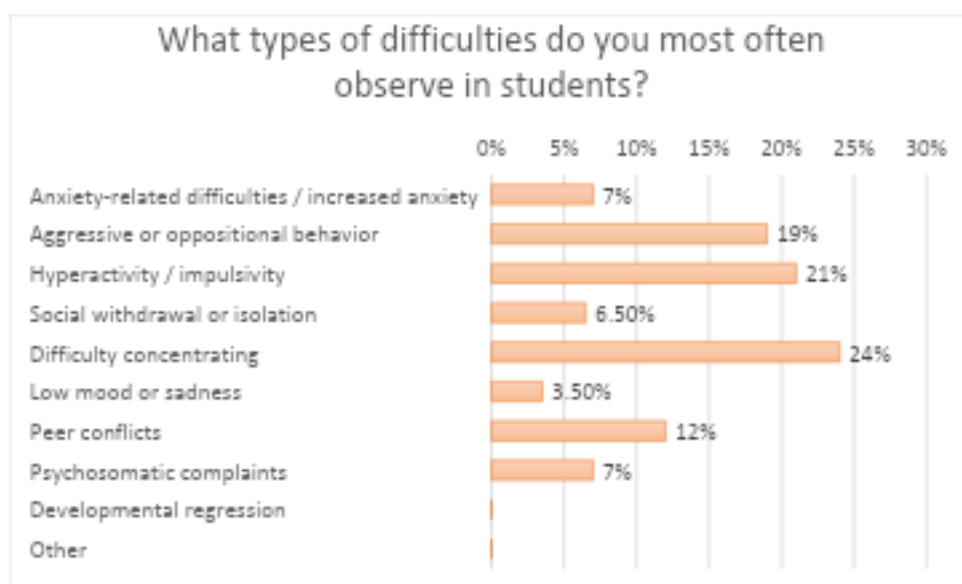
	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
--	------------------------	---

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

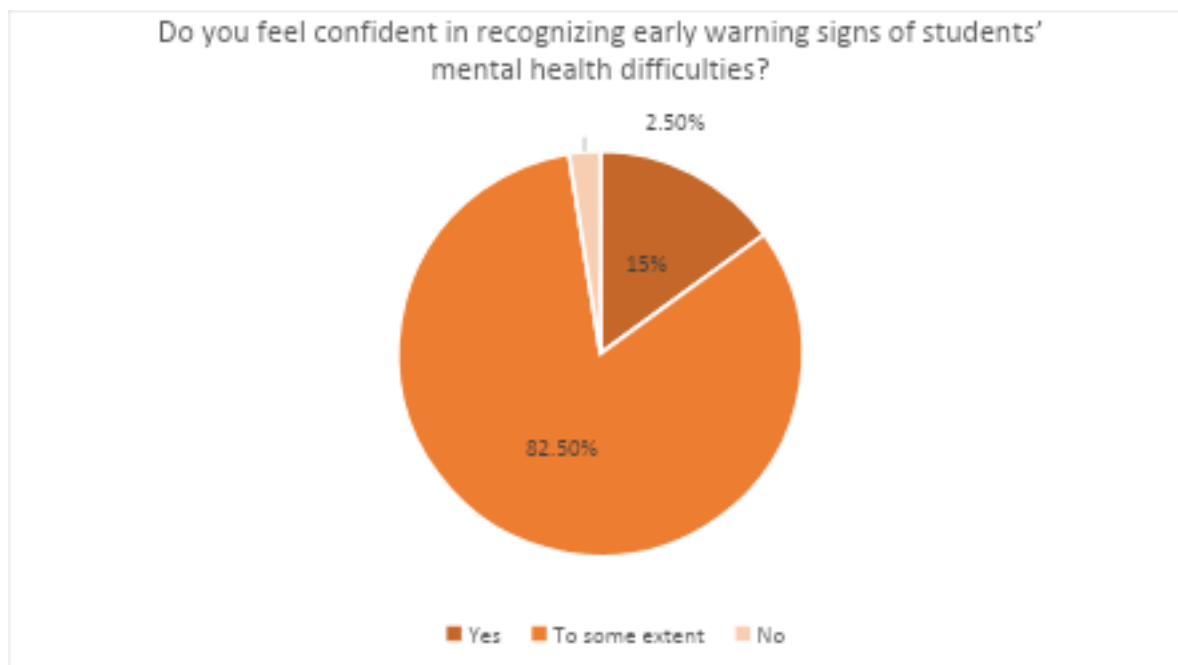
Dificultăți legate de anxietate / anxietate crescută	10	7%
Comportament agresiv sau opozițional	26	19%
Hiperactivitate / impulsivitate	29	21%
Retragere sau izolare socială	9	6,5%
Dificultăți de concentrare	34	24%
Stare de spirit scăzută sau tristete	4	3,5%
Conflicte între colegi	17 ani	12%
Afecțiuni psihosomatice	10	7%
Regresia dezvoltării	0	0%
Alte	0	0%

9. Aveți încredere în a recunoaște semnele de avertizare timpurie ale dificultăților de sănătate mintală ale elevilor?

	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Da	6	15%
Într-o oarecare măsură	33 de ani	82,5%
Nu	1	2,5%

10. Folosiți în prezent vreun instrument sau procedură pentru a monitoriza bunăstarea elevilor?

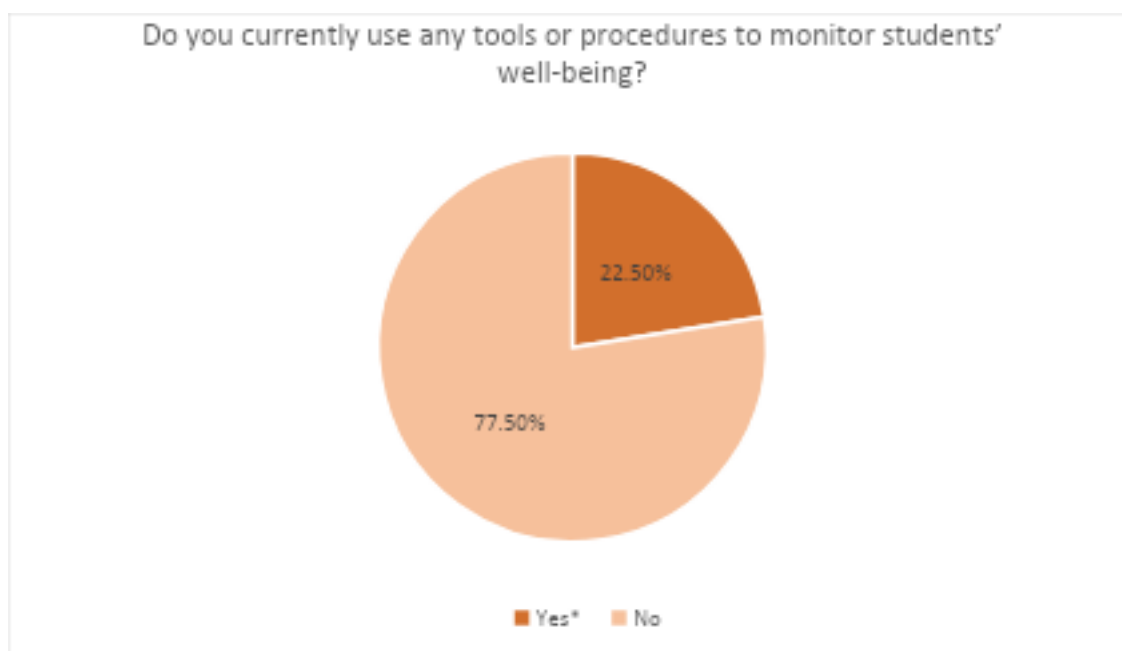
	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Da*	9	22,5%
Nu	31 de ani	77,5%

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

* Vă rugăm să indicați care dintre acestea: sondaje, observații, observații pedagogice, conversații, SMRiD, evaluări sociometrice, WUPFU, IPED, activități extracurriculare.

Tema 4. Sprijin în mediul școlar

11. Cât de solicitant emoțional este pentru tine să lucrezi cu elevi care prezintă dificultăți de sănătate mintală sau de comportament?

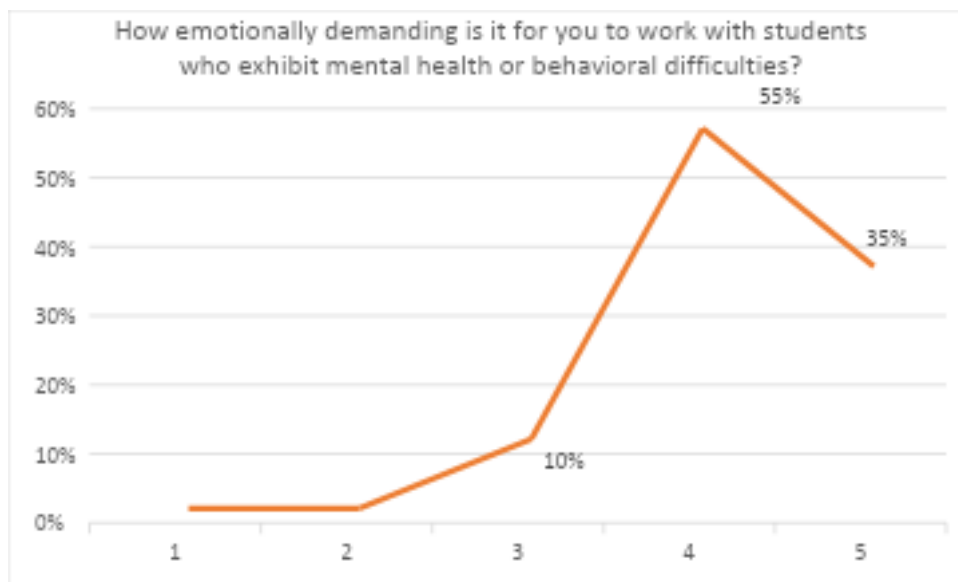
(1 = deloc exigent, 5 = foarte exigent)

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	0	0	4	22	14
PROCENT	0%	0%	10%	55%	35%

**Co-funded by
the European Union**

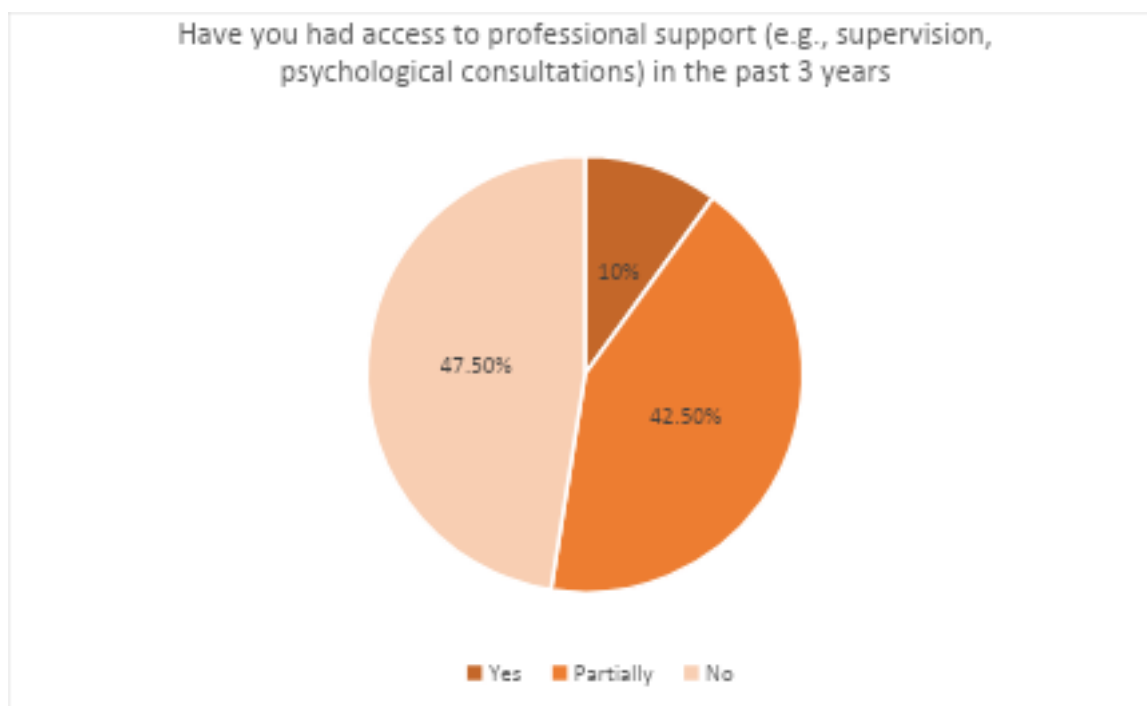
Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

12. Ați avut acces la sprijin profesional (de exemplu, supervizare, consultații psihologice) în ultimii 3 ani?

	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Da	4	10%
Parțial	17 ani	42,5%
Nu	19	47,5%

13. În ce situații te simți cel mai neajutorat sau întâmpini cele mai mari dificultăți emoționale atunci când lucrezi cu elevii/studentii?

„conflicte între colegi”; „lipsa de comunicare cu părinții, negarea problemelor”; „lipsa de cooperare cu părinții, lipsa de sprijin din partea școlii din cauza programului redus”; „atitudine lipsită de respect față de adulți, nesupunere”; „în timpul comportamentelor agresive și opozițional-sfidătoare, în special la părăsirea sălii de clasă”; „în situațiile în care părinții nu cooperează cu școala”; „agresivitate, hiperactivitate, sfidare”; „când părinții nu văd o problemă”; „când un copil perturbă constant lecțiile și nu există nicio îmbunătățire în ciuda comunicării cu familia - alți elevi sunt afectați și lecția este întreruptă”; „contact dificil cu unii părinți, negarea problemei”; „lipsa de cooperare cu părinții”; „dificultăți emoționale ale elevilor, utilizarea excesivă a telefoanelor”; „când niciuna dintre acțiuni nu aduce rezultate și nu există cooperare cu familia”; „violență între colegi, probleme familiale acasă”; „când profesorul depune mult efort, dar elevul tot nu face progrese; agresivitate, nerespectarea regulilor”; „când dificultățile elevului sunt semnificative și depășesc competența mea, când copilul refuză ajutorul”; „un elev refuză să îndeplinească sarcini, să copieze de pe tablă sau să

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

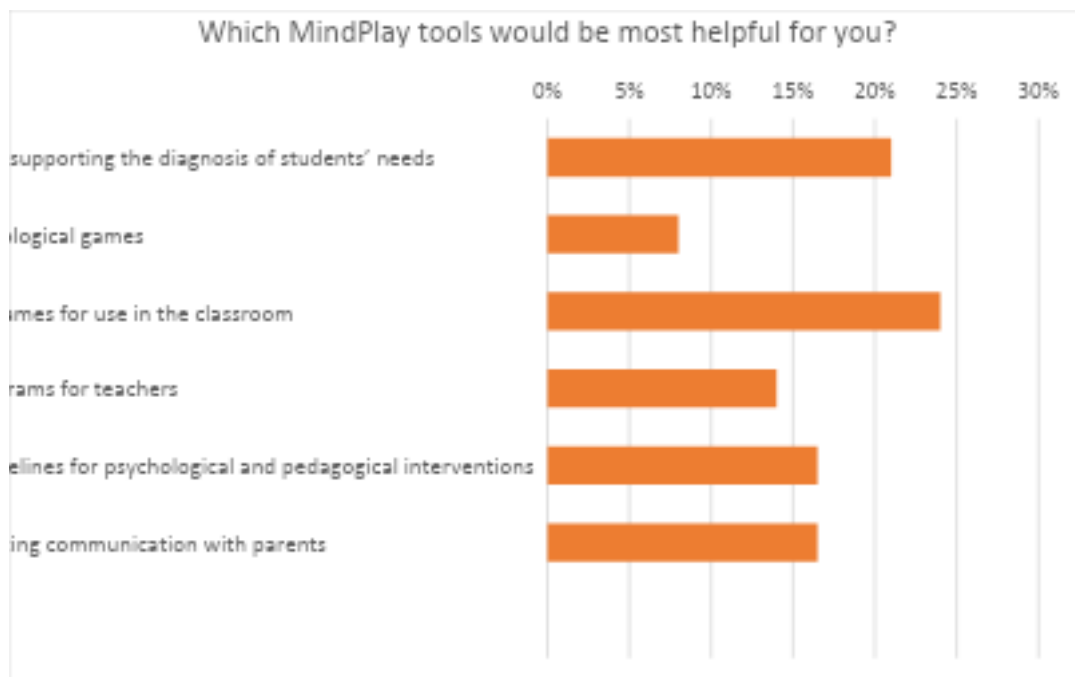
lucreze cu exerciții”; „timpuri lungi de așteptare pentru evaluare la un Centru de Consiliere Psihologică și Pedagogică”; „un grup prea mare și lipsa de sprijin sau asistență pentru profesor”; „pentru mine, cele mai dificile sunt situațiile personale ale elevilor, de exemplu, sărăcia, tragediile familiale, bolile din familie, decesul unei persoane apropiate, deoarece rolul educatorului este limitat”; „situațiile în care nu există instrumente pentru diagnosticarea dificultăților și lipsa de sprijin din partea mediului familial”; „uneori mă simt neajutorat când, în ciuda eforturilor mele, nu reușesc să ajung la un elev care este retras.”

Tema 5. Așteptări privind proiectul MindPlay

14. Ce instrumente MindPlay ți-ar fi cele mai utile?

	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Jocuri de societate care susțin diagnosticarea nevoilor elevilor	29	21%
Jocuri psihologice digitale	11	8%
Jocuri de integrare pentru utilizare în sala de clasă	34	24%
Programe de formare pentru profesori	19	14%
Ghiduri practice pentru intervenții psihologice și pedagogice	23 de ani	16,5%
Instrumente care susțin comunicarea cu părinții	23 de ani	16,5%
Alte	0	0%

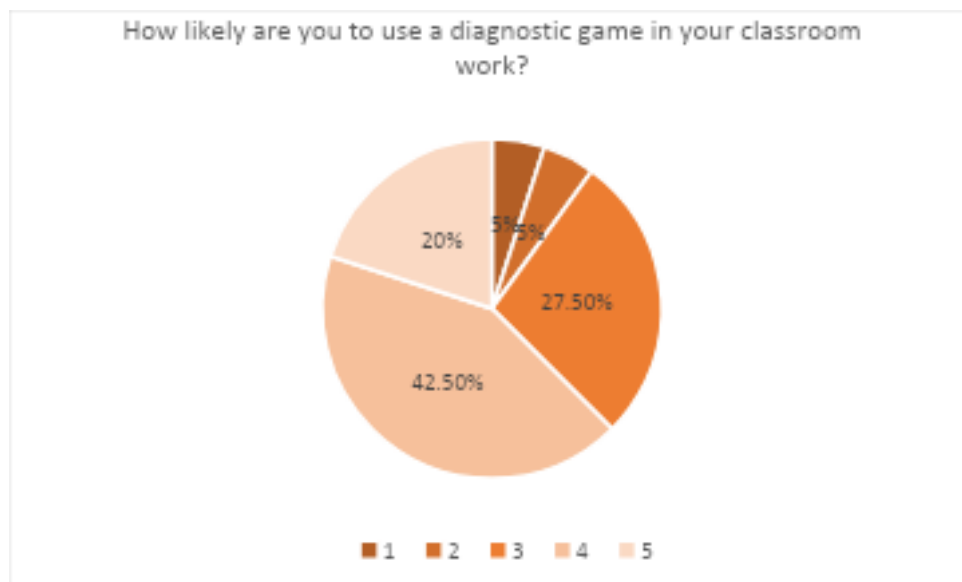
15. Cât de probabil este să folosești un joc de diagnosticare în temele tale?

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	2	2	11	17 ani	8
PROCENT	5%	5%	27,5%	42,5%	20%

**Co-funded by
the European Union**

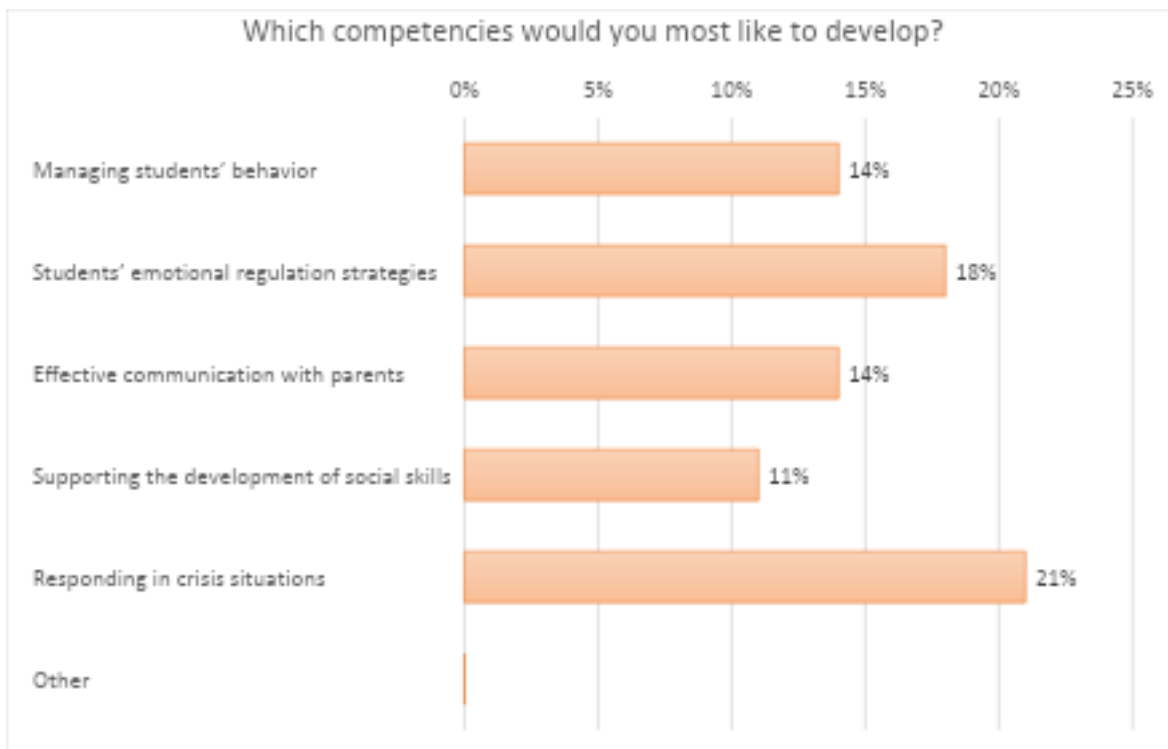
Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

16. Ce competențe ați dori cel mai mult să le dezvoltați?

	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Identificarea timpurie a dificultăților și simptomelor problemelor de sănătate mintală	25	22%
Gestionarea comportamentului elevilor	16	14%
Strategiile de reglare emoțională ale elevilor	20	18%
Comunicare eficientă cu părinții	16	14%
Sprijinirea dezvoltării abilităților sociale	12	11%
Răspunsul în situații de criză	24	21%
Alte	0	0%

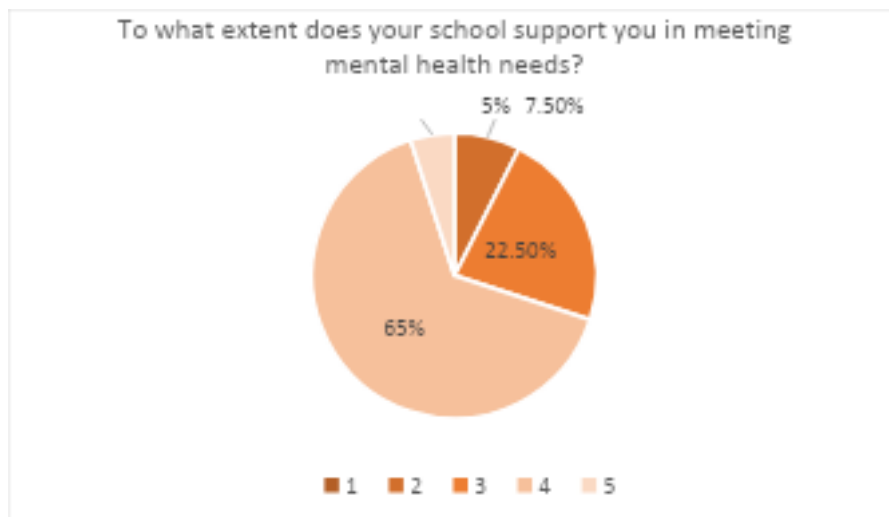
17. În ce măsură vă sprijină școala dumneavoastră în satisfacerea nevoilor de sănătate mintală?

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	0	3	9	26	2
PROCENT	0%	7,5%	22,5%	65%	5%

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Tema 6. Întrebări deschise

18. Care sunt, în opinia dumneavoastră, cele mai mari provocări legate de sănătatea mintală cu care se confruntă elevii în prezent?

- „izbucniri de furie, dificultăți în a denumi emoțiile, schimbări rapide de dispoziție, excluziune socială, dependență de ecrane, dificultăți de concentrare, iritabilitate, impulsivitate”
- „ritm de viață rapid, lipsă de timp din partea părinților”
- „întârzieri sau modificări în gândire, comportament, abilități sociale sau reglare emoțională”
- „stres și presiune legate de note, lipsa încrederii în sine, lipsa prietenilor apropiați, conflicte între colegi”
- „Elevii de astăzi se confruntă cu stres și presiune - temele, examenele și așteptările din partea profesorilor și părinților provoacă anxietate”
- „stres, presiune academică, dificultăți în relațiile cu colegii, stimă de sine scăzută, probleme rezultate din utilizarea excesivă a tehnologiei”
- „cea mai mare provocare, în opinia mea, este dificultatea de a gestiona emoțiile și de a construi relații pozitive cu colegii”
- „acutizarea tulburărilor de anxietate, a stimei de sine scăzute, a stresului pe termen lung, a hărțuirii cibernetice”

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

- „dependență de multimedia, dificultăți în relațiile cu ceilalți, probleme de acceptare”
- „singurătate, ură, lipsa sprijinului parental”
- „lipsă de interes din partea părinților”
- „comportament agresiv, retragere, timiditate”
- „lipsă de concentrare, hiperactivitate, agresivitate, violență verbală”
- „utilizarea nerestricționată a telefoanelor mobile acasă, fără control parental”
- „cea mai mare provocare pentru elevi este utilizarea excesivă a telefoanelor și computerelor și expunerea la conținut neadecvat vârstei”
- „atingerea copilului, construirea încrederii cu un adult, acceptare”
- „anxietate socială, stimă de sine scăzută”
- „dependență de jocuri pe calculator și telefoane mobile”
- „anxietate socială, boli mintale, agresivitate, sfidare, violență”
- „respingere din partea colegilor, incapacitatea de a face față eșecului”
- „hiperactivitate, lipsă de concentrare, conflicte între colegi, retragere și excludere”
- „utilizarea excesivă a mass-media”
- „emoțiile copiilor, lipsa de concentrare”
- „hiperactivitate, dificultăți de atenție, probleme legate de anxietate, retragere socială”

19. Ce instrumente, materiale sau forme de sprijin v-ar fi cele mai utile în lucrul cu studenții în domeniul sănătății mintale?

- „sesiuni de instruire, programe educaționale”
- „jocuri, fișe de lucru pentru diagnosticare, instruire pentru profesori și părinți”
- „fișe de lucru, videoclipuri educaționale, materiale didactice”
- „materiale didactice, chestionare de diagnosticare”
- „terapie psihologică și pedagogică, planuri de lecție axate pe competențele socio-emoționale”
- „crearea unui spațiu sigur în școli pentru conversații cu elevii”
- „instruire practică”
- „terapie psihologică și pedagogică bună, evaluare și diagnosticare rapidă”
- „diagnosticarea tulburărilor, soluții gata preparate”
- „îndrumări practice privind sănătatea mintală”
- „instruire”
- „instruire, ateliere, materiale educaționale”
- „fișe de observație și materiale didactice, platforme educaționale care permit

identificarea dificultăților emoționale și sociale”

- *„planuri de lecție despre emoții, jocuri și exerciții care dezvoltă competențele sociale”*
- *„Cred că aș folosi planuri de lecție gata preparate, fișe de lucru, exerciții de relaxare, materiale pentru lucru individual și în grup”*
- *„teste de diagnosticare, jocuri educaționale, ateliere”*
- *„instruire, jocuri și instrumente de diagnosticare”*
- *„instruire, materiale de lucru, jocuri de diagnosticare”*

REZULTATE FGI - PSIHOLOGI ȘI CONSILIERI ȘCOLARI

Introducere

Sănătatea mintală a copiilor din învățământul preșcolar și primar constituie un domeniu semnificativ de interes atât pentru sistemul educațional, cât și pentru intervențiile specializate din domeniile psihologiei și pedagogiei. Perioada cuprinsă între 5 și 9 ani este caracterizată de o dezvoltare emoțională, socială și cognitivă intensivă, timp în care se formează competențe fundamentale de reglare, relațională și adaptativă. Conform cercetărilor privind dezvoltarea copilului, dificultățile care apar în această etapă pot influența semnificativ dezvoltarea psihosocială ulterioară, funcționarea școlară și calitatea relațiilor interpersonale. În ultimii ani, s-a observat o creștere a numărului de copii care prezintă dificultăți emoționale și comportamentale. Printre cele mai frecvente se numără problemele de reglare emoțională, hiperactivitatea psihomotorie, dificultățile de menținere a atenției, comportamentele agresive, precum și retragerea socială, anxietatea și stima de sine scăzută. Din ce în ce mai mult, sunt identificate și deficite în competențele sociale, inclusiv dificultăți în inițierea și menținerea relațiilor cu semenii și în funcționarea adecvată în situații sociale. Intensificarea acestor fenomene este influențată de factori de mediu și sociali. O importanță deosebită este acordată schimbărilor în funcționarea familiilor contemporane, timpului limitat dedicat copiilor de către părinți, cerințelor profesionale tot mai mari față de adulți și stilurilor parentale în evoluție. Un alt factor semnificativ este dezvoltarea tehnologiilor digitale și expunerea frecventă a copiilor la stimuli bazeți pe ecrane, care pot limita interacțiunile sociale directe și pot împiedica dezvoltarea competențelor emoționale. În acest context, identificarea timpurie a dificultăților și implementarea măsurilor preventive și de susținere devin cruciale. Profesioniștii care lucrează cu copii joacă un rol cheie în diagnosticul funcțional și în planificarea intervențiilor care sprijină dezvoltarea copilului. Eficacitatea acestor măsuri depinde de nivelul de pregătire profesională, de disponibilitatea instrumentelor de diagnostic și de calitatea cooperării cu profesorii și părinții. Scopul studiului a fost de a explora opiniile profesioniștilor care lucrează cu copii cu vârste cuprinse între 5 și 9 ani, inclusiv psihologi, logopezi și profesori de educație specială, cu privire la semnele precoce ale dificultăților, practicile de diagnostic și posibilitățile de sprijinire a sănătății mintale a copiilor. Studiul a permis, de asemenea, identificarea potențialelor beneficii legate de utilizarea instrumentelor educaționale și de diagnostic, inclusiv jocuri și aplicații digitale.

Descrierea studiului

Studiul a fost realizat utilizând metoda Interviuului Focus Grup (IFG), care permite o analiză aprofundată a experiențelor profesionale ale participanților și identificarea unor

tipare comune în domeniul sprijinului psihologic și pedagogic. Această metodă permite surprinderea atât a perspectivelor individuale, cât și a fenomenelor sistemice. Scopul studiului a fost explorarea opiniilor profesioniștilor cu privire la sănătatea mintală a copiilor cu vârste cuprinse între 5 și 9 ani, posibilitățile de diagnosticare precoce și factorii care influențează eficacitatea măsurilor de sprijin. De asemenea, studiul a permis identificarea practicilor de diagnostic, a barierelor în activitatea profesională și a nevoilor legate de sprijin și dezvoltarea competențelor. Interviuul de grup a fost realizat de doi moderatori responsabili de ghidarea discuției conform unui scenariu predefinit, de aprofundarea răspunsurilor participanților și de asigurarea coerenței tematice. Moderatorii au creat un mediu propice schimbului deschis și au încurajat discuțiile reflexive asupra practicii profesionale.

Caracteristicile participanților

Un total de 10 persoane au participat la studiu, inclusiv doi moderatori și opt specialiști care lucrează cu copii de vârstă preșcolară și din învățământul primar. Printre participanți s-au numărat psihologi, educatori și profesori de educație specială, oferind o perspectivă interdisciplinară asupra funcționării copilului. Profesioniștii au reprezentat diverse locuri de muncă, inclusiv instituții de învățământ și organizații de sprijin pentru dezvoltarea copilului, permițând includerea unor experiențe diverse legate atât de diagnostic, cât și de intervențiile terapeutice și educaționale. Grupul a fost divers în ceea ce privește experiența profesională, incluzând atât practicieni cu vastă experiență, cât și persoane aflate în stadii incipiente ale carierei lor. Această diversitate a permis identificarea practicilor consacrate, precum și a provocărilor actuale și a tendințelor emergente. Participanții au demonstrat un grad ridicat de implicare și dorință de a-și împărtăși experiențele. Contribuțiile lor au fost reflexive și adesea bazate pe cazuri profesionale concrete. Aceștia au discutat atât dificultățile observate și strategiile aplicate, cât și limitele sistemice. A fost evident un nivel ridicat de conștientizare cu privire la importanța diagnosticării precoce și a măsurilor preventive. În același timp, participanții au subliniat necesitatea dezvoltării în continuare a instrumentelor și a îmbunătățirii cooperării interinstituționale.

Tema 1 – Identificarea riscurilor

1. Ce semne timpurii ale dificultăților emoționale la vârstele 5-9 ani sunt cel mai frecvent trecute cu vederea de către profesori sau părinți?

Specialiștii indică faptul că unele dintre semnalele cel mai frecvent trecute cu vederea sunt dificultățile subtile în relația copilului cu îngrijitorul, inclusiv contactul emoțional limitat, lipsa împărtășirii spontane a experiențelor și reactivitatea emoțională scăzută. În multe cazuri,

acestea sunt simptome de internalizare (de exemplu, anxietate, tensiune, retragere) care nu perturbă funcționarea grupului și, prin urmare, nu atrag atenția adulților. O problemă importantă este, de asemenea, așa-numita „mascare a dificultăților” - copiii care funcționează bine cognitiv și obțin rezultate școlare bune compensează adesea deficitul emoțional, ceea ce face identificarea mai dificilă. Este indicat și fenomenul de adaptabilitate excesivă, în care copilul se conformează așteptărilor mediului în detrimentul propriilor nevoi emoționale. Specialiștii subliniază, de asemenea, importanța microsimptomelor, cum ar fi modificările expresiei faciale, scăderea inițiativei, evitarea contactului vizual, nevoia excesivă de control sau creșterea tensiunii somatice (de exemplu, dureri de stomac, dureri de cap). Acestea sunt adesea interpretate

ca fiind temporare sau de dezvoltare, ceea ce duce la o intervenție întârziată. Contextul familial

este, de asemenea, semnificativ - contactul limitat cu părintele, calitatea scăzută a atașamentului și lipsa spațiului pentru discutarea emoțiilor împiedică semnificativ identificarea timpurie a dificultăților.

2. Care semne sunt cel mai urgent de detectat?

Printre cele mai urgente simptome care necesită identificare timpurie, specialiștii includ în principal dificultăți în funcționarea socială, cum ar fi izolarea, lipsa unor răspunsuri interpersonale adecvate, dificultăți în interpretarea indiciilor sociale și capacitatea limitată de a coopera. Se acordă o atenție deosebită rigidității comportamentale și flexibilității scăzute, care pot indica dificultăți de neurodezvoltare sau tulburări din spectrul autist. Aceste simptome includ, printre altele, dificultăți în schimbarea activităților, o nevoie puternică de rutină și reacții excesive la schimbare. De asemenea, este crucial să se identifice dificultățile de autoreglare emoțională, inclusiv impulsivitatea, reactivitatea excesivă, dificultățile de calmare și toleranța scăzută la frustrare. Depistarea timpurie a acestor simptome permite implementarea unor acțiuni care susțin dezvoltarea competențelor emoționale și previn consolidarea tiparelor de comportament maladaptative. În plus, specialiștii subliniază importanța recunoașterii timpurii a simptomelor somatice de origine emoțională și a semnalelor care indică supraîncărcarea sistemului nervos al copilului.

Tema 2 – Practici de diagnostic

3. Ce instrumente folosiți?

Specialiștii aplică o abordare multidimensională, inclusiv observarea funcțională a copilului, interviuri de mediu și instrumente de diagnostic standardizate. O importanță tot mai mare este acordată diagnosticului funcțional, care ia în considerare contextul situațional, relațional

și de mediu al funcționării copilului. Observarea include analiza comportamentului copilului în diferite condiții (individuale și de grup), în timp ce interviurile permit identificarea factorilor de risc și de protecție din mediul familial. Instrumentele de diagnostic, la rândul lor, permit obiectivarea rezultatelor și monitorizarea progresului. În practică, se pune un accent tot mai mare pe necesitatea triangulării datelor, adică a combinării informațiilor din diferite surse pentru a obține o imagine mai cuprinzătoare a funcționării copilului.

4. Ce funcționează bine? Ce nu?

Cea mai mare eficacitate este atribuită interviurilor și observației, care permit înțelegerea mecanismelor care stau la baza comportamentului copilului. Abordările bazate pe relații și construirea încrederii sunt, de asemenea, considerate eficiente. Cele mai mari dificultăți se referă la cooperarea cu părinții, inclusiv negarea problemelor, minimizarea dificultăților

sau transferul responsabilității către școală. Fragmentarea informațiilor și lipsa de consecvență în acțiunile întreprinse sunt, de asemenea, identificate ca provocări.

5. Ce informații primiți de obicei de la profesori și părinți?

Informațiile furnizate specialiștilor se referă cel mai adesea la simptome externe, cum ar fi hiperactivitatea, dificultățile de concentrare sau comportamentele opoziționale. Mai rar includ experiențele interne ale copilului, emoțiile și modalitățile de a face față stresului. Sunt adesea indicate dificultăți sociale, lipsa sprijinului acasă și problemele de autoreglare. Cu toate acestea, specialiștii subliniază că aceste informații sunt adesea selective și necesită explorări aprofundate.

Tema 3. Cooperare și lacune sistemice

6. Ce împiedică trimiterea și diagnosticarea eficientă?

Principalul obstacol este lipsa de acceptare de către părinți a dificultăților copilului și teama de etichetare. Barierele sistemice sunt, de asemenea, semnificative, cum ar fi disponibilitatea limitată a specialiștilor, timpii lungi de așteptare și lipsa unor proceduri coerente. O altă problemă este lipsa de continuitate în intervenții și schimbul insuficient de informații între instituții.

7. Ce competențe le lipsesc cel mai adesea profesorilor?

Specialiștii subliniază deficitele în cunoștințele despre tulburări, abilitățile de recunoaștere a simptomelor precoc și competențele de comunicare. De asemenea, se atrage atenția asupra

necesității dezvoltării reflexivității profesionale și a disponibilității pentru cooperarea interdisciplinară.

8. Ce lipsește la nivelul școlii?

Există o lipsă de soluții sistemice și coerente în domeniul sprijinirii sănătății mintale a copiilor, inclusiv standarde de proceduri, instrumente de diagnostic și programe preventive. O altă problemă este lipsa de coordonare a activităților și supraîncărcarea cu personal.

Tema 4 – Nevoi de competențe

9. Ce abilități practice ar trebui consolidate în rândul profesorilor și directorilor?

O importanță cheie este acordată dezvoltării competențelor în susținerea autoreglării emoționale, construirea relațiilor și aplicarea metodelor bazate pe siguranța emoțională a copilului. Abilitățile de intervenție timpurie și lucrul în grup sunt, de asemenea, importante.

10. Ce instruire ar avea cel mai mare impact?

Cel mai mare impact ar avea instruirea cu caracter practic, bazată pe studii de caz, dezvoltarea abilităților de comunicare, lucrul cu emoțiile și utilizarea metodelor de activare, inclusiv jocuri și instrumente interactive.

Tema 5 – Evaluarea instrumentului MindPlay

11. Ce riscuri psihologice ar trebui să detecteze jocurile de diagnostic?

Jocurile ar trebui să permită evaluarea stilului de răspuns al copilului, a flexibilității cognitive, a nivelului de autoreglare și a modalităților de a face față eșecului, schimbării și frustrării.

12. Ce condiții trebuie îndeplinite pentru ca instrumentele să fie valide din punct de vedere psihologic?

Instrumentele ar trebui să îndeplinească criteriile de fiabilitate, validitate și standardizare și să se bazeze pe cunoștințe psihologice actualizate și să fie adaptate etapei de dezvoltare a copilului.

13. Ce părere ai despre utilizarea jocurilor ca instrument de screening?

Specialiștii evaluează această formă foarte pozitiv, subliniind caracterul său natural și nivelul ridicat de implicare al copiilor. Jocurile permit diagnosticarea în condiții apropiate de cele naturale, ceea ce sporește validitatea ecologică.

14. Ce fel de feedback pentru profesori/părinți ar trebui inclus?

Feedback-ul ar trebui să fie descriptiv, de susținere și orientat spre dezvoltare. Ar trebui să includă atât dificultățile, cât și punctele forte ale copilului și să ofere recomandări specifice pentru activități ulterioare.

15. Ce aspecte etice ar trebui să luăm în considerare?

Este necesar să se asigure neutralitatea viziunii asupra lumii, confidențialitatea datelor și o definiție clară a scopului instrumentului. Este crucial să se evite etichetarea și să se utilizeze un limbaj care să sprijine dezvoltarea copilului.

16. Ce elemente ar trebui incluse în jocurile sau materialele educaționale MindPlay pentru a le face utile profesorilor și celor mai mici elevi?

Instrumentele ar trebui să fie flexibile, accesibile, intuitive și bazate pe un format captivant. Acestea ar trebui să sprijine dezvoltarea competențelor emoționale, sociale și cognitive.

17. Ați fi interesat să participați la testarea ulterioară a instrumentelor proiectului MindPlay (de exemplu, instruire pilot sau testare de jocuri)?

Specialiștii participanți și-au exprimat un nivel ridicat de disponibilitate pentru a testa și implementa instrumentele în practică.

Subiectul 6. Bune practici și experiențe

Specialiștii subliniază importanța activităților de integrare, a programelor psihoeducaționale și a instrumentelor bazate pe Antrenamentul Abilităților Sociale (AAS), care sprijină dezvoltarea autoreglării, a sentimentului de agenție și a unui locus de control intern.

Tema 6. Bune practici și studii de caz

18. Cunoașteți vreo inițiativă care sprijină sănătatea mintală a celor mai mici elevi din școli sau alte instituții de învățământ?

Specialiștii indică faptul că, în practica educațională, acțiunile care vizează sprijinirea bunăstării psihologice a copiilor sunt întreprinse din ce în ce mai mult; cu toate acestea, acestea sunt de obicei fragmentate și nesistematice. Inițiativele cel mai frecvent menționate includ activități care integrează comunitatea școlară, inclusiv elevi, profesori și părinți, cum ar fi întâlniri de integrare, ateliere și evenimente comunitare. De asemenea, aceștia subliniază importanța programelor psihoeducaționale axate pe dezvoltarea competențelor emoționale și sociale ale copiilor, cum ar fi recunoașterea emoțiilor, gestionarea stresului și construirea relațiilor interpersonale. Din ce în ce mai mult, se implementează inovații pedagogice, inclusiv

elemente de educație emoțională, antrenament al abilităților sociale și abordări bazate pe puncte forte. Cu toate acestea, specialiștii subliniază că eficacitatea acestor acțiuni depinde de consecvența, coerența și implicarea întregului corp didactic. De asemenea, este importantă implicarea părinților în procesul de sprijinire a copilului, ceea ce rămâne încă o provocare în multe instituții.

19. Vă rugăm să ne împărtășiți un exemplu de bună practică, program sau inițiativă care sprijină eficient bunăstarea mintală a celor mai mici elevi.

Printre exemplele de bune practici, specialiștii menționează atât programe la nivel național, cât și inițiative locale. Acestea includ programe precum „Educație cu Distincție”, „Ziua Siguranței pe Internet” și programul „GADKI” implementat de Fundația Empowering Children, care se concentrează pe prevenirea violenței și pe consolidarea sentimentului de siguranță al copiilor. De asemenea, a fost subliniată importanța activităților comunitare, cum ar fi picnicurile în familie, atelierele de integrare și clasele deschise pentru părinți și copii. Astfel de inițiative sprijină construirea relațiilor, consolidarea legăturilor sociale și creșterea gradului de conștientizare a sănătății mintale. Deosebit de valoroase sunt programele care combină psihoeducația, munca în grup și activitățile care implică copiii într-un mod practic. Eficacitatea lor rezultă din învățarea experiențială, modelarea comportamentală și consolidarea tiparelor pozitive de funcționare.

20. În experiența dumneavoastră profesională, ați întâlnit instrumente educaționale care utilizează jocuri (jocuri de societate, jocuri digitale sau activități de integrare) pentru a sprijini elevii tineri cu probleme de sănătate mintală?

Majoritatea specialiștilor indică faptul că au experiență în utilizarea jocurilor și activităților bazate

pe elemente ale Antrenamentului Abilităților Sociale (AAS). Aceste instrumente includ atât jocuri de societate, cât și activități bazate pe mișcare și sarcini de grup care implică diverse domenii ale funcționării copilului. Aceștia subliniază faptul că jocurile sunt un instrument eficient care sprijină dezvoltarea competențelor emoționale și sociale, inclusiv cooperarea, comunicarea, rezolvarea conflictelor și reglarea emoțională. Un aspect important este, de asemenea, posibilitatea de a observa reacțiile spontane ale copilului în situații bazate pe sarcini, ceea ce crește valoarea diagnostică a acestor instrumente. Se observă că jocurile bine concepute pot sprijini dezvoltarea unui

sentiment de agenție, pot consolida locusul intern de control și pot construi o imagine de sine pozitivă. În același timp, se subliniază necesitatea unei pregătiri adecvate a facilitatorilor și a unei interpretări adecvate a comportamentului copilului pentru a evita suprainterpretarea sau concluziile incorecte. Specialiștii subliniază, de asemenea, că cea mai mare valoare constă în instrumentele care combină funcțiile educaționale, diagnostice și terapeutice, fiind în același timp adaptate la capacitățile de dezvoltare ale copiilor și la realitățile activității școlare.

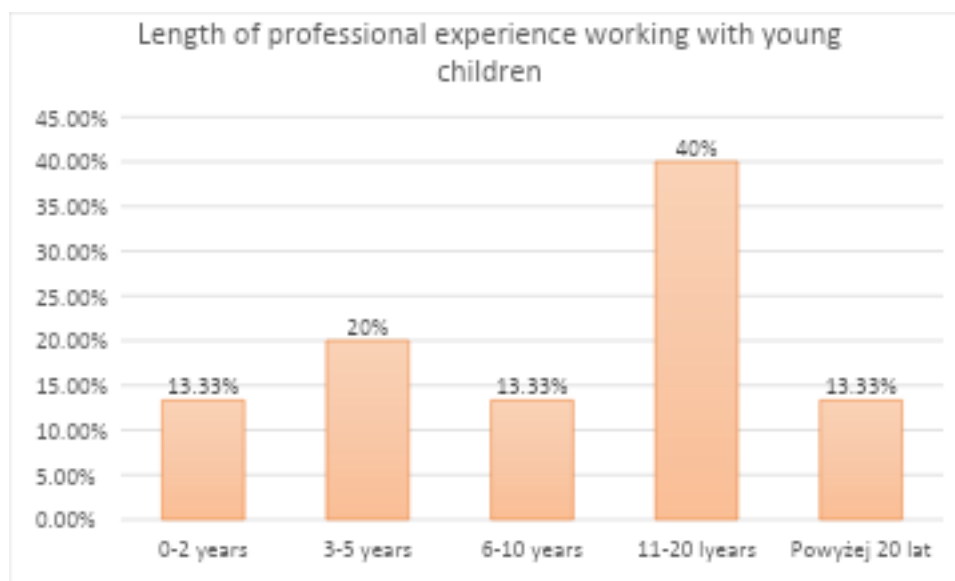

RAPORT PRIVIND CHESTIONARELE COMPLETATE DE PSIHOLOGII ȘI CONSILIERII ȘCOLARI

Tema 1. Context

1. Durata experienței profesionale în lucrul cu copii mici:

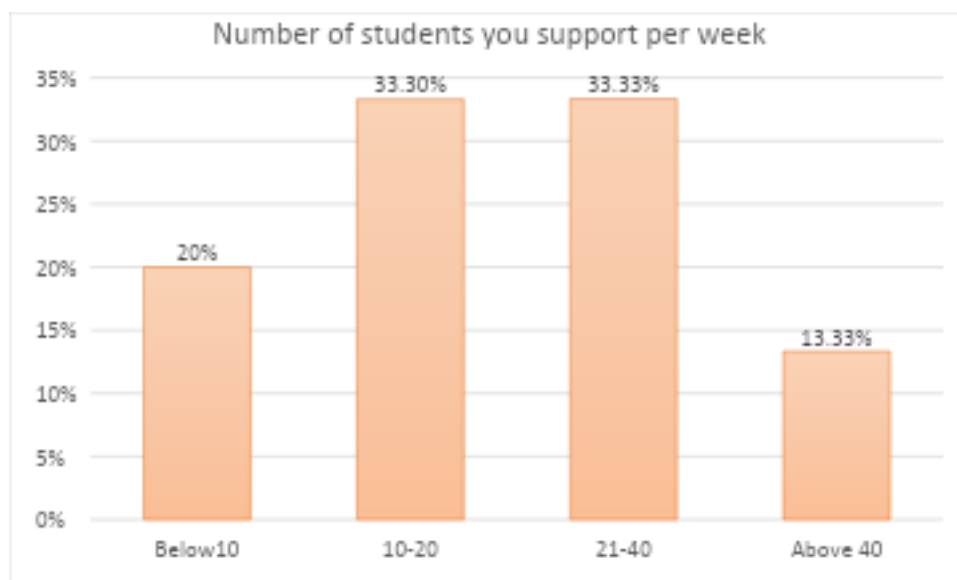
Durata experienței profesionale	Numărul de răspunsuri	%
0-2 ani	2	13,33%
3-5 ani	3	20%
6-10 ani	2	13,33%
11-20 de ani	6	40%
Peste 20 de ani	2	13,33%

2. Numărul de studenți pe care îi sprijiniți pe săptămână:

Numărul de studenți	Numărul de răspunsuri	%
Sub 10	3	20%
10-20	5	33,3%
21-40	5	33,33%
Peste 40 de ani	2	13,33%

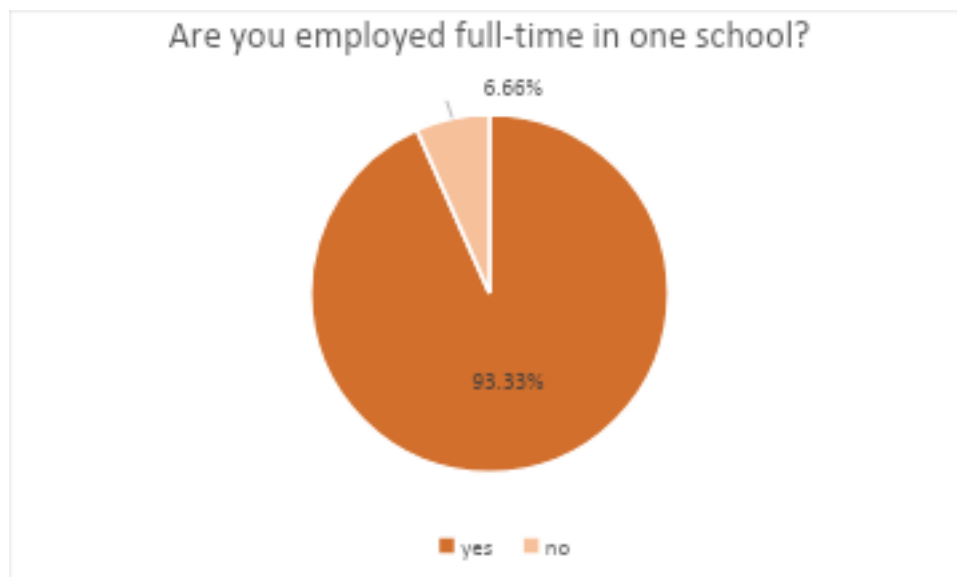
3. Ești angajat cu normă întreagă la o singură școală?

	Numărul de răspunsuri	%
Da	14	93,33%
Nu	1	6,66%

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Tema 2. Competențe de diagnostic

Cât de încrezător ești în:

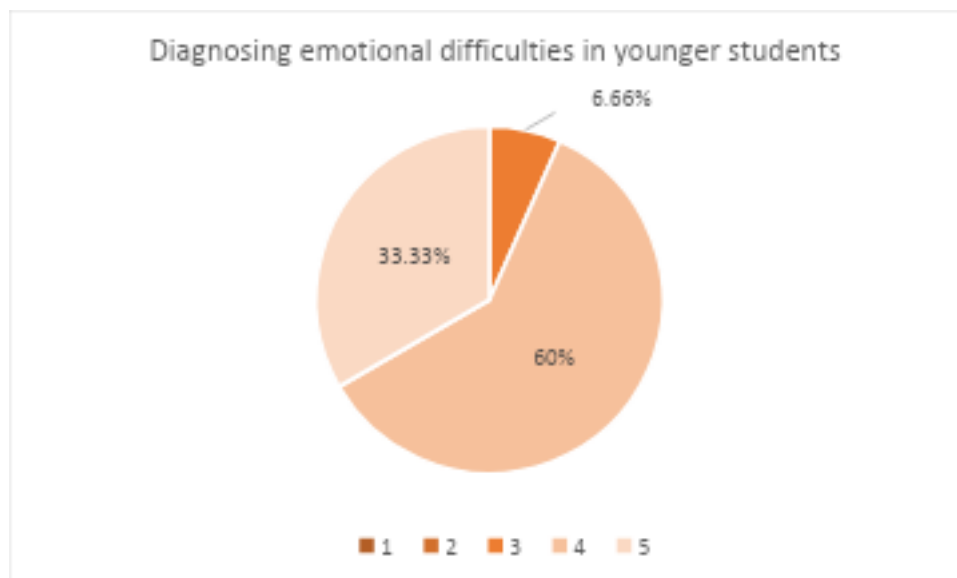
4. Diagnosticarea dificultăților emoționale la elevii mai tineri

	1	2	3	4	5
Numărul de răspunsuri	0	0	1	9	5
Procent	0%	0%	6,66%	60%	33,33%

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

5. Identificarea tulburărilor de comportament

	1	2	3	4	5
Numărul de răspunsuri	0	0	1	10	4
Procent	0%	0%	6,66%	66,66%	26,66%

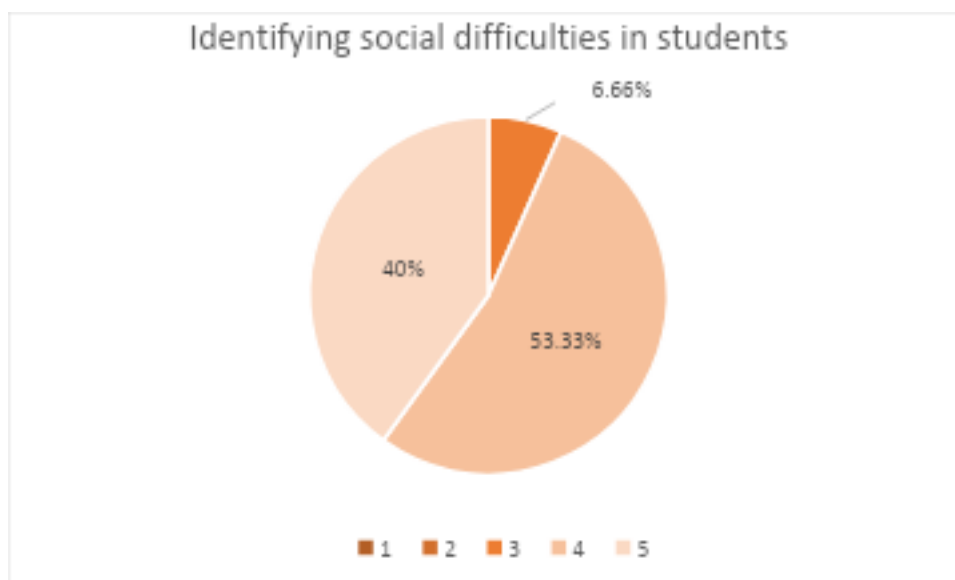

6. Identificarea dificultăților sociale la elevi

	1	2	3	4	5
Numărul de răspunsuri	0	0	1	8	6
Procent	0%	0%	6,66%	53,33%	40%

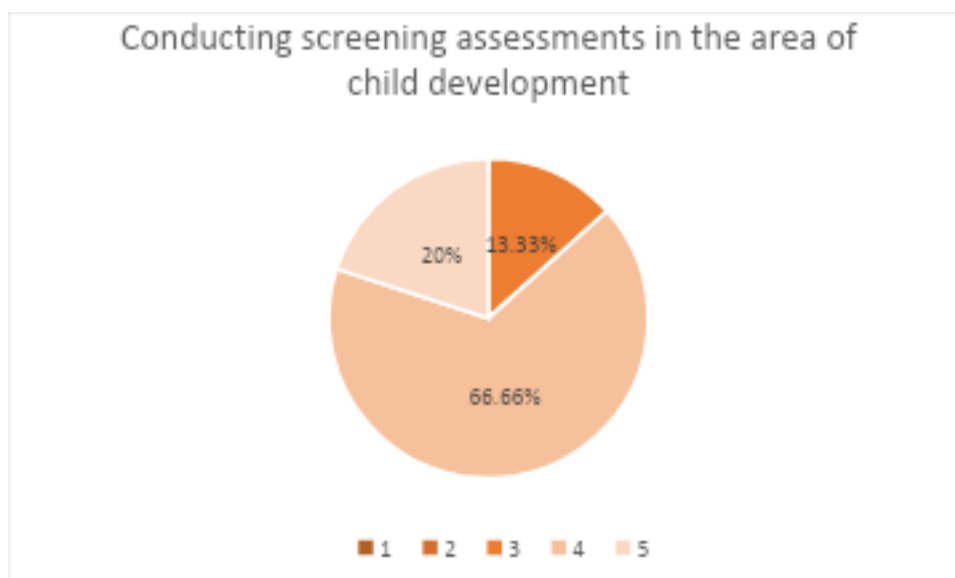

7. Efectuarea evaluărilor de screening în domeniul dezvoltării copilului

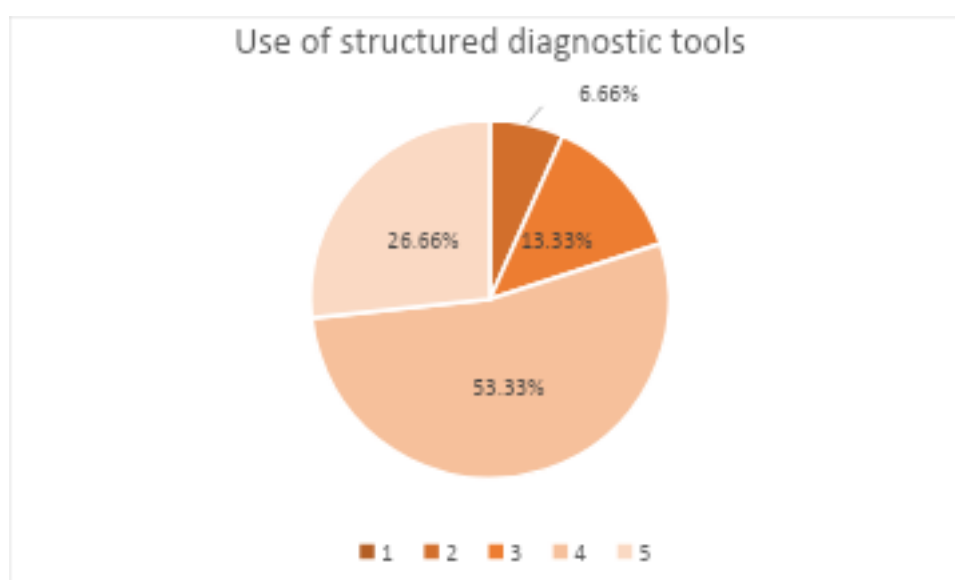
	1	2	3	4	5
Numărul de răspunsuri	0	0	2	10	3
Procent	0%	0%	13,33%	66,66%	20%

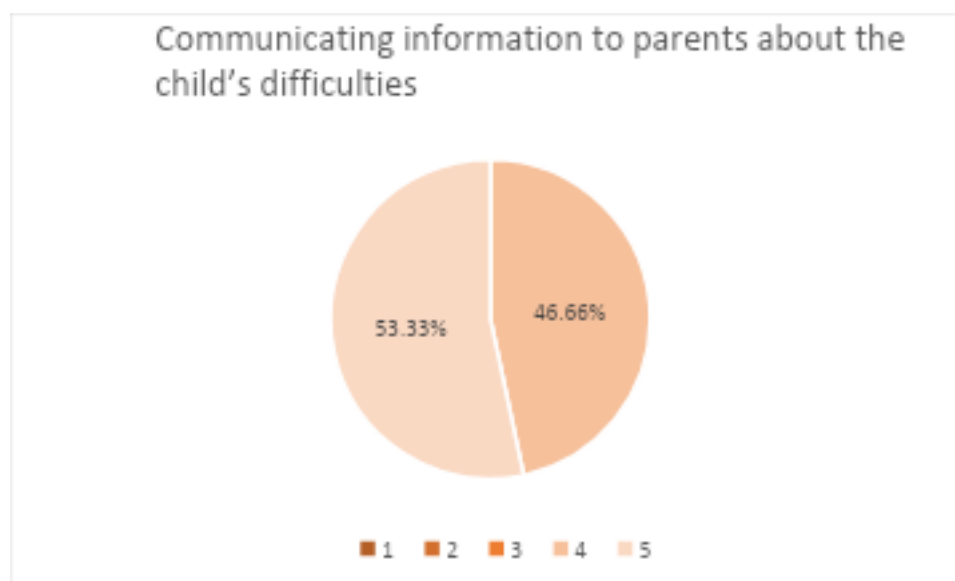
8. Utilizarea instrumentelor de diagnostic structurate

	1	2	3	4	5
Numărul de răspunsuri	0	1	2	8	4
Procent	0%	6,66%	13,33%	53,33%	26,66%

9. Comunicarea informațiilor către părinți despre dificultățile copilului

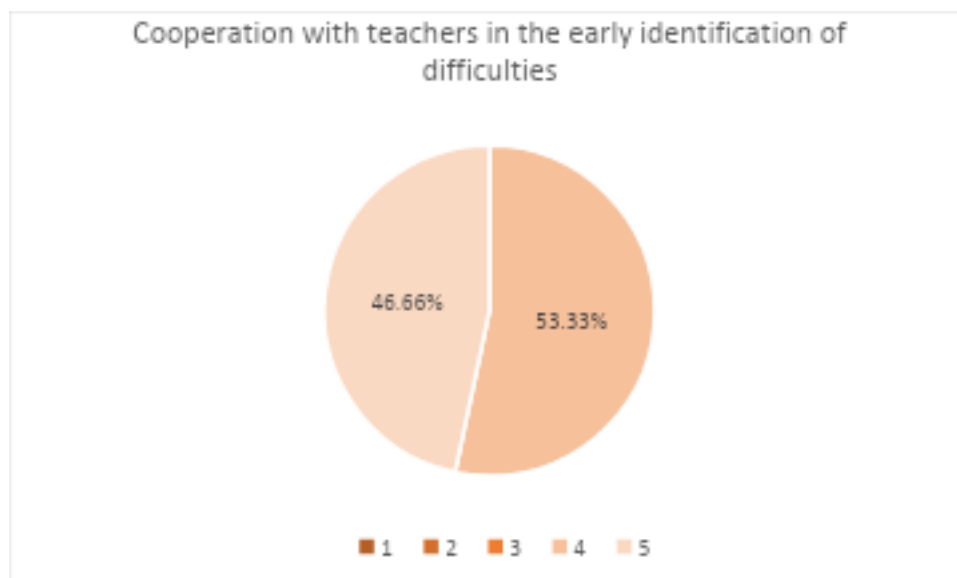
	1	2	3	4	5
Numărul de răspunsuri	0	0	0	7	8
procent	0%	0%	0%	46,66%	53,33%

10. Cooperarea cu profesorii în identificarea timpurie a dificultăților

	1	2	3	4	5
Număr de răspunsuri	0	0	0	8	7
Procent	0%	0%	0%	53,33%	46,66%

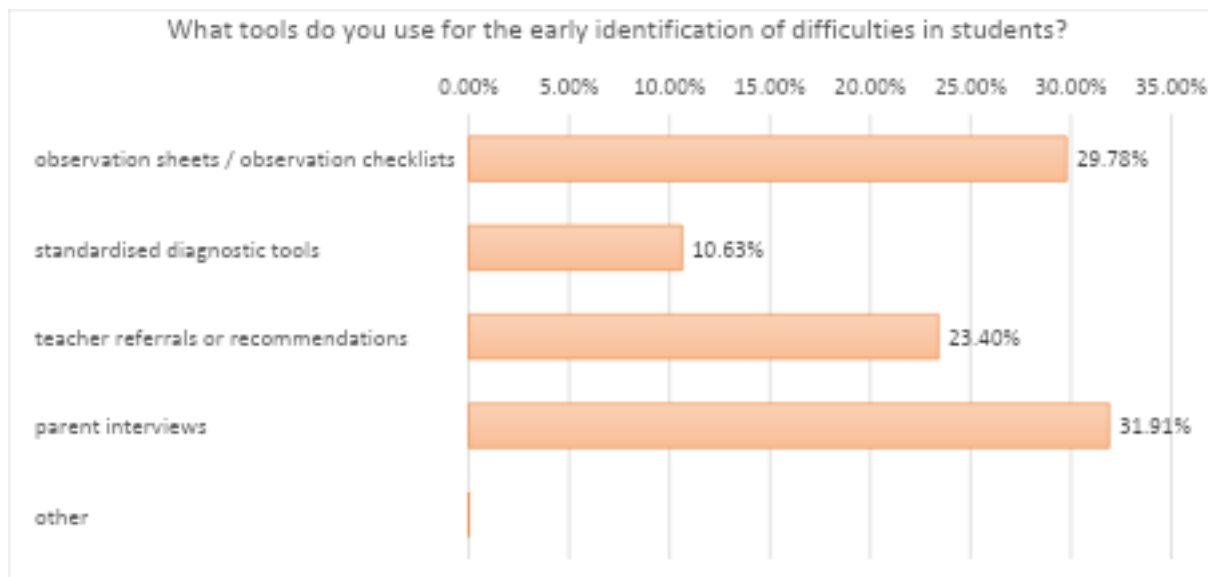

Tema 3. Practică actuală

11. Ce instrumente folosiți pentru identificarea timpurie a dificultăților la elevi?

	Numărul de răspunsuri	%
fișe de observație / liste de verificare a observației	14	29,78%
instrumente de diagnostic standardizate	5	10,63%
recomandări sau recomandări din partea profesorilor	11	23,4%
interviuri cu părinții	15	31,91%
alte	0	0%

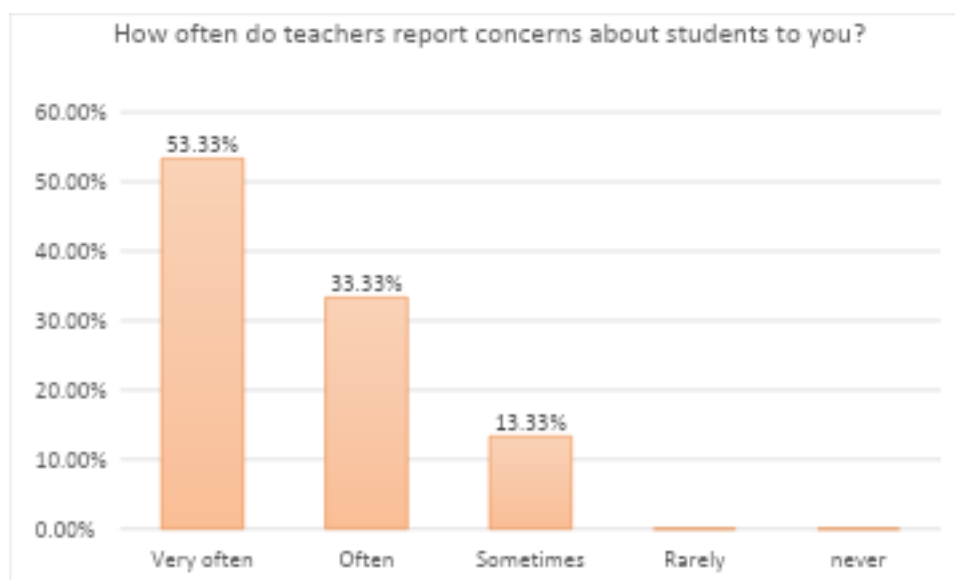

12. Cât de des vă raportează profesorii îngrijorări legate de elevi?

	Numărul de răspunsuri	%
Foarte des	8	53,33%
Adesea	5	33,33%
Uneori	2	13,33%
Rareori	0	0%
nu	0	0%

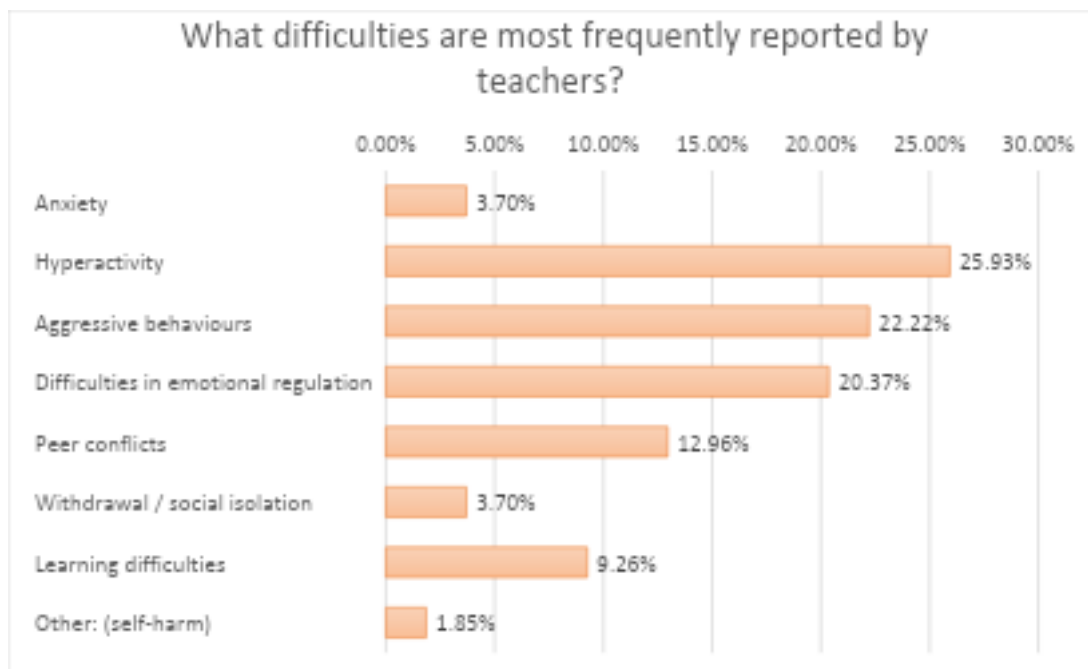

13. Ce dificultăți sunt cel mai frecvent raportate de profesori?

	Numărul de răspunsuri	%
Anxietate	2	3,7%
Hiperactivitate	14	25,93%
Comportamente agresive	12	22,22%
Dificultăți în reglarea emoțională	11	20,37%
Conflicte între colegi	7	12,96%
Retragere / izolare socială	2	3,7%
Dificultăți de învățare	5	9,26%
Altele: (autovătămare)	1	1,85%

14. În opinia dumneavoastră, care dificultăți sunt cel mai adesea trecute cu vederea sau neobservate de către profesori?

- „anxietate, retragere și izolare socială”
- "retragere"
- „retragere, închidere în sine”
- „supresie emoțională, violență psihologică”
- „tulburări de integrare senzorială, dificultăți în domeniul social”
- „dificultăți de comunicare”
- „anxietate, retragere, izolare socială”
- "timiditate"
- „Problemele familiale ale elevilor”
- „dificultăți în reglarea emoțională”

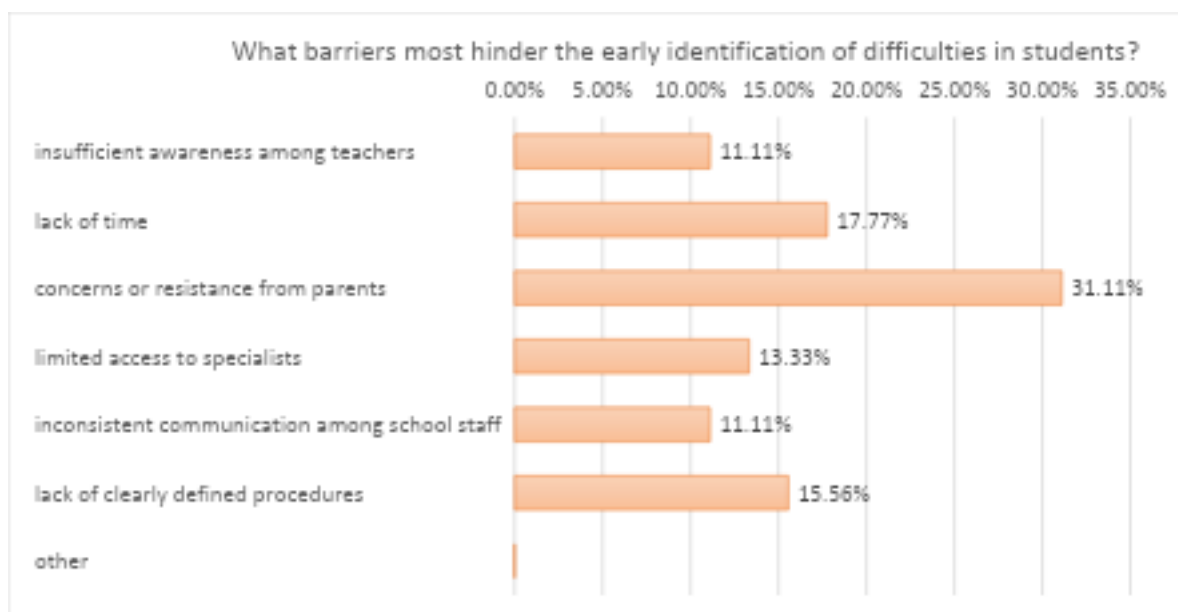

Tema 4. Nevoi și lacune sistemice

15. Ce bariere împiedică cel mai mult identificarea timpurie a dificultăților la elevi?

(Vă rugăm să selectați toate răspunsurile aplicabile) (total răspunsuri: 45)

	Numărul de răspunsuri	%
conștientizare insuficientă în rândul profesorilor	5	11,11%
lipsă de timp	8	17,77%
îngrijorări sau rezistență din partea părinților	14	31,11%
acces limitat la specialiști	6	13,33%
comunicare inconsistentă între personalul școlii	5	11,11%
lipsa unor proceduri clar definite	7	15,56%
alte	0	0%

16. Care competențe ale cadrelor didactice necesită cea mai mare consolidare?

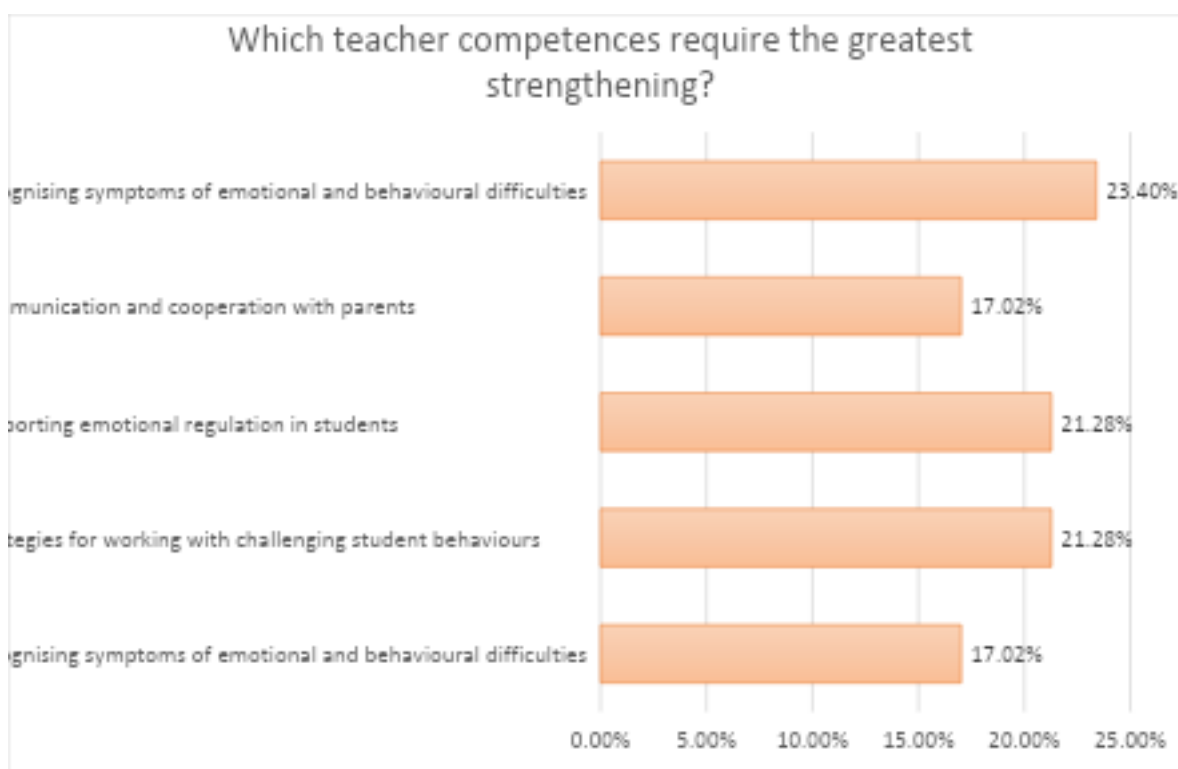
	Numărul de răspunsuri	%
--	-----------------------	---

Co-funded by
the European Union

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

recunoașterea simptomelor dificultăților emoționale și comportamentale	8	17,02%
strategii pentru lucrul cu comportamentele dificile ale elevilor	10	21,28%
susținerea reglării emoționale la elevi	10	21,28%
comunicarea și cooperarea cu părinții	8	17,02%
reacția în situații de criză	11	23,4%

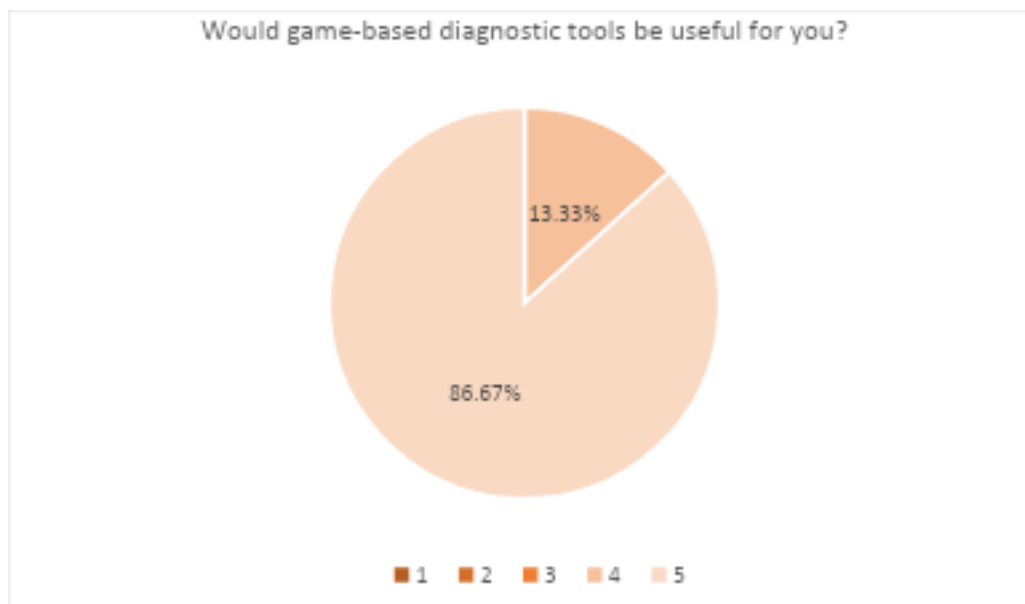

Tema 5. Așteptări față de proiectul MindPlay

17. Ți-ar fi utile instrumentele de diagnosticare bazate pe jocuri?

(1 – deloc util, 5 – foarte util)

	1	2	3	4	5
Numărul de răspunsuri	0	0	0	2	13
procent	0%	0%	0%	13,33%	86,67%

18. Ce dificultăți sau zone de risc ar trebui identificate prin jocuri de diagnosticare?

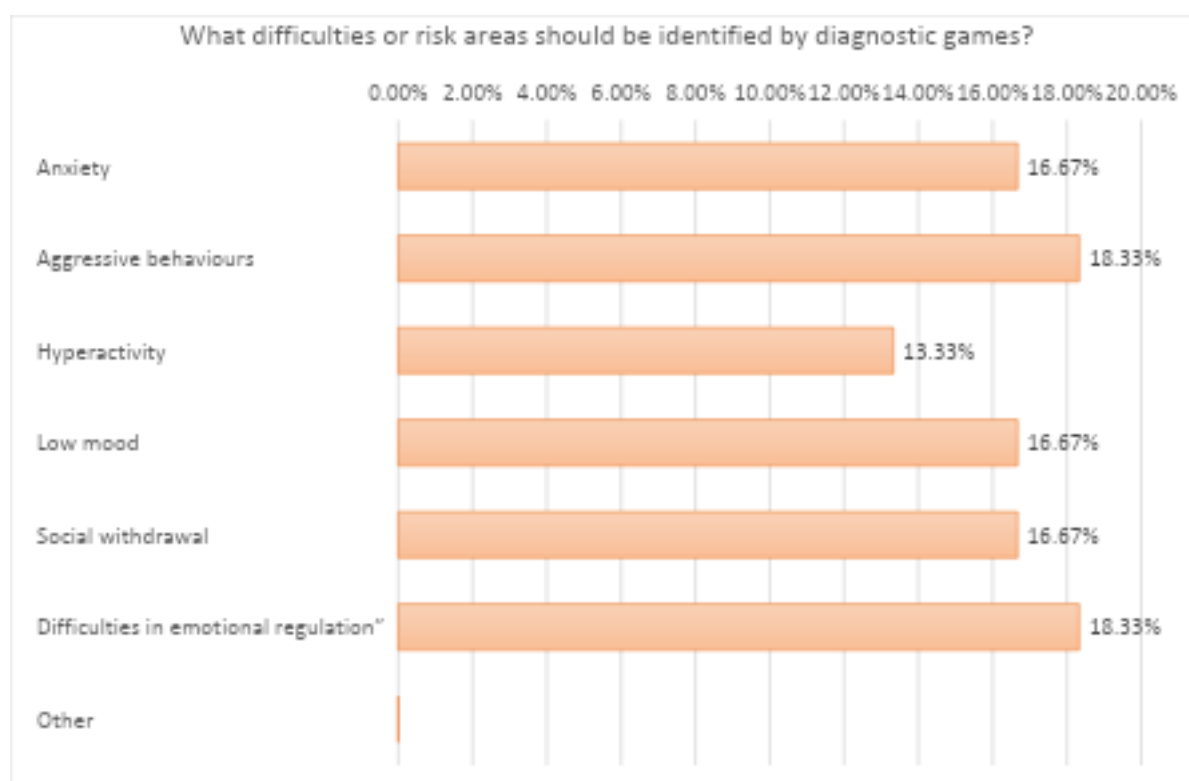
	Numărul de răspunsuri	%
Anxietate	10	16,67%
Comportamente agresive	11	18,33%
Hiperactivitate	8	13,33%
stare de spirit proastă	10	16,67%
Retragere socială	10	16,67%
Dificultăți în reglarea emoțională	11	18,33%

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Alte	0	0%
------	---	----

19. Ce ar face ca astfel de instrumente să fie fiabile ca instrumente de diagnostic, în opinia dumneavoastră?

- „un cod de verificare”
- „relevanță din viața reală pentru problemele copiilor de astăzi”
- „instrucțiuni clare”
- „un instrument ușor de utilizat și prietenos cu copiii”
- „Jocuri aliniate cu instrumentele de diagnosticare existente, raportarea rezultatelor, protecția datelor”
- „claritate în descrierea rezultatelor”
- „standardizare bazată pe principii clare”
- „evaluare clară a stării de sănătate, a funcționării psihologice și a competențelor educaționale ale copilului”
- „un eșantion mare de testare”
- „testarea pe un eșantion mare, evaluarea validității”
- „o bună standardizare”

Tema 6. Întrebări deschise

20. În opinia dumneavoastră, ce ar trebui evitat la proiectarea instrumentelor și a programelor de instruire în cadrul proiectului MindPlay?

- „structură de joc excesiv de complexă”
- „stereotipuri”
- „conținut excesiv de abstract”
- „lipsa unor obiective clare, animații, sunete sau elemente grafice excesive”
- „stigmatizarea limbajului, ignorarea diferențelor culturale și de dezvoltare, sesiuni excesiv de lungi”
- „Design excesiv de complex și interpretare excesiv de rigidă a rezultatelor jocului”

21. Ce caracteristici ale instrumentelor și programelor de instruire dezvoltate în cadrul proiectului MindPlay le-ar face deosebit de eficiente?

- „o abordare personalizată pentru fiecare elev, recomandări practice și strategii”
- „Instrucțiuni simple și clare”
- „instrumente disponibile atât în format pe hârtie, cât și digital”
- „Ar trebui să analizeze răspunsurile fiziologice și timpul de reacție”

- „limbaj adaptat studentului, aliniat la cunoștințele clinice actuale”
- „instrucțiuni clare”
- "valabilitate"
- „o grupă de vârstă clar definită, subiecte aliniate cu interesele/problemele elevilor”
- „Simplu și ușor de interpretat”

REZULTATE FGI – PĂRINȚI

Introducere:

Acest studiu de grup de lucru (FGI) este realizat pentru a sprijini sănătatea mintală și bunăstarea

elevilor din învățământul timpuriu (clasele 0-3) și preșcolar („clasa zero”) prin dezvoltarea de instrumente eficiente, programe de instruire multilingve, jocuri psihologice atât în format de tablă, cât și digital, și scenarii de joc bazate pe integrare. Scopul studiului a fost de a identifica provocările sistemice și organizaționale cheie, precum și nevoile directorilor de școli în contextul sprijinirii sănătății mintale a elevilor și copiilor. O atenție deosebită a fost acordată posibilităților de implementare a instrumentelor educaționale inovatoare. Studiul FGI a fost realizat pentru a colecta datele necesare dezvoltării platformei MindPlay.

Tema 1 – Observații acasă

1. Ce semne de stres sau dificultăți emoționale observați la copilul dumneavoastră?

Părinții observă că semnele de stres și dificultăți emoționale la copiii aflați în educația timpurie sunt destul de variate, dar apar anumite tipare comune. Copiii pot deveni mai iritabili, mai plângăcioși sau, dimpotrivă, retrași și mai puțin dispuși să vorbească. Un astfel de comportament este de obicei legat de o situație stresantă anterioară, care poate rezulta din note slabe sau conflicte între colegi. Simptomele somatice sunt, de asemenea, relativ frecvente, cum ar fi durerile de stomac, durerile de cap sau oboseala generală. Un număr mic de copii se confruntă, de asemenea, cu dificultăți de somn - probleme de adormire, coșmaruri sau treziri frecvente în timpul nopții.

2. Care situații sunt cele mai dificile din punct de vedere emoțional pentru?

Situațiile legate de școală sunt deosebit de dificile - testele, răspunsurile la întrebări la tablă sau teama de a fi evaluați și de a face greșeli. Copiii se tem adesea că nu se vor descurca sau că vor fi judecați negativ de profesori sau ridiculizați de colegi. Relațiile dintre colegi reprezintă, de asemenea, o provocare majoră. Conflictele cu colegii de clasă, sentimentele de respingere, lipsa de acceptare în cadrul unui grup sau dificultățile de a lega prietenii se numără printre cele mai frecvent menționate surse de stres. Situațiile care implică schimbarea și

experiențe noi pot fi, de asemenea, dificile - începerea anului școlar, schimbarea profesorilor sau intrarea într-o clasă nouă. În plus, despărțirile de dimineață și presiunea timpului (graba, nevoia de a ajunge la școală la timp sau despărțirea de un părinte) pot declanșa tensiune și anxietate.

Tema 2 – Relațiile la școală

3. Au exprimat vreodată profesorii îngrijorări?

Profesorii își exprimă adesea îngrijorările, deși nu întotdeauna sistematic. Cel mai frecvent, acestea se referă la dificultăți de concentrare, activitate excesivă sau retragere în timpul orelor. Există, de asemenea, raportări de schimbări comportamentale, cum ar fi o scădere bruscă a activității, lipsa de implicare în lecții sau tensiune emoțională vizibilă. Profesorii semnalează, de asemenea, dificultăți în reglarea emoțională - de exemplu, izbucniri de furie, plâns sau stres excesiv în situații legate de sarcini. Din perspectiva părinților, dimensiunea școlii este, de asemenea, importantă. În școlile mai mici, unde comunitatea este mai unită, copiii, părinții și profesorii tind să se cunoască bine. Acest lucru reduce anonimatul, promovează un sentiment de siguranță și încurajează deschiderea atât în rândul copiilor, cât și al adulților. În astfel de medii, este mai ușor să observi semnalele îngrijorătoare și să răspunzi mai rapid.

4. Te simți confortabil să discuți despre sănătatea mintală cu școala? De ce/nu?

Într-o mare măsură, părinții se simt confortabil discutând despre sănătatea mintală a copiilor lor cu școala. Acest lucru se datorează în principal atmosferei de deschidere și încredere în relațiile

cu profesorii. Observațiile și preocupările sunt luate în serios, iar conversațiile sunt purtate într-un mod empatic, concentrate pe găsirea împreună a soluțiilor. Școlile recunosc importanța sănătății mintale și o tratează ca un aspect cheie al dezvoltării unui copil, ceea ce face ca astfel de conversații să pară naturale.

Tema 3. Nevoi și așteptări

5. De ce fel de sprijin ai nevoie ca părinte?

Părinții au nevoie în primul rând de sprijin pentru a comunica eficient cu copiii lor. Nu sunt întotdeauna capabili să înțeleagă pe deplin emoțiile copiilor sau să știe cum să reacționeze în mod corespunzător - în special în situații care implică stres, furie sau retragere. În plus, părinții nu sunt siguri cum să stabilească limite în mod corespunzător pentru a menține o „calitate justă” în creșterea copiilor - nici prea permisivă, nici prea exigentă. Sprijinul ar fi cel mai valoros dacă s-ar baza pe îndrumări și instrumente practice - cum ar fi exemple concrete de

conversații, tehnici de chestionare sau modalități de a sprijini copiii în gestionarea emoțiilor lor în situațiile de zi cu zi.

6. Ce abilități te-ar ajuta să comunici mai bine cu copilul tău?

O abilitate cheie care necesită dezvoltare este ascultarea activă – înțeleasă ca o implicare atentă și răbdătoare a copilului în timpul conversației, fără a judeca sau întrerupe. Părinții au subliniat că sunt adesea copleșiți de muncă și de propriile emoții, ceea ce face dificilă ascultarea cu răbdare sau sprijinirea unui copil în timpul izbucnirilor emoționale. Capacitatea de a recunoaște și de a denumi emoțiile – atât la copil, cât și la sine – ar fi, de asemenea, utilă. Un element important al discuției a fost necesitatea de a învăța tehnici specifice de comunicare, inclusiv adresarea de întrebări deschise care să încurajeze dialogul și să încurajeze copiii să își împărtășească experiențele.

Tema 4. Bariere

7. Ce face ca cooperarea dintre familii și școli să fie mai dificilă?

Părinții au subliniat că contactul este adesea limitat în principal la situații problematice - școlile și profesorii tind să ia legătura în principal atunci când apar probleme comportamentale sau educaționale. Un alt factor care împiedică comunicarea este lipsa de timp. Părinții au remarcat că majoritatea informațiilor sunt acum partajate online și sunt accesibile în permanență, ceea ce reduce importanța percepută a întâlnirilor școlare tradiționale. Potrivit participanților, multe informații cheie pot fi obținute mai devreme și în moduri mai convenabile, astfel încât întâlnirile față în față nu sunt întotdeauna văzute ca o utilizare eficientă a timpului. Părinții au subliniat, de asemenea, diferențe în ceea ce privește așteptările și abordările față de copil. Uneori există o neconcordanță între modul în care părinții percep nevoile copilului lor și abordarea școlii, ceea ce poate duce la tensiuni și dificultăți de cooperare. În timpul discuției, a existat, de asemenea, o îngrijorare clară cu privire la lipsa de aliniere între abordarea școlii și nevoile individuale ale copilului. Părinții au indicat că simt că școlile nu își înțeleg întotdeauna pe deplin copiii și că acțiunile întreprinse pot fi prea standardizate. De asemenea, au menționat situații în care copiii sunt încurajați - sau chiar „împinși” - către o mai mare independență, chiar și atunci când, în opinia părinților, nu sunt încă pregătiți.

8. Ce factori culturali sau personali influențează implicarea părinților?

Printre factorii personali, constrângerile de timp legate de serviciu și responsabilitățile casnice au fost menționate cel mai frecvent. Un alt factor important este nivelul de încredere al părinților

în interacțiunile cu școala - unii participanți au recunoscut că se tem să fie judecați sau că nu se simt suficient de competenți pentru a participa activ. Părinții au indicat, de asemenea, experiențele educaționale anterioare - atât ale lor, cât și cele legate de copiii lor. Experiențele negative din trecut contribuie adesea la o reticență față de școală și educație. Un subiect important ridicat în timpul discuției a fost, de asemenea, influența percepțiilor sociale și culturale asupra profesiei didactice. Unii părinți au remarcat că există o imagine negativă despre profesori în discursul public, inclusiv stereotipuri care sugerează un implicare scăzută sau că predarea este o meserie „ușoară”. Astfel de convingeri pot influența atitudinile părinților și pot reduce nivelul lor de implicare.

Tema 5. Reacția la instrumentele MindPlay

9. Ați susține diagnosticarea bazată pe jocuri?

Părinții au răspuns pozitiv la conceptul de diagnostic bazat pe jocuri, dar au subliniat că trebuie îndeplinite anumite condiții pentru ca acesta să fie fiabil și valoros. Chestionarele sunt utilizate în mod obișnuit pentru a evalua interesele, funcționarea sau potențialele dificultăți ale unui copil, dar eficacitatea lor depinde în mare măsură de onestitatea și atenția părintelui, ceea ce poate afecta fiabilitatea rezultatelor. În acest context, părinții au considerat jocurile ca un instrument de diagnostic complementar potențial util, care poate oferi informații suplimentare despre un copil în condiții mai naturale și mai puțin formale. Cu toate acestea, au observat că - similar chestionarelor - există și factori care influențează rezultatele în acest caz. O atenție deosebită a fost acordată stării de spirit actuale a copilului și dorinței de a se implica. Părinții au subliniat că o evaluare unică - fie sub forma unui joc, fie a unui chestionar - nu oferă o imagine completă sau fiabilă a funcționării unui copil. Prin urmare, participanții au subliniat cu tărie necesitatea unei abordări ciclice și pe termen lung a diagnosticului. Doar evaluările repetate și observarea în timp pot oferi o valoare diagnostică reală.

10. Ce informații ați dori să primiți de la școală?

Participanții au subliniat necesitatea unor informații continue despre orice dificultăți – atât academice, cât și sociale – astfel încât să poată reacționa prompt și să își sprijine copilul în mod eficient.

Este important ca astfel de informații să fie comunicate într-un mod constructiv. Părinții au

exprimat, de asemenea, nevoia de îndrumare și recomandări cu privire la modul de lucru cu copilul lor acasă – în special în ceea ce privește sprijinul emoțional și construirea relațiilor.

11. Cum ar trebui comunicate rezultatele sensibile?

Participanții au fost de acord că astfel de informații ar trebui comunicate direct și individual - de preferință în timpul unei conversații calme, într-o atmosferă de confidențialitate și respect. Părinții au subliniat că comunicarea ar trebui să aibă loc față în față sau într-o conversație individuală, mai degrabă decât prin mesaje generale sau comunicare electronică.

12. Ce riscuri observați?

Una dintre cele mai frecvente preocupări ridicate a fost riscul etichetării copiilor. Părinții au subliniat că rezultatele diagnosticelor interpretate incorect ar putea duce la atribuirea unor trăsături

sau dificultăți specifice unui copil, ceea ce poate afecta negativ stima de sine a acestuia și modul în care este perceput de profesori și colegi. Un alt risc semnificativ este suprainterpretarea rezultatelor, în special atunci când acestea se bazează pe o singură evaluare sau nu iau în considerare contextul mai larg al funcționării copilului. Părinții au subliniat că comportamentul copiilor poate varia și depinde de mulți factori, cum ar fi starea de spirit sau situația de acasă.

13. Ce caracteristici ar face ca instrumentele să fie valoroase pentru familii?

Valoarea instrumentelor care sprijină dezvoltarea și diagnosticarea copiilor depinde în primul rând de caracterul practic, fiabilitatea și utilitatea lor în viața de zi cu zi. Una dintre așteptările cheie a fost claritatea și simplitatea - instrumentele ar trebui să fie intuitive, ușor de utilizat și ușor de înțeles pentru părinți, fără a necesita cunoștințe de specialitate. Părinții au subliniat, de asemenea, importanța caracteristicilor care oferă feedback concret și personalizat. Este esențial ca, după utilizarea unui instrument, părinții să primească îndrumări clare cu privire la semnificația rezultatelor și la acțiunile pe care le pot întreprinde acasă pentru a-și sprijini copilul.

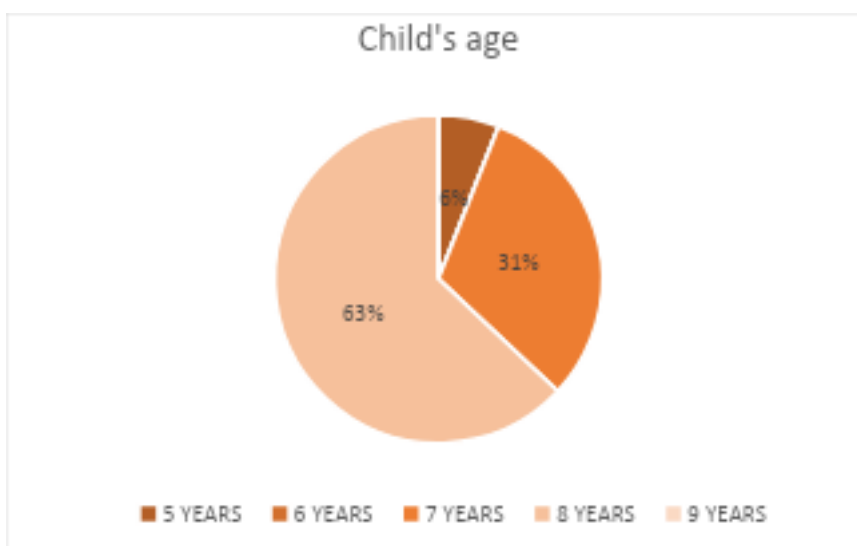

RAPORT PRIVIND CHESTIONARELE COMPLETATE DE PĂRINȚI

Tema 1. Despre copilul dumneavoastră

1. Vârsta copilului

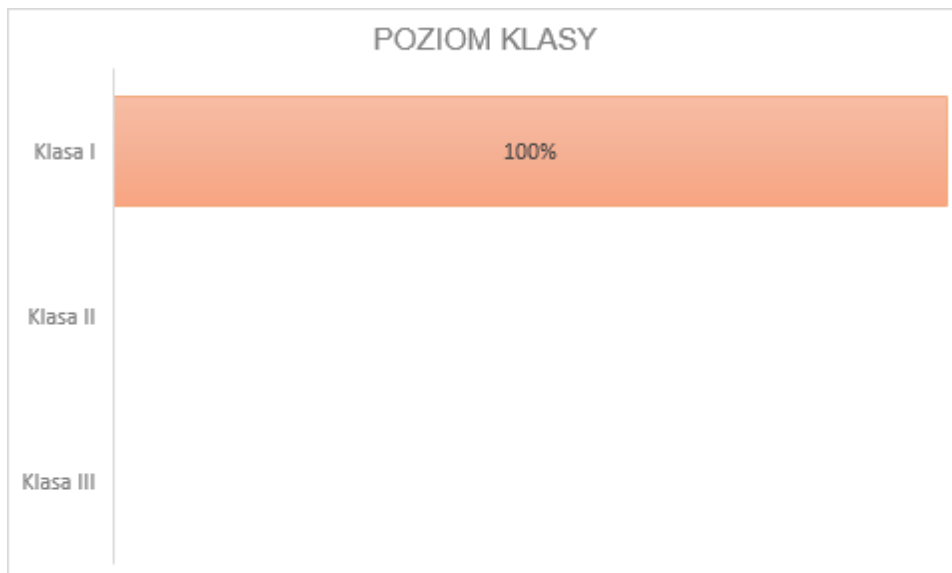
VÂRSTA COPILULUI	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
5 ANI	1	6%
6 ANI	0	0%
7 ANI	5	31%
8 ANI	10	63%
9 ANI	0	0%

2. Nivelul clasei

Nivelul clasei	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
GRADUL I	16	100%
GRADUL II	0	0%
GRADUL III	0	0%

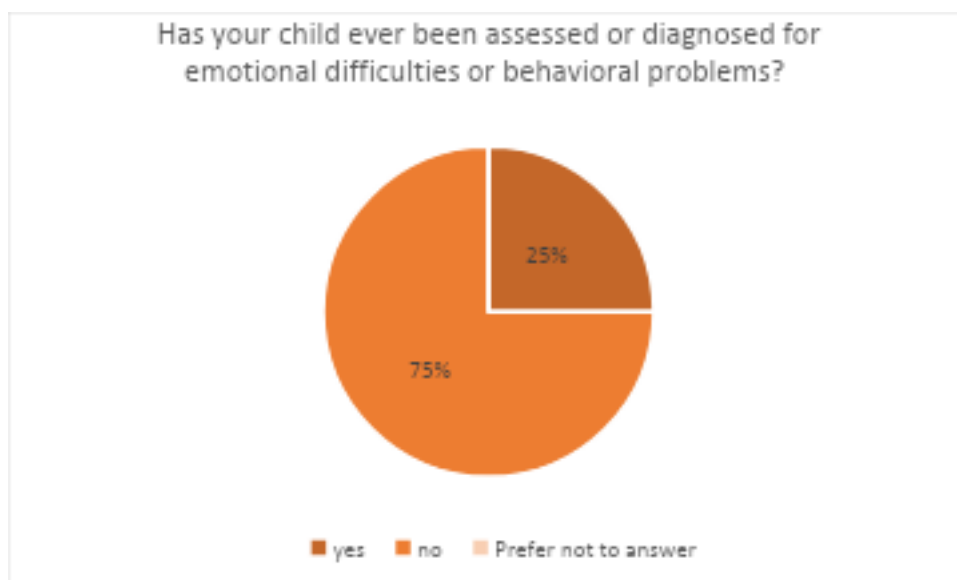

3. A fost vreodată copilul dumneavoastră evaluat sau diagnosticat cu dificultăți emoționale sau probleme de comportament?

	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Da	4	25%
Nu	12	75%
Prefer să nu răspund	0	0%

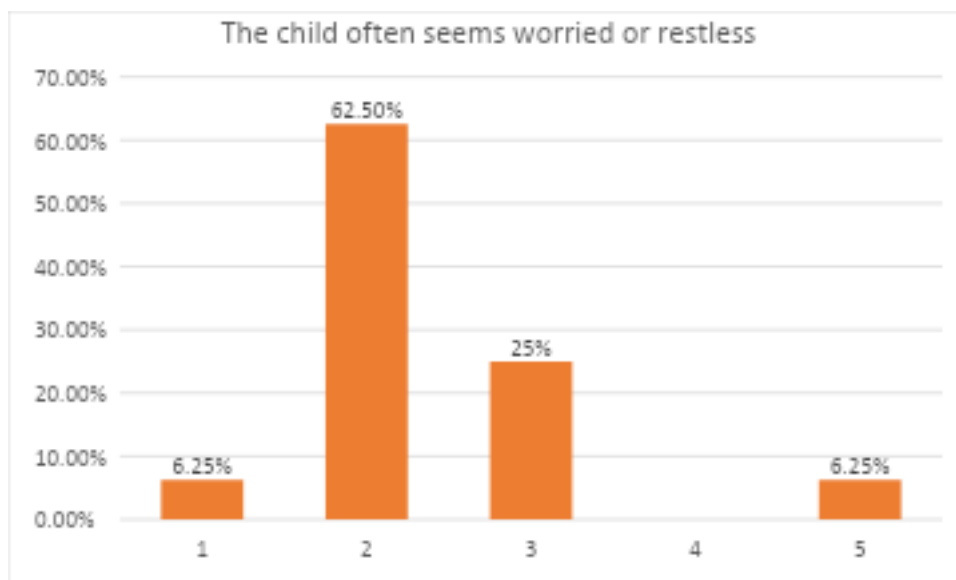
Tema 2. Observații acasă

Vă rugăm să evaluați cât de des copilul dumneavoastră manifestă următoarele comportamente

4. Copilul pare adesea îngrijorat sau neliniștit

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	1	10	4	0	1
PROCENT	6,25%	62,5%	25%	0%	6,25%

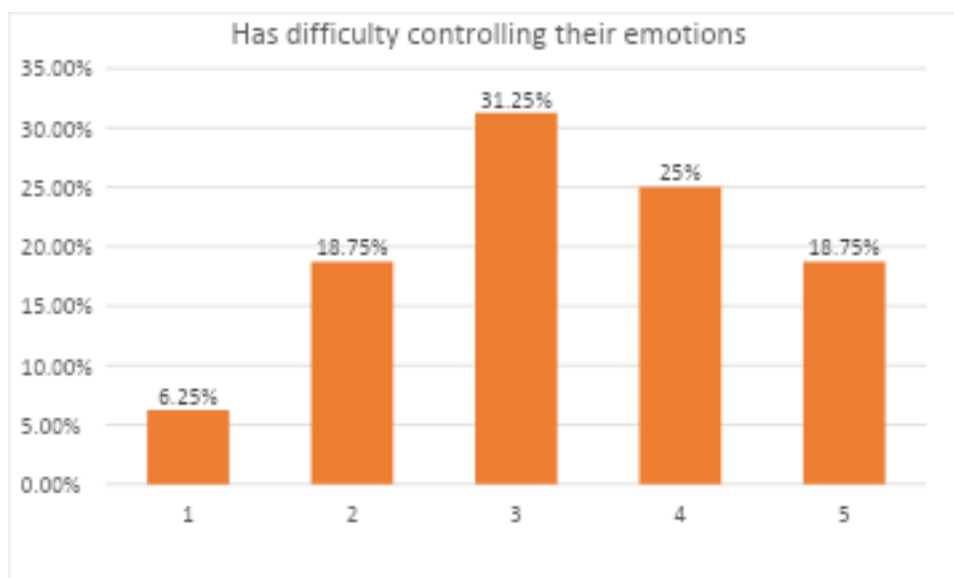

5. Are dificultăți în a-și controla emoțiile

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	1	3	5	4	3
PROCENT	6,25%	18,75%	31,25%	25%	18,75%

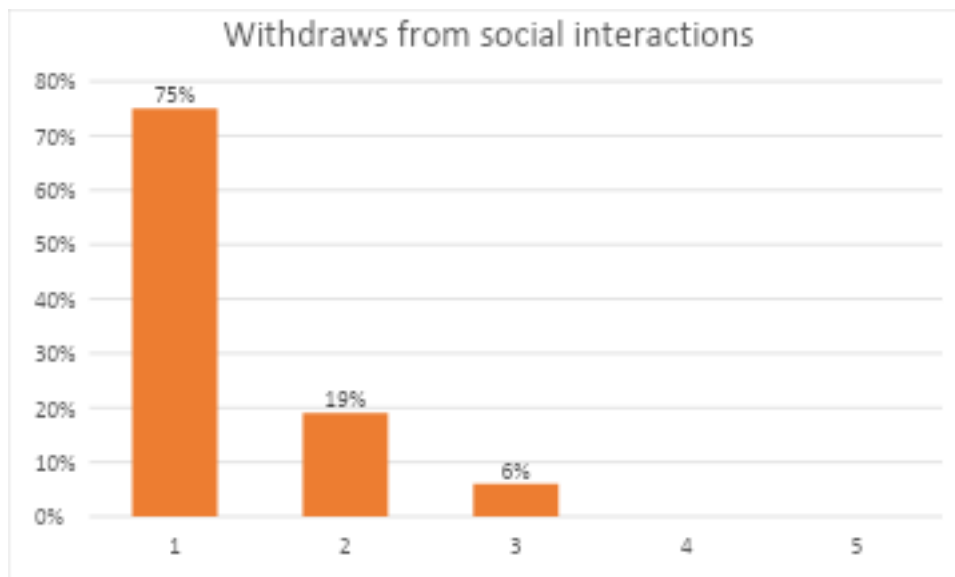

6. Se retrage din interacțiunile sociale

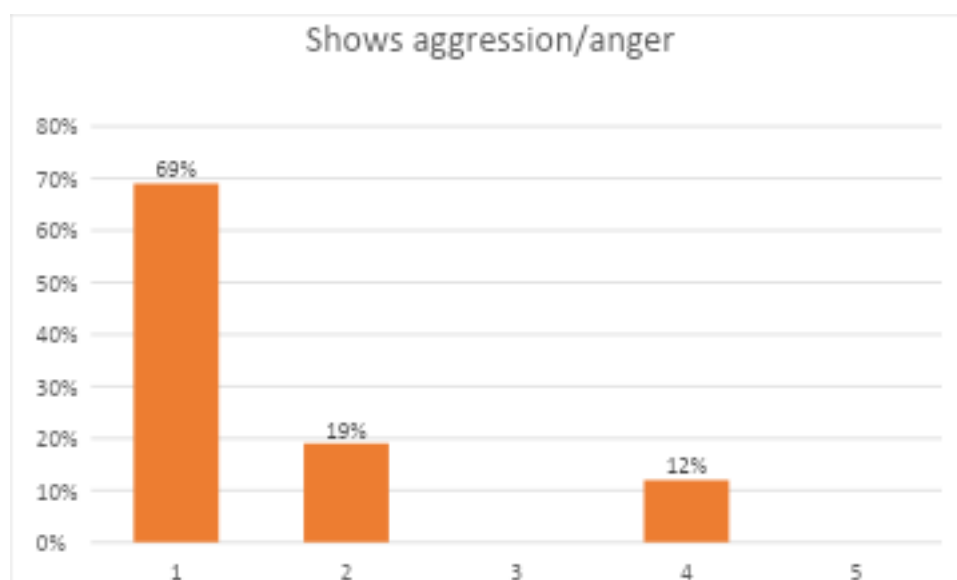
	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	12	3	1	0	0
PROCENT	75%	19%	6%	0	0

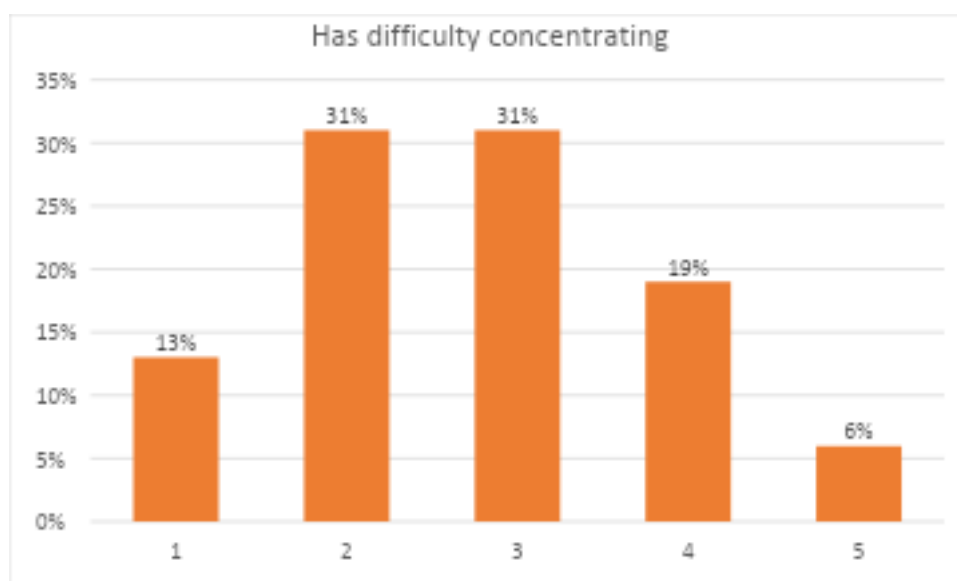
7. Prezintă agresivitate/furie

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	11	3	0	2	0
PROCENTAJ	69%	19%	0%	12%	0%

8. Are dificultăți de concentrare

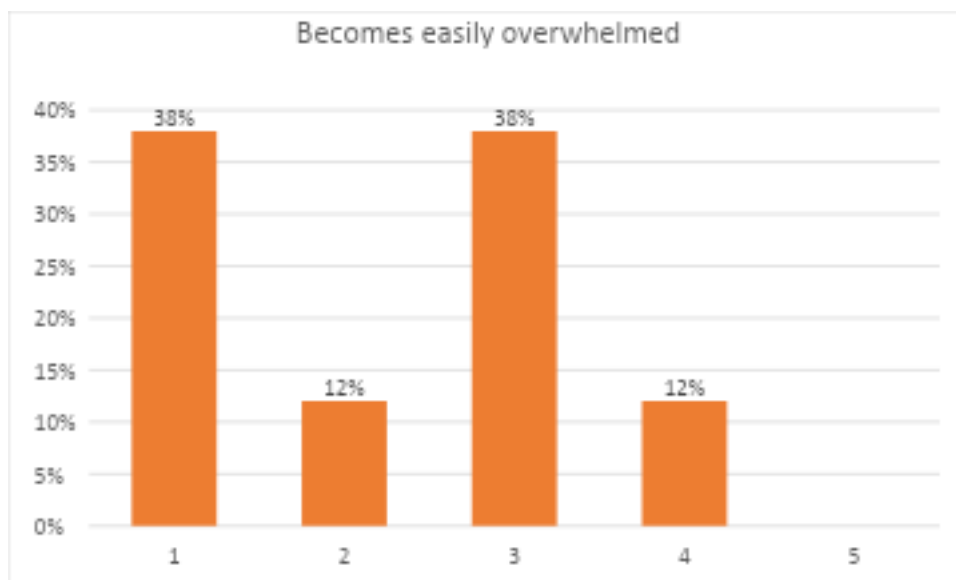
	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	2	5	5	3	1
PROCENT	13%	31%	31%	19%	6%

9. Se simte ușor copleșit

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	6	2	6	2	0
PROCENT	38%	12%	38%	12%	0%

Tema 3. Cooperarea cu școala

10. A semnalat vreodată vreun profesor dificultăți sau o scădere a stării de bine a copilului dumneavoastră?

	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Da	8	50%
Nu	8	50%

11. Vă simțiți confortabil să discutați cu profesorii despre sănătatea mintală a copilului dumneavoastră?

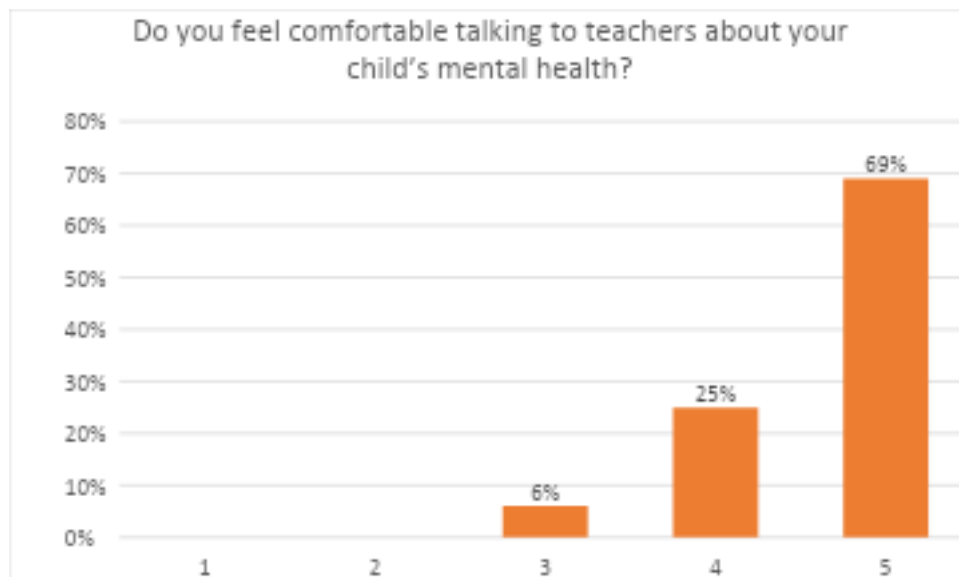
(1 = foarte inconfortabil, 5 = foarte confortabil)

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	0	0	1	4	11
PROCENT	0%	0%	6%	25%	69%

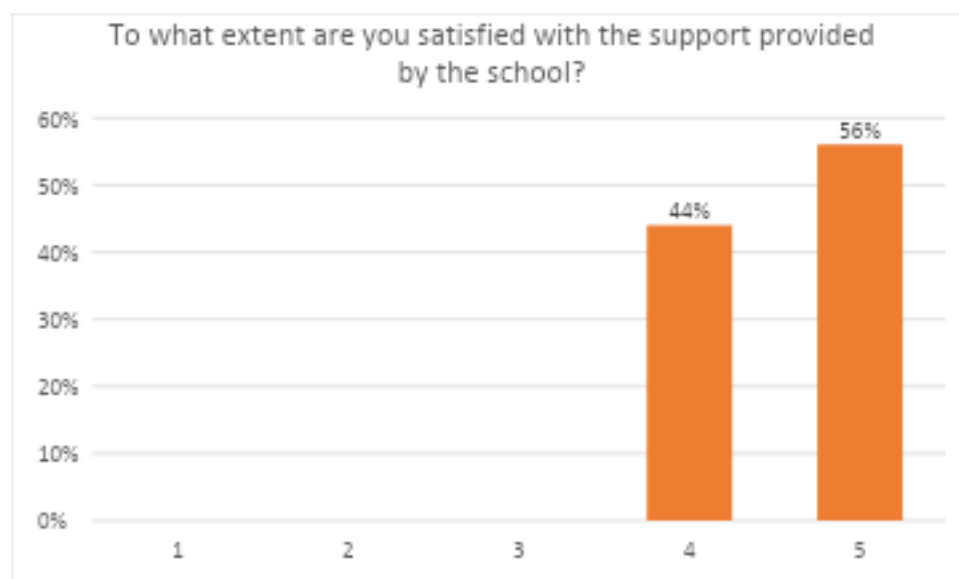
**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

12. În ce măsură sunteți mulțumit de sprijinul oferit de școală?
(1 = foarte nemulțumit, 5 = foarte mulțumit)

	1	2	3	4	5
NUMĂR DE RĂSPUNSURI	0	0	0	7	9
PROCENT	0%	0%	0%	44%	56%

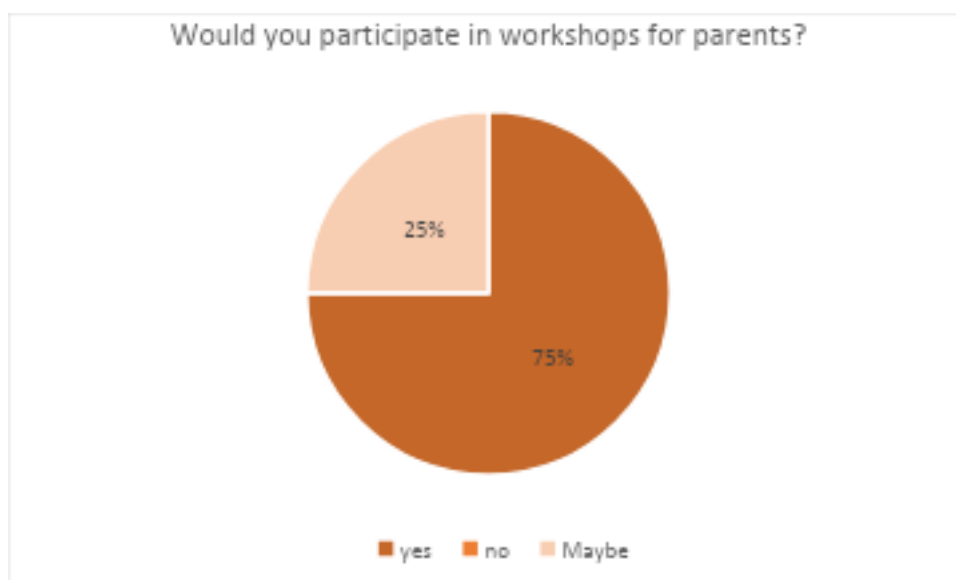

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

13. Ați participa la ateliere pentru părinți?

	Numărul de răspunsuri	%
Da	12	75%
Nu	0	0%
Pot fi	4	25%

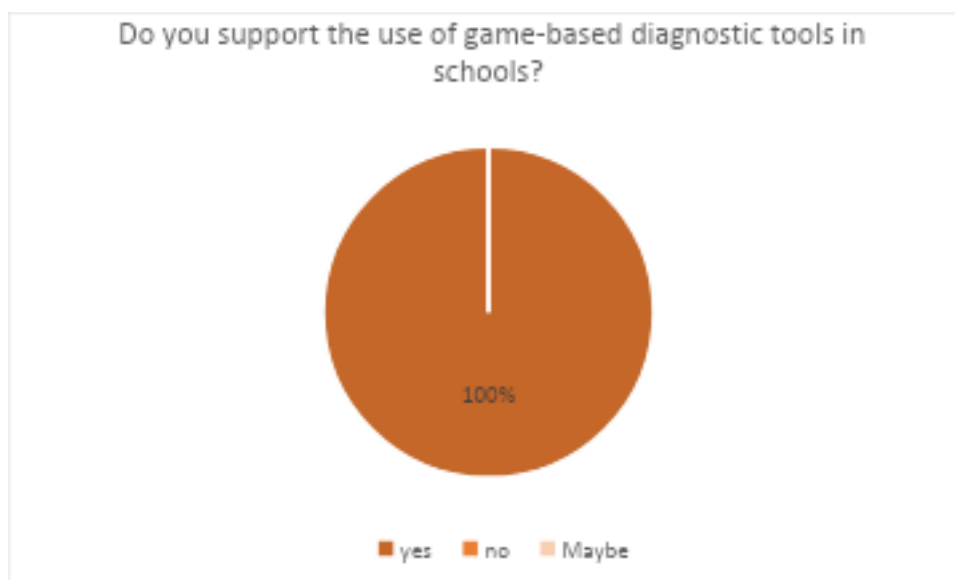

Tema 4. Așteptări privind proiectul MindPlay

14. Susțineți utilizarea instrumentelor de diagnosticare bazate pe jocuri în școli?

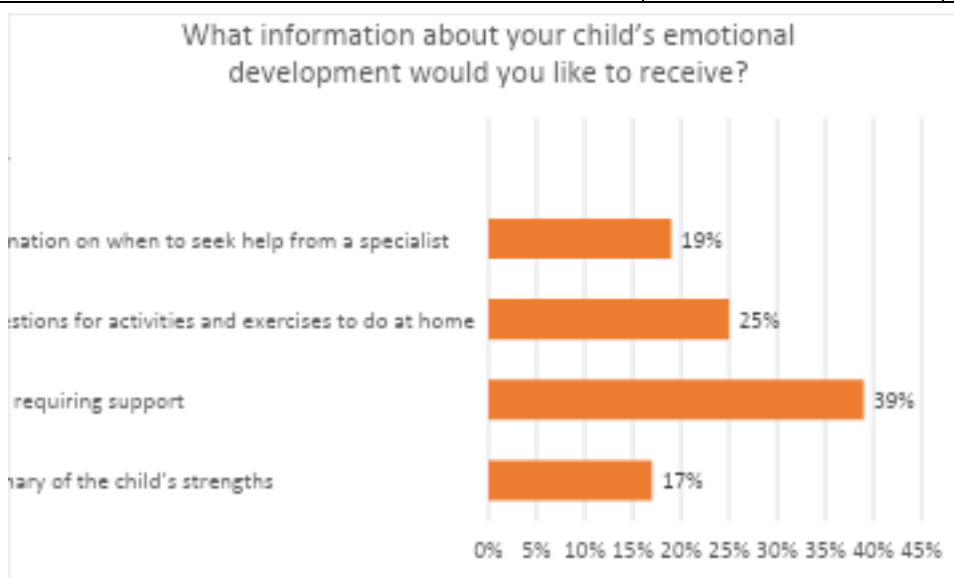
	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Da	16	100%
Nu	0	0%
Pot fi	0	0%

15. Ce informații despre dezvoltarea emoțională a copilului dumneavoastră ați dori să primiți?

	NUMĂR DE RĂSPUNSURI	%
Rezumatul punctelor forte ale copilului	6	17%
Zone care necesită sprijin	14	39%
Sugestii de activități și exerciții de făcut acasă	9	25%
Informații despre momentul în care să solicitați ajutor de la un specialist	7	19%
Alte	0	0%

16. Ce materiale sau forme de sprijin ți-ar fi cele mai utile?

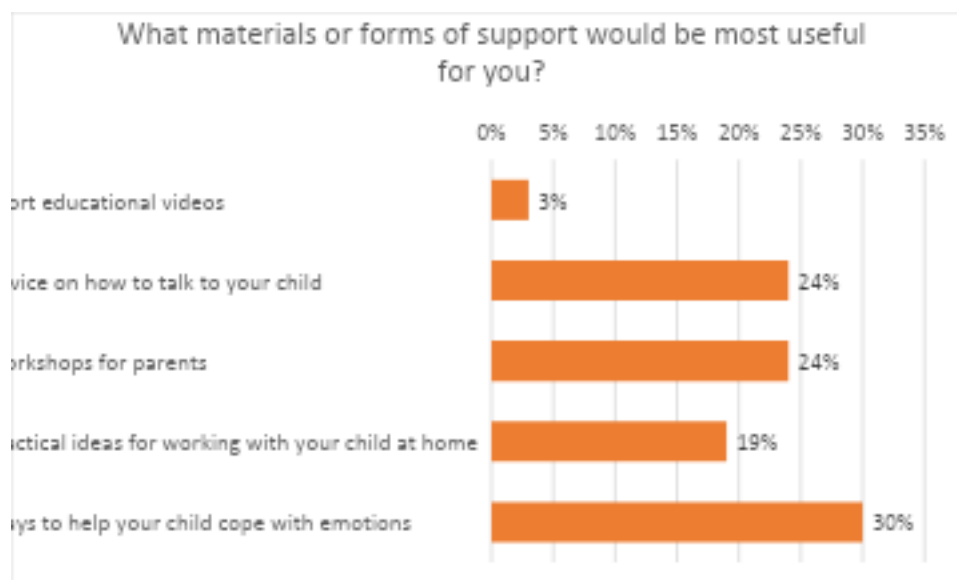
	Numărul de răspunsuri	%
Videoclipuri educaționale scurte	1	3%
Sfaturi despre cum să vorbești cu copilul tău	9	24%
Ateliere pentru părinți	9	24%

Co-funded by
the European Union

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Idei practice pentru lucrul cu copilul dumneavoastră acasă	7	19%
Modalități de a-ți ajuta copilul să gestioneze emoțiile	11	30%

Tema 5. Întrebări deschise

17. Cu ce dificultăți emoționale sau comportamente ale copilului dumneavoastră vă confrunțați cel mai des?

- „furie, senzație de lacrimi”
- „plâns din cauza unor eșecuri minore sau dificultăți cu care copilul nu se poate confrunta în acel moment”
- „conflicte cu frații/surorile, lipsă de încredere în sine”
- „sentiment de copleșire din cauza stimulilor excesivi (prea multe lucruri se întâmplă simultan la școală), lipsă de înțelegere sau acceptare a propriilor emoții”
- „furie când lucrurile nu merg așa cum doresc”
- „furie când se confruntă cu opoziție sau limitări”
- „timiditate”
- „țipete”
- „renunțare ușoară, lipsă de încredere în sine, senzație de lacrimi, dificultăți în a face față provocărilor”

Co-funded by
the European Union

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

- „țipete, jigniri, lovituri”
- „lipsă de asertivitate”

18. De ce fel de sprijin aveți nevoie ca părinți?

- „ateliere”
- „sfaturi”
- „sprijin din partea unui psihiatru”
- „contact cu profesorul și consilierul școlar în momente dificile”
- „conversații cu dirigintele”
- „idei pentru gestionarea comunicării deficitare cu copilul”
- „modalități de a face față stimei de sine scăzute”
- „modalități de a evita transferul propriilor emoții asupra copilului”

